

SLAVJE NA TRUBARJEVI RAŠČICI

RAŠČICA, VELIKE LAŠČE

— V nedeljo, 21. septembra, bodo v okviru svečanosti ob 400-letnici smrti Primoža Trubarja odprli prenovljeno domačijo tega začetnika slovenskega knjižnega jezika. Proslava se bo začela ob 11. uri, že pol ure prej pa bo krenila iz Velikih Lašč do prizorišča proslave povorka lovcev, gasilcev in drugih krajanov s tega območja. Slavnostni govornik bo akademik Josip Vidmar. Slavnosti se bodo udeležili tudi predsednik predsedstva SFRJ Sinan Hasani, gostje iz drugih republik in skupina iz ZRN, kjer so že junija imeli več prireditev v Trubarjevo čast in spomin. Ob tej priložnosti bodo odprli Trubarjevo spominsko zbirko.

Danes Razgledi

Po več mesecih so redni številki Dolenjskega lista priloženi Dolenjski razgledi. Številka je posvečena skladatelju Marjanu Kozini ob 20-letnici njegove smrti. Prispevki govore o kostanjevskih kulturnih prizadevanjih, o rokopiših, ki jih hrani Študijska knjižnica Mirana Jarca, in še o čem. Nekaj prostora je posvečeno pesniški ustvarjalnosti dolenjskih avtorjev. Uredništvo si letos prizadeva izdati še eno številko Razgledov, izšla pa naj bi proti koncu leta.

Sporočilo s Slemen:

»Nič več vojne!«

Srečanje borcev Levstikove brigade in odkritje spomenika na Slemenih

SV. GREGOR — Zbor borcev Levstikove brigade je bil v nedeljo, 14. septembra, pri Sv. Gregorju na Slemenih, kjer so odkrili tudi spomenik vsem padlim partizanom na območju Slemen.

Glavni govornik na proslavi je bil predsednik občinske skupščine Ribnica Franc Lapajne, ki je pozval mlade, naj ne dopuste, da bi val nasilja, ki danes vlada v svetu, pljusnil tudi k nam. V imenu borcev Levstikove brigade je narodni heroj Jože Ožbolt govoril o bojih Levstikove brigade, nato pa je poudaril, da se je potrebno tudi danes boriti za enotnost, učinkovitost, za uresničevanje sklepov kongresov in za uresničevanje stabilizacijskih ukrepov. Predsednik skupščine KS Sv. Gregor Stanko Lovšin pa je nato predstavil domačo krajevno skupnost in odkril spomenik.

Poleg borcev Levstikove brigade so se svečanosti udeležili tudi borci-partizani iz Italije in drugi. V kulturnem programu ob tej priložnosti so nastopili moški pevski zbor »Slemen«, tamburaški zbor iz Sodražice, godba na pihala iz Ribnice, učenci osnovne šole Sv. Gregor in mladinci. Med svečanostjo so člani Društva za varstvo in vzgojo ptic Kočevje, ki združuje tudi ljubitelje ptic iz ribniške občine, spustili jato golobov, ki so simbol miru. Tako so potrdili željo Stanka Lovšina, ki jo je izrazil ob odkrivanju spomenika: »Nikoli več vojne!« Po odkritju spomenika so ga prevzeli v varstvo učenci osnovne šole Sv. Gregor.

J. P.

V spopad z žarišči inflacije

Predsednik izvršnega sveta Dušan Šinigoj: Če bi povsod gospodarili tako kot v ribniški občini in posebej še v Riku, Jugoslavija ne bi bila v težavah

RIBNICA — Predsednik republiškega izvršnega sveta Dušan Šinigoj je bil 9. septembra na obisku v Ribnici. Najprej se je pogovarjal s člani občinskega vodstva, nato je obiskal delovno organizacijo Riko, popoldne se je pogovarjal s predstavniki gospodarstva in družbenih dejavnosti, za zaključek obiska pa si je ogledal še Inlesov kompleks primarne predelave lesa.

Predsednik občinske skupščine Franc Lapajne je gostu povedal, da je bila ribniška občina pred dobrimi 20 leti po narodnem dohodku na prebivalca na 55. mestu v republiki, danes pa je že prvi tretjini najboljših občin. Ze vrsto let dosegajo v občini nadpovprečne indekse rasti v primerjavo z republiko. Gonilna sila razvoja je industrija, medtem ko šepajo trgovina, gostinstvo, drobno gospodarstvo in kmetijstvo. Podobno je gostu predstavil razvoj Rika glavni direktor Stane Škrabec. Še pred slabimi 20 leti je bil Riko na robu propada, danes pa sodi med najuspešnejše delovne organizacije v republiki in državi. Povezuje se s poslovnimi partnerji v domovini in izven nje.

Predsednik Dušan Šinigoj je pohvalil tako razvoj občine kot »Rika«. Dejal je, da »Riko« uresničuje politiko, ki jo je Slovenija zapisala v svoj dolgoročni in srednjeročni plan, in sicer glavno misel, da se uveljavlja znanje, ki je nujno za prestrukturiranje gospodarstva. Pohvalil je Rikovo štipendijsko politiko in sodelovanje s šolami in

razikovalnimi ustanovami. Poudaril je še pomen združevanja znanja.

Ko je odgovarjal na vprašanje enega izmed sindikalnih delavcev, je predsednik Šinigoj dejal, da je sicer prav, da si povsod z osebnim dohodkom prizadevajo pokriti vsaj najnujnejše potrebe delavcev, vendar se to ne sme početi tako, da potem delovna organizacija posluje z izgubo, saj tako le prenese svojo izgubo na vse druge kolektive. Pri tem se je spomnil tudi elektrogospodarstva, ki izkazuje izgubo, hkrati pa izplačuje višje osebne dohodke kot ostalo gospodarstvo, ki njegovo izgubo pokriva. Strinjal pa se je tudi, da »indeksacija« ni pravi način določanja osebnih dohodkov. Odgovarjal je še na vprašanja o ekonomskih odnosih s tujino, cenah, inflaciji, položaju gospodarstva, davčnem sistemu, delitvi dohodka in drugem. J. PRIMC

SHOD KIRURGOV V NOVEM MESTU

NOVO MESTO — Od 2. do 4. oktobra bo v Novem mestu intersekcijski sestanek kirurgov Slovenije in Hrvaške, na katerem bo sodelovalo 400 zdravnikov z 200 referatami. Osrednja tema bodo poškodbe v prometu, podobno, kot je bil zadnji tak sestanek v Novem mestu pred 26 leti, saj je novomeška bolnišnica zaradi bližine prometno preobremenjene ceste Ljubljana—Zagreb na posebno izpostavljenem mestu.

D. DUŠAN ŠINIGOJ V RIKU — Na fotografiji je Dušan Šinigoj na razgovoru v ribniškem »Riku«, ki je ena najuspešnejših delovnih organizacij v republiki. (Foto: Primc)

Tisoč ton več otroške hrane

V petek odprli dograjene proizvodne prostore Kolinske na Mirni — Do konca leta nova proizvodna linija, do leta 1990 podvojitve proizvodnje

MIRNA — »Na osnovi raziskanih možnosti prodaje na domačem trgu in v izvozu smo prišli do spoznanja, da so proizvodne zmogljivosti tiste, ki ovirajo načrten razvoj skupine izdelkov otroške hrane in preprečujejo prodornejši nastop na trgu.«

S temi besedami je direktorica tozda Tovarna za proizvodnjo otroške hrane in predelavo krompirja HP Kolinske na Mirni, Marinka Škufca, na petkovi slovesnosti pojasnila, zakaj so se na Mirni odločili za postavitev nove proizvodne linije za otroško hrano. Glavni direktor Kolinske Lojze Deželak je dejal, da Kolinska izdeluje že nad 450 izdelkov, samo letos pripravljajo 42 novih. Doslej so jih 18 ne le razvili, ampak že plasirali na tržišče, v Kolinski pa računajo, da jim bo to uspelo tudi pri preostalih novostih.

Predsednik občinskega izvršnega sveta Maks Kurent je poudaril, da je rekonstrukcija zahtevala dograditev novih proizvodnih prostorov, da bi popolnoma ločili proizvodnjo

otroške hrane od predelave krompirja, kar je iz tehnološko-higienskih vidikov izredno pomembno. Sodobna tehnološka oprema bo omogočila sprva delno in pozneje popolno avtomatizacijo tehnološkega procesa.

Za prijeten kulturni spored na slovesnosti, ki jo je zaključil predsednik delavskega sveta tozda Milan Zore s povabilom k ogledu števil-

● Z novo proizvodno linijo, ki jo bodo namestili v celoti do konca leta, bodo v Kolinski na Mirni povečali proizvodnjo otroške hrane od 2000 na 3.000 ton, zaposlili pa 25 novih delavcev. Celotna naložba velja okrog 10 milijonov, od tega je tozda zagotovil dobro polovico, ostalo pa so posojila banke in izvajalca — Kovinarske Krško.

nim gostom, zbranim ob otvoritvi te pomembne pridobitve ob prazniku občine Trebnje, je poskrbela večja

VODA ZALILA NOVOLESOVO SKLADIŠČE

GOTNA VAS — V petek, 12. septembra, je v Novolesovem tozdu TPP v Gotni vasi počela vodovodna cev, voda pa je zalila skladišče in po prvih podatkih povzročila za 400.000 din materialne škode. Kot je pokazala preiskava, je razneslo plastično vodovodno cev krožne hidrantne mreže, voda pa je pritekla v začasno skladišče polizdelkov; šlo je za vrata, ki so bila naložena na paletah.

V drugi polovici tedna bo precej jasno in sveže vreme z jutranjo meglo po kotlinah.

Računalnik se prebija v šole

V Posavju opremili tri učilnice za pouk računalništva

BREŽICE — V petek popoldne so tukaj simbolično odprli tri računalniške učilnice v Posavju. Po eno so dobile srednja šola v Brežicah, srednja tehniška šola v Krškem in srednja tekstilna šola v Sevnici.

Brežičanci so se zbrali v novo opremljeni tovrstni učilnici brežiške srednje šole, kjer sega pouk računalništva v leto 1972. V okviru praktičnih znanj so ga tedaj poizkusno vpeljali na šestih ali sedmih šolah v Sloveniji kot obvezni izbirni predmet. Z računalnikom je Brežičanom pomagala Lisca. Pot do lastne opreme je bila dolga in trnova. Predsednik komisije za širjenje računalniške pismenosti pri posavski gospodarski zbornici prof. Franc Savnik se je zdaj, ko so na cilju, z veseljem zahvalil posavskemu združenemu delu in temeljni posavski banki za sredstva, s katerimi sta omogočila nakup opreme. Vse učilnice so opremljene tako, kot je predpisano, žal pa ta hip na razpise ni mogoče dobiti diplomiranih računalničarjev.

Dr. Emil Pintar, namestnik predsednika republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo, je prehojeno pot Posavcev označil kot dramatičen boj s predsodki, saj je bil to čas, ko smo pri nas bolj čislali zunanje efekte kot znanje. Dodal je, da tehnološki vid znanja ni več edini in najpomembnejši, kajti vsaka novost odpira celo vrsto vprašanj. Tudi pri nas je na primer okolje izredno ogroženo, a izhod je samo v napredku, v drugačnem načinu proizvodnje in upravljanja. Računalništvo nas torej vodi v novo fazo slovenskega razvoja. J. TEPPEY

MILOŠ KOVAČIČ, predsednik poslovnega odbora Krke: »Ne, ni bilo in ni lahko, čas ni naklonjen, veliko volje in vztrajnosti potrebujemo. Sproti se je treba boriti za delo, uspeh in obstoj. Prav to, da se borimo, nas ohranja vitalne. Krka je tovarna s stilom in značajem, pravijo naši partnerji; doštopen tekme, pravijo konkurenti, mi krkaši pa pravimo, da je naša.«

Od začetnih 9 na 4.000 delavcev

Tri desetletja Krke

DOLENJSKE TOPLICE — S srečanjem delavcev in njihovih družinskih članov, so minulo soboto krkaši na najbolj množičen in svojevrsten način proslavili svoj tridesetletni jubilej.

V posebni številki, ki so jo izdali ob tej priložnosti, lahko preberemo, kaj vse se je v Krki dogajalo od leta 1956, ko je devet delavcev pod vodstvom mr. ph. Borisa Andrijiča pričelo izdelovati zdravila. Beremo: zaradi velikih naročil morajo biti stroji izkoriščeni 100-odstotno, kjer je potrebno, naj delajo tudi ponoči, poveča naj se skrb za izvoz, red in čistočo ter standard delavcev. Tako so zapisali pred tridesetimi leti, velja pa še danes.

Zrasla je tovarna v Ločni, Svrjigu, Ljutomeru, Keniji. Iz nič je nastala tovarna svetovnih razsežnosti, ki daje danes kruh 4000 delavcem. Med njimi so še danes tisti, ki so orali ledino in ostali tovarni zvesti vseh trideset let: Milena Avsec, Marija Berkopec, Ana Bilič, Rado Cimerman, Štefica Čučelič, Pavla Jarc, Lučka Jasnič, Danica Kavšek, Agneza Lekše, Ivana Pelko, Marija Rifej, Veronika Samec, Terezija Stariha, Jožica Vranešič in Jožefa Zupančič. J. P.

IZMENJAVA ZNANSTVENIH SPOZNAVJ — 22. jugoslovanski simpozij o elektronskih sestavnih delih in materialih je bil od 10. do 12. septembra na Otočcu. Udeležilo se ga je 160 raziskovalcev, proizvajalcev in uporabnikov sestavnih delov in materialov iz Jugoslavije in nekaterih evropskih držav. Nova tehnološka spoznanja so raziskovalci podajali v referatih in na posterjih, pripravili so okroglo mizo, na koncu pa so vsi udeleženci obiskali še tovarno Iskra-Hipot v Šentjernej, ki je imel pri pripravi tako velikega srečanja glavno besedo. (Foto: J. Pavlin)

Ob mrtvem Šajserju

Šajser, kot mu pravijo domačini, ali Slatenski potok je v ponedeljek popoldne ostal brez življenja. Skopi torkovi podatki povedo, da je v njem poginilo blizu 50 kilogramov klenov in potočnih postrvi, dolžine do 30 centimetrov, vse od Malega Slatnika pa do izliva potoka v Krko na Grabnu, gre za kaka dva kilometra, v njem ni bilo nikakršnih znamenj življenja. In krivica? Preiskava še teče, vse več pa je namigov, da je pogin povzročil krajan, ki je v potoku pral neke sode iz novomeške tovarne zdravil Krka. Vnovič sta bila torej na delu neprevidnost in lahkomišelnost. To, da iz DO Krka prihajajo sodi, pa četudi proti plačilu, v katerih so ostanki kdove kakšnih snovi, tudi zelo strupenih, ni nikakršna novost. In ne glede na to, ali je prav takšen sod tudi povzročil množično zastrupitev rib v Šajserju, bodo morali v tovarni Krka svoje ravnanje spremeniti. Navsezadnje veljajo za skladiščenje takšnih sodov posebni predpisi, in to celo zelo strogi, tovarna Krka pa je vsaj doslej veljala za delovno organizacijo, kjer so taka navodila, še posebej, če je šlo za varstvo okolja, dovolj dosledno upoštevali.

B. BUDJA

SPOMENIK PADLIM NA SLEMENIH — Pri Sv. Gregorju so v nedeljo odkrili spomenik padlim partizanom na območju Slemen. Ob tej priložnosti so govorili predsednik občinske skupščine Ribnica Franc Lapajne, narodni heroj Jože Ožbolt in predsednik sveta KS Sv. Gregor Stanko Lovšin, ki je spomenik tudi odkril. Na fotografiji: s svečanosti ob odkritju. (Foto: Primc)

Nezavidljiv položaj rudnika

Težave pri odpiranju južnega polja kadunje kanižarskega rudnika — Kljub preseganju plana velike izgube — Sedanjih zalog le za dve leti

KANIŽARICA — Do začetka tega meseca so kanižarski rudarji nakopali okoli 4.500 ton premoga več, kot so si zadali s planom, ki ga tako presegaajo za kakih 6 odstotkov. Tudi ob koncu leta bodo po zagotovilih, če bodo tudi naprej delovne razmere v jami normalne, plan 120.000 ton premoga dosegli, če ne celo presegle.

Drobnejših vrst premoga, ki je namenjen za potrebe slovenskega elektro gospodarstva, je celo preveč, saj so deponije termoelektrarn Šoštanj in Trbovlje ter ljubljanske To-plarne polne. Prav tega energetskega premoga pa nakopujejo polovico vseh količin, primanjkuje pa debelejših vrst premoga za široko potroš-nko in industrijo. Ne samo da ne nakopujejo načrtovanih količin tega premoga, tudi kakovost se slabša, to

● Kljub preseganju plana so prvo polletje zaključili z velikimi izgubami (kar 190 milijonov dinarjev). Ta izguba gre na račun preslabo plačanega energetskega premoga, kajti ta cena je odvisna od prihodka celotne slovenske energetike, ob letošnjem polletju pa je bila zelo nizka, znašala je komaj 45 odst. polne cene. Komercialnih vrst premoga, ki bi ga po polni ceni lahko prodali še enkrat več, pa je, kot rečeno, premalo. Vendar v Kanižarici računajo, da jim bodo ob koncu leta priznali vsaj 80 odst. cene energetskega premoga, in tako bi leto tudi finančno pozitivno zaključili.

Beg še ni končan

Ob novih nalogah v IMV pogrešajo sposobne ljudi

NOVO MESTO — V tovarni IMV so rezultati tekoče proizvodnje kar spodbudni, a vse glasnejša so opozorila, da se zaostruje kadrovska problematika. Še vedno iz kolektiva odhajajo sposobni ljudje iz proizvodnih in režijskih mest. Če se bo taka praksa nadaljevala, bodo vprašljivi napeti zastavljeni in po kvaliteti zahtevni proizvodni plani. Najbolj pogrešajo dobre mojstre in organizatorje dela v proizvodnji ob vrsti tehnične in druge inteligence, ki se ne bi prišla v IMV le učiti.

Vsem priporočilom navkljub se beg kadrov iz IMV še nadaljuje, razen irkanja na politično zavest pa ni drugih vzvodov, ki bi odhoda željne lahko zadržali v kolektivu. Ob tem se slišijo prav neverjetne govornice, da nekateri kadri odhajajo predvsem zato, ker bi radi več delali in zahtevnejša opravila, kot jih imajo. Pravijo, da njihov delovni čas ni izkoriščen.

Prav zato se vodstvu tovarne in ustrezni službam odpira nova naloga urediti kadrovskega problematiko. Morda ne bo šlo zgolj z zvišanjem osebnih dohodkov, ki zdaj v IMV niso več med najslabšimi. Vsi ne odhajajo samo zaradi zaslužkov. Bolj bi se kazalo ukvarjati s posamezniki, ki jim ustrezno delo in dobri odnosi še kaj pomenijo.

R. BAČER

pa predvsem zaradi vedno slabših razmer rudarjenja, zlasti v zadnjih dveh letih. Ker so sedanja odkopna polja izčrpana, so prisiljeni odkopavati tiste sloje, ki jih ne bi, če bi pravčasno odprli južno polje rudniške kadunje. Priprave na odpiranje tega polja so se začele pred sedmimi leti in po programu bi morala biti odpiralno-raziskovalna dela končana pred štirimi leti. Ker pa so nalete-li na vodonosno prelomno cono, ki razpolavlja celotno južno polje, so morali začeti nove raziskave, ki jih je opravljal ljubljanski Geološki zavod

in ki so jih končali pred kratkim. Žal so te raziskave pokazale, da so zaloge manjše, kot so predvidevali, rudarska dela za prehod preko vodonosne prelomne cone so začeli pred kratkim. Jasno pa je, da zaradi zamud tudi pri tem projektu dela ne bodo končana do konca prihodnjega leta, kot so načrtovali. Poleg tega še ne vedo natančno, kaj jih čaka v tem delu kadunje. Vsekakor je 450-članski kolektiv rudnika v nezavidljivem položaju, saj je v sedanjih delih rudnika zalog premoga samo še za dve leti. Zato je nujno čimprej izdelati projekt za odpiranje severnega polja kadunje, kjer je ugotovljenih 1.200.000 ton premoga zalog.

A. BARTELJ

»Donit za ohranitev sveta«

Delovna organizacija Donit iz Medvod predstavila ob 40-letnici svoje načrte za prihodnost

LJUBLJANA — Donit iz Medvod je prejšnji teden praznoval 40-letnico delovanja. V teh štiridesetih letih se je iz skromne tovarne s 17 delavci razvil v kolektiv, ki šteje že 2000 delavcev. Iz skromne zasnove je postal delovna organizacija, ki sledi svetovnemu razvoju. Donit je postal dobavitelj filtrov tudi za tako zahtevne odjemalce, kot sta IBM in CDC, tudi na ta način, da v proizvodnji tesnilnih materialov opušča azbest. Geslo ob jubileju »Donit za ohranitev sveta« je zato nemara kar pravnica.

Na tiskovni konferenci, ki je bila v ljubljanskem hotelu Holiday Inn, so predstavniki tovarne razgrnili med drugim tudi svoje načrte za prihodnost. Še naprej bodo izdelovali filtre, tesnilne materiale, tehnične laminatne, prav tako pa se lotevajo izdelave sintetičnih tkanin in tudi kooperacije kot višje oblike sodelovanja na mednarodnem področju. Med prvimi v svetu so se lotili proizvodnje neazbestnih materialov za tesnila, kjer se porabe iz leta v leto veča. Prav tako so med večjimi kupci aramidnih vlaken pri Dupontu, ki je edini proizvajalec teh vlaken. Lotevajo se tudi pr-

oizvodnje cevi, posode in ventilov za transport agresivnih plinov in snovi, po katerih je tudi veliko povpraševanje.

Donit je močan izvoznik in ima v svoji zunanjetrgovinski bilanci 60-odst. presežek. Kot so dejali predstavniki

● Govor je bil tudi o sodelovanju s Tesnili, z Velike Loke, ki so se pred tremi leti izločili iz delovne organizacije. Donitovci so dejali, da bodo s Tesnili še naprej sodelovali, vendar bodo tudi sami začeli izdelovati tesnila. Kot proizvajalci tesnilnih materialov so k temu prisiljeni že iz tehničnih razlogov, s prodajo tesnil pa morajo pokriti tudi stroške, ki jih imajo s proizvođačnimi materialov za tesnila. V prihodnosti bodo predelali okoli tretjino tesnilnih materialov.

Donita, bi lahko še več izvažal, a se to spriči naših predpisov ne splača. Vendar iščejo možnosti, da bi sodelovanje s tujimi firmami postavili na višjo raven.

Ključ uspeha v Donitu je med drugim tudi v tem, da veliko vloga v raziskave. In pri tem se ne odloča samo za aplikativne raziskave, ampak tudi za bazične. V mnogih primerih pa znanje tudi kupi, kadar tako narekuje tržna logika.

J. S.

V ZAGREBU NAJVEČJI VELESEJEM DOSLEJ

ZAGREB — Že 30 let poteka v septembru na desnem savskem bregu znani jesenski velesejem. Letošnjega je v nedeljo odprl predsednik zveznega izvršnega sveta Branko Mikulić. Tokrat sicer ni znanih kvot za uvoz opreme, vendar je zanimanje tujih razstavjalcev vseeno izjemno. Razstavjalci so kar iz 69 držav. Od nekdanjega sejma vzorcev je zabreški velesejem postal pravi poslovni sejem svetovnih razmerij. Na posebni tiskovni konferenci minuli četrtek v Ljubljani je bilo slišati veliko laskavih besed o udeležbi slovenskega gospodarstva. Slovenska podjetja so na sejmišču zakupila 70.000 kvadratnih metrov razstavnega prostora, kar jih uvršča na drugo mesto med jugoslovanskimi razstavjalci.

80 LET GRAŠKEGA SEJMA

GRADEC — 24. septembra bo avstrijski predsednik dr. Kurt Waldheim odprl graški jesenski sejem, ki bo letos slavil 80-letnico obstoja. Največ razstavjalcev bo iz Zvezne republike Nemčije — 241, iz Italije 147, Jugoslavija pa bo tretja z 51-imi razstavjalci. Značilnost graškega sejma je med drugim tudi ta, da je razstavljena izdelka večinoma možno kupiti, tudi jugoslovanske.

J. S.

SOGLASJE K SOFINANCIRANJU RAZVOJNE ŠTUDIJE

SEVNICA — Sevnški Stilles je zaprosil občinski izvršni svet, da bi dal svoje mnenje k vlogi za sofinanciranje razvojne študije, s pomočjo katere bodo skušali ugotoviti, kako naprej z obratom Stillesa na Blanci. Razvojno študijo bodo financirali iz proračunskih sredstev republike.

Od ideje vse do ključa

S sposobnimi kadri se Dolenjski projektivni biro spušča v vse zahtevnejše posle po Sloveniji

NOVO MESTO — Dolenjski projektivni biro v Novem mestu je v zadnjem desetletju pokazal uspešno boro svojega dela, za katero pa javnost bolj malo ve. Projektiral je del avtoceste Šmarje Sap̄višnja gora, vrsto upravnih, javnih in industrijskih zgradb po Sloveniji in v drugih republikah, nekaj načrtov pa je šlo tudi v tujino. Kaj pa v bodoče?

Direktor biroja inž. Boštjan Špiler pravi: »Naš razvojni cilj je v tem, da bi bili sposobni in registrirani nuditi celovito ponudbo projekta od prave investicije, projektiranja, vodnje investicije — da bi postali svetovni inženiring.« Večino teh del že opravljajo.

Projektivni biro, ki je nastal kot pravni naslednik razformiranega Dominvesta, je verjetno ena kadrovskega najbolje zasledenih delovnih organizacij. Med skupno 35 zaposlenimi ima 10 visokošolskih kadrov z opravljenim strokovnim izpitom, poleg tega 2 inženirje prve stopnje, medtem ko imajo ostali zaposleni vsi srednješolsko izobrazbo, izvmemsi dveh. Vodijo tudi dobro štipendijsko politiko.

Sklicevanje na boleznih mladih žal ne prepriča

Ob tednu boja proti kajenju (od 14. do 21. sept.), ki je pod geslom: »Kdor zdravo živi — ne kadil«

Danes ni več dvoma o tem, da kadilci bistveno več obolavajo za kroničnimi boleznimi pljuč, boleznimi srca in ožilja ter rakastimi boleznimi na dihalih. Tudi nekateri boleznih prebavil, kot rana na želodcu ali dvajnatstniku, so bolj pogoste pri kadilcih. Tipična bolezen hudih kadilcev cigaret je tako imenovana Bürgerjeva bolezen, pri kateri zaradi kronično motene prekrvavitve odmrajo prsti ali celo tudi noge. Kajenje slabi vid, moti delovanje spolnih žlez, ščitnice in hipofize.

Kajenje je predvsem navada, ki se je treba šele naučiti. Zanjo velja iste zakonitosti teorije učenja kot za pridobitev katerekoli življenjske navade. Po nekem številu poskusov postane navada kajenja funkcionalno avtonomna.

Težko je, na žalost, pričakovati, da bo ob takim boju proti kajenju, ki se pri nas izvaja in je izrazito kampanjskega značaja, večje število kadilcev prenehalo kaditi. Zato, vztrajni kadilci, upoštevajte vsaj nekaj nasvetov, ki vam lahko pomagajo zmanjšati škodljiv učinek kajenja:

- Izberite cigarete z manj katrana in nikotinal
- Ne kadite cigarete do konca! Največ katrana in nikotina vdihavate s poslednjimi vdih cigaretnega dima.
- Ne inhalirajte globoko, vdihavajte dim le površno!
- Kadite vsak dan manj cigaret. Nekajke kaditi pred malico, na poti na delo ali domov, med vožnjo avtomobila itd.!

Če vam ne uspe popolnoma prenehati kaditi, redno obiskujte svojega zdravnika. Seznanite se s boleznimi znaki srčnega napada, raka na pljučih, da bi lahko pravočasno iskali zdravniško pomoč.

Pravi boj proti kajenju pa je treba biti med otroki in mladino. V teh starostnih skupinah kajenje večinoma še ni prešlo v navado, ampak je predvsem priljubljena oblika vedenja, s katero mladostnik manifestira svoje socialne in psihološke potrebe. Kajenje velja za znamenje odraslosti in moškosti, znamenje neodvisnosti od odraslih. S cigareto v roki mladostnik posnema vedenje svojih sovrstnikov in svojih idolov.

Sklicevanje na boleznih, ki jih prinaša kajenje, za mladino ni prepričljiv argument, kajti mlad človek je zdrav in boleznih ne pozna. Zdravje in dolgo življenje sta zanj preveč oddaljeni vrednosti, da bi zanju bilo vredno žrtvovati trenutni uspeh in ugodje, ki jih prinaša kajenje.

Prepričljivi za mladino so vzorniki na vseh tistih področjih, ki sodobno mladino privlačijo. Prepričljive so telesna in duševna kondicija športnikov, prepričljiva so tudi opozorila, ki se nanašajo na zunanji videz kadilca: rumeni prsti in zobje, neprijeten vonj telesa, las, obleke.

S pravilno vzgojo doma in v šoli bomo pri otroku preprečili razvoj navade kajenja in ga obvarovali pred številnimi boleznimi ter mu omogočili zdravo in dolgo življenje. Pri tem ne pozabimo, da smo vzorniki za otroka tudi starši in učitelji. Boj proti kajenju, temu vse bolj perečemu problemu zdravstvenega varstva našega prebivalstva, naj pomeni dolgoročno, trajno dejavnost, v kateri naj bi prišle do izrazca vse izkušnje, možnosti in pobude, predvsem zdravstvenih in izobraževalnih ustanov, organizacij RK in posameznikov.

Dr. ANTUN GLUCKS

Naša anketa

Z Romi se je težko ujeti

V novomeški občini so že nekaj let opazna vsestranska prizadevanja za socializacijo Romov. Novomeški romski problem je v vsej Sloveniji gotovo tudi med najbolj perečimi, čeprav so Romi skoraj povsod. V Novem mestu oz. na Dolenjskem služb in sploh vseh, ki se aktivno ukvarjajo z romsko problematiko, dejansko ne dajejo takšnih rezultatov, kot bi jih želeli. Spremembe so hudo počasne. Zatika pa se — in ne le denarno — tudi pri urejanju bivalnih razmer. A posebno večja naselja so največji izničevalci družbenih naporov. Dejstvo je pač, da si Romov nihče posebno ne želi imeti v svoji neposredni bližini, sploh pa ne tisti, ki jim romski sosedje že leta delajo škodo po poljih, v gozdu in drugod, čeprav za svoje preživetje. Takšnih je, žal, še kar precej.

FANIKA STARINA, delavka v krškem Imperialu: »Nimam nič proti Romom, saj so ravno tako ljudje kot mi. Očitno pa se je z njimi težko ujeti. Večina ni zaposlenih, in kako se potem preživljajo, tudi vemo. Kljub pomislekom ne bi imela nič proti, če bi v moji sosesčini živeli Romi. Vprašanje pa je, kako bi bili s tem zadovoljni vaščani Polšce, kjer živim. Kolikor jih poznam, ne bi bili najbolj za tako sosedstvo. Sicer pa se mi s tem problemom ne ukvarjamo kaj dosti. Romi iz krške občine žive pri Raki.«

ANTON ŽIBERT, kmet iz Loč, Brežice: »Z Romi doslej nismo imeli slabih izkušenj in med njimi je vedno več takih, ki si vsaj s priložnostnim delom kaj zaslužijo. Pred leti so se prihajali k nam čez Sotlo s hrvaške strani. Vzeli niso nič, dobili pa zmeraj kaj. Če bi take naselili v soseski, nas ne bi motilo. Tudi oni so ljudje. Drugače pa bi bilo, če bi povzročali nemire in šarili po naših njivah in kokošnjakih.«

IVANKA KOŠAK z Drame pri Šentjerneju: »V naši vasi je ena romska družina in se prav nič ne razlikuje od drugih. Žena je zaposlena, mož doma skrbi za pet otrok. V vasi še nikoli ni nič zmanjkalo. S takšnimi Romi ni težko živeti v sosedstvu. Z mojo sosedo se s ceste prav dobro poznavata, k meni pa še ni prišla. Če bi, bi ji skuhalo kavo.«

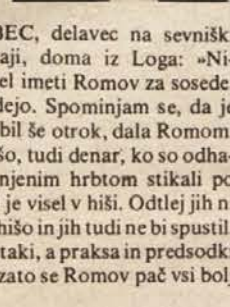

BORIS ŠTİMEC, trgovski poslovodja v Kočevju iz Klinje vasi: »V sosednji vasi Željne je romsko naselje. Ni slišati, da bi tam in tudi naši vasi povzročali kakšne težave. A z Romi so težave, na primer s poštenostjo, zaradi česar velika večina ljudi ne želi neposrednega sosedstva z njimi. Na javnih mestih, v trgovini, gostilni, ambulanti nekateri Romi le povzročajo prevleke težave s prepri, krajo itd. Pri krajah izstopajo predvsem mlajši Romi.«

ANA PETELIN, upokojenka iz Ribnice: »Z Romi je težko, imajo svoj prav. V bližnjem bloku stanujejo tudi Romi. Ne plačujejo stroškov, v stanovanju pa so naredili veliko škode. Bil je že predlog, naj bi mi plačevali zanje, a kako naj, ko upokojenici že tako težko živimo. Ko imajo Romi denar, je na mizi vsega dovolj, potem pa... Tudi kradejo in prosjačijo.«

JOŽE JAZBEC, delavec na sevnški železniški postaji, doma iz Loga: »Nikakor ne bi želel imeti Romov za sosedje. Slišim, da kradejo. Spominjam se, da je mama, ko sem bil še otrok, dala Romom, ko so prišli v hišo, tudi denar, ko so odhajali, pa so za njenim hrbtnom stikali po žepih plašča, ki je visel v hiši. Odtlej jih ni bilo več v našo hišo in jih tudi ne bi spustil. Seveda niso vsi taki, a praksa in predsodki naredijo svoje, zato se Romov pač vsi bolj ogibamo.«

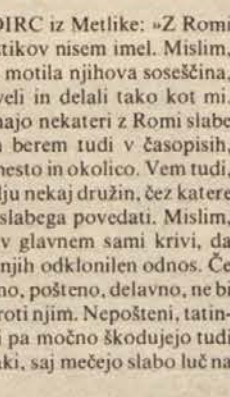

STANE GABRIJEL, tajnik Zveze lovske družine Novo mesto, iz Trebnje: »Če ne bi bili skoncentrirani, bi bilo z Romi lažje živeti. Tako pa se kmetje pritožujejo, da jim kradejo pridelke, drva. Najhušji so okrog Hudej, Male Loke, a na Rome se jezijo tudi na Trebelnem in drugod. Jaz bi že imel Roma za sosedo, a bi ga prevzgojil. V tej družbi za tak nomadski način življenja ne bi smelo biti prostora. Lačen človek ne izbira sredstev za dosego cilja.«

TONE PEZDIRC iz Metlike: »Z Romi doslej kakšnih stikov nisem imel. Mislim, da me ne bi nič motila njihova sosesčina, če bi seveda živeli in delali tako kot mi. Slišim pa, da imajo nekateri z Romi slabe izkušnje, o tem berem tudi v časopisih, zlasti za Novo mesto in okolico. Vem tudi, da je pri Črnomlju nekaj družin, čez katere nima nihče nič slabega povedati. Mislim, da so si Romi v glavnem sami krivi, da imajo ostali do njih odklonilen odnos. Če bi živeli normalno, pošteno, delavno, ne bi imeli nihče nič proti njim. Nepošten, tatin-ski in leni Romi pa močno škodujejo tudi tistim, ki niso taki, saj mečejo slabo luč na vse.«

LOJZE CVITKOVIČ, upokojenec iz Adlešičev: »Mislim, da bi se z Romi dalo živeti tako kot z vsemi drugimi ljudmi. V naši krajevni skupnosti sicer nimamo niti ene romske družine, prej so pa bile. Ko sem bil še v službi, sem imel precej stikov z njimi in nikoli nobenih težav. Seveda pa je z Romi tako kot z vsemi drugimi, med njimi so taki in drugačni, a če si do njega človeški, bo tudi on do tebe prijateljski in pošten. Za nesorazume in slabe odnose med Romi in ostalimi ljudmi je marsikaj krivo začevanje in odrivanje Romov kar povprek.«

In če je bila vsaj teden dni na zabaviščnem prostoru ob Dravijesen vesela, podkrepjena z obetavnimi napovedmi o letniku 1986, ni bil neke druge napovedi vesel prav nihče: da bo namreč dnevna smučarska karta na Pohorju v novi sezoni veljala 3500 din, kar je za 300 odstotkov več kot v prejšnji zimi. Niti upravljavci žičnic niso s podražitvijo prav nič zadovoljni, saj pravijo, da o cene res visoke, toda njihovi stroški še višji, in da bodo kljub temu imeli izgubo. Stari refren torej. Smučarji za zdaj še molčijo, »spregovorili« pa bodo najbrž že v prihodnjih dneh, ko naj bi se začela prodaja letnih vozovnic. Tudi ta velja približno trikrat toliko kot lani (22 tisočakov), kar se glede na možnost odplačevanja v šestih obrokih celo še izplača — če ta znesek zgolj delimo s ceno dnevne karte in odmislimo, da je pravzaprav že dnevna predraga. Lani je Pohorska vzpenjača prodala kar 11 tisoč letnih vozovnic, zanimivo bi bilo vedeti, koliko jih bo letos.

Račun je preprost: štiričlanski družino bo v bližnji zimi enodnevni izlet na pohorski sneg veljal približno 20 tisočakov! Resda so letos v tej največji mariborski »telovadnici« uredili nekaj novih prog in vlečnic, toda načrta za podjvotje zmogljivosti vzpenjače, ki je poglavito ozko grlo pohorske smučarje, so še naprej zamrznjeni. Brez tega pa tudi vse ostale novosti, tudi če odmislimo cene, izgubijo lesk.

Kdo bo še letos lahko smučal? Vprašanje je podobno tistemu spomladanskemu, kdo bo še letos lahko letoval ob Jadranu. Kajti obisk domačih gostov je (vnovič) demantiral celo najbolj zmerne napovedi, zategadel je si tudi pri smučarji boljše izogniti moraliziranj.

MILAN PREDAN

Vino in sneg

O dveh napovedih — eni obetavni in drugi vznemirjlivi

MARIBOR — Dve temi sta, tako se zdi, o katerih v teh zgodnjejesenskih dneh štajerci veliko bolj razglabljajo kot o tretjem paketu ZIS ali o napovedanih spremembah zakona o družbenem delu: vino in smučarja. Odgovor, kakšen bo letnik 1986, so sicer vinogradniški strokovnjaki že dali — pravijo, da bo dober in da ga bo več kot lanskega — toda naš človek se je naučil biti neveren do strokovnih napovedi, zato bo v polne sode dobre kapljice verjel šele po Martinovem — tako vsaj je bilo slišati iz laičnih vinskih krogov na mariborski Veseli jeseni. Mimogrede: sejmski del priridevite je bil tako bešen, da je bil prava sramota za Maribor (po naključju je bil ob istem času zelo uspel obrtni sejem v Celju, veliko Mariborčanov pa je imelo še v dobrem, za organizatorje mariborskega sejma celo predobrem spominu odličnem sejem v Gornji Radgoni).

kmetijstvo

Odpravljajo posledice lanskega žleda

Škoda je ogromna

RIBNICA — Žled je lani na območju Gozdnega gospodarstva Kočevje poškodoval okoli 6.000 ha gozdov ali desetino vseh gozdov in podrl, računano bruto, 850.000 kubikov drevja. To predstavlja dvoletno sečnjo na tem območju. Pri kubiku lesa je 5.275 din škode. Najbolj so bili prizadeti gozdovi na območju severnega dela Male Gore, nad Strugami in Dobropoljami, v sodraškem bregu, nekoliko manj pa na območju Loškega potoka in Velikih Lašč.

Posledice žleda, ki je lani novembra trajal kar tri tedne in je zajel pas gozdov na višini med 600 in 800 metri, še vedno odpravljajo. Iglavci bodo vsi pospravljeni letos, listavci pa ne. Hitreje napreduje čiščenje po žledu v družbenem sektorju gozdov, počasneje pa v zasebnih gozdovih, kjer so imeli lastniki prednostno pravico del, in šele če je oni niso izkoristili, je možen družbeni poseg, nam je povedal inž. Stanko Pleterški, direktor Temeljne organizacije kooperantov gozdarstva v Ribnici. Dodal je še, da bo vpliv žleda na sečnjo (to je na tako imenovano tehnično sanacijo) trajal še najmanj tri leta, biološka obnova gozda pa bo seveda dolgotrajnejša.

J. P.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

NOVO MESTO — V ponedeljek, 15. septembra, je novomeška tržnica dajala zelo živahen videz. Medtem ko so kupcem na voljo paprike za vlaganje v vrečah po 130 din kilogram, so bile dobro zasledene tudi stojnice za maloprodajo s kmetijskimi pridelki. Za kilogram fižola v zrnju so zahtevali 800 din, za fižol v stročju 400 din, za zeleno solato 400 din, za karfiolo tudi 400 din. Najcenejše je bilo zelje — po 100 din kilogram, čebula je bila po 150 din, paradižniki po 250 dinarjev in domače grozdje 250 din. Krompir (po 100 din kilogram) ne gre posebno v promet, ker se zdi kupcem predrag ob obilni letini, po drugi strani pa se mnogim ne zdi preveč odšteti 750 din za kilogram banan. Tudi stalne stojnice so bile dobro založene in prav tako obrtniški del tržnice. Največ ljudi je bilo — kje drugje — okrog sodov, vendar so ob novih cenah zmajevali z glavo in ni bilo videti, da bi jih kdo zares kupil.

BANAN V METLIŠKIH TRGOVINAH sicer ni moč dobiti vsak dan, a od časa do časa se pojavijo. Pred dnevi jih je bilo moč dobiti po 640 din, vendar jih je večina ostala na prodajnih pulatih, kajti ponujene so bile že načez znilobo.

Sejmišča

BREŽICE — V soboto, 13. septembra, je na tedenski sejmi prasičev v Brežicah bilo pripeljanih 223 prasičev, od tega 190 prasičev, starih do 3 mesece, in 33 nad 3 mesece starih. Do 3 mesece starih je bilo prodanih 110 prasičev po 900 do 1000 din za kilogram žive teže. Nad 3 mesece starih je bilo prodanih 16 prasičev po 600 do 650 din kilogram žive teže.

M. LEGAN

Kmetijski nasveti

»Kunčja smrt« oživlja

Miksomatoza straši zdaj po Sloveniji. »Straši« je pravnja beseda, saj gre za bolezen svoj čas tudi kunčja smrt imenovano, ki lahko uporabiti kuncerejo. In to prav zdaj, ko se je začela razvijati in ko so se ob tisočih rejcih pojavile prve večje kunčje farme — tudi na Dolenjskem.

Zato je veterinarska služba upravičeno udarila plat zvona. Opozorja, da gre za zelo nevarno kužno virusno bolezen, proti kateri človek še nima učinkovitega zdravila, zato je skoraj stoodstotno smrtna, lahko pa jo z zaščitnim cepjenjem in drugimi ukrepi prepreči in omeji, da ne zavzame večjega obsega in da se ne »udomači«. »Udomačena«, to je stalno prisotna miksomatoza bi razmah reje zagotovo onemogočila.

Ko veterinarska služba poziva rejce, naj vsak sum takoj prijavijo pristojni inšpekciji, poudarja, da boleznini težko prepoznati. Zboleli kunci imajo značilno vnetje očesnih veznice, iz oči in nosu se jim izceja gnoj, glavni jim zateče (živinozdravniki pravijo, da dobi žival »levo glavo«), postanejo otožni, hujšajo in poginejo. Ozdravitev ni.

Ker je miksomatoza za kuncerejo tako usodna, je treba storiti vse, da bi jo zatrl. Raznašajo jo obolele živali, zato je na okuženem območju prepovedan vsak promet z živalmi. Žal pa ni mogoče ustaviti drugih prenašalcev, predvsem ne insektov, ki lahko v svoji krvi prenašajo viruse bolezni, potem ko so se naselili krvi okuženega kunca. Zlasti komarji so zelo nevarni in nič čudnega ni, če se bolezen naglo širi ob rekah in močvirjih, pri čemer se spomnimo zadnje okužbe na našem območju, ko so lani odkrili bolezen vzdolž Save v breziški občini.

Najučinkovitejše je preventivno cepjenje z myxovetom, ki ga pri nas izdeluje veterinarski zavod v Zemunu. To pa ne pomeni, da bi smeli potem zanemarjati druge nujne ukrepe za omejitev okužbe. Miksomatoza zahteva korenito ukrepanje, popolno likvidacijo obolele črede, strogo izolacijo in temeljito dezinfekcijo, pa še ni mogoče povsem trdno reči, da se ne bo spet pojavila.

Inž. M. L.

V Globodolsko dolino bo vstop divjadi onemogočen

Električna ograja za vso dolino — Globodolski projekt bo skupno stal 50 milijonov dinarjev

GLOBODOL — V kmetijstvu in sicer na zaostalem globodolskem območju so ljudje že izgubili upanje na donosno kmetovanje, ker jim je divjad sprti požirala prideleke. Tudi sicer so krajani venomer očitali, da doslej ni bilo v teh krajih nobenih omembe vrednih družbenih investicij. Vendar se je premaknilo, saj že uresničuje 50-milijonski investicijski projekt za večjo pridelavo hrane.

Že od letošnjega maja potekajo na območju Globodola obsežna komasacijska dela, pri katerih gre za zložbo nekaj sto parcel 135 lastnikov zemljišč. Pred setvijo bodo ta zemljišča pripravljena za delitev, tako da bo imel vsak zemljo v enem, največ v dveh kosih.

Te dni pa se začnajo tudi agromelioracijska dela na območju Globodola in Jordankala na 261 hektarjih površin. Novomeška kmetijska zadruga je investitor del, ki bodo rešila osnovni problem kmetijstva — škodo po divjadi. Celotna globodolska dolina bo dobila električno ograjo, tako da bo divjadi vstop na poljedelska zemljišča onemogočen. Pred setvijo bo izvedla tudi komasacija.

Na Jondankalu komasacija ni potrebna, ker so zemljišča že združena, zato so na tem območju postavili električno ograjo, ki bo ščitila pred divjadjo že letošnje posevke.

R. B.

Čebelar v vrtincu cen

Franc Repar iz Sevnice o grenkih izkušnjah

SEVNICA — Včasih je bila cena za kilogram medu enaka ceni za liter žganja, zdaj že nekaj časa tudi čebelarji upravičeno tarnamo, da cene niso usklajene nasploh, še zlasti pa ne proizvajalci in prodajalci, pravi 64-letni čebelar Franc Repar iz Sevnice, zaposlen pri sevnškem M-Kmetijskem kombinatu.

Preprost račun Reparju, kooperantu ljubljanskega Medexa od leta 1948, pove, da je kaznovan, če se drži dogovorov. Letos je Medexu prodal 800 kg cvetnega prahu, za kar je dobil sladkor, nekaj denarja pa je le ostalo. »Milijon dinarjev sem vezal pri naši hranilno-kreditni službi na 3 mesece in sem dobil okoli 135 tisočakov obresti, medtem pa so šle cene repromateriala za 30 odstotkov gor in sem izgubil okoli 140 tisočakov. Čebelarjevo delo ni nikoli dobro plačano,« meni Repar.

Nesprejemljiva se mu zdi odkupna cena medu — 500 din, medtem ko je v trgovini maloprodajna že vsaj dvakrat višja. Ima okoli 3 tone medu, a je trdno odločen, da ga po sedanji nizki ceni ne bo dal. Ima okoli 200 panjev. Letos je naročil 60 novih panjev, kar ga bo veljalo poldrugi milijon. Sam vzgaja čebelje družine, kajti kam bi prišel, če bi moral vse kupiti, saj stane ena že okoli 50 tisočakov. Ima tudi svoj vosek.

»Bojim se varoze in gnilobe, zato že pet let ne prevažam čebel na pašo. Včasih, ko sem jih vozil na Pohorje, sem točil tudi 50 kg medu na panj, zdaj

Franc Repar: »Cene je treba uskladiti.

le okoli 15 kilogramov. Letos se pozna lanska pozeba, zato ja akacija odpovedala,« razlaga izkušeni čebelar.

P. PERC

Traktoristi v Novem mestu za naslove

V soboto ob 8. uri pričetek tekmovalj v Dobruški vasi

NOVO MESTO — Vse od danes pa do sobote bo Novo mesto imelo v gosteh najboljšo jugoslovanske oraače, ki se bodo na poligonu v Dobruški vasi merili za naslove državnih prvakov. Pravzaprav bo uradni pričetek tekmovalja šele jutri, ko se bodo tekmovalci republiških reprezentanc ob 18. uri v prostorih kmetijske šole Grm pomerili v teoretičnem znanju, ob 20. uri pa bo v novomeškem domu JLA svečana otvoritev prvenstva z akademijo.

Najzanimiveje pa bo vsekakor v soboto v Dobruški vasi. Že ob 8. uri je predvidena otvoritev tekmovalja, slavnostni govornik bo Anton Anderlič, predsednik RK ZSM Slovenije. Kmalu zatem pa se bo začelo zares. Ob 9. uri bodo namreč tekmovalci s traktorji prvič na startu (čaka jih spretnostna vožnja), drugi start pa je predviden za 11. uro. Ob tem zapišimo, da pripravljata med tekmovaljem od 10. do 14. ure Agrotehnika in SKŠ Grm prikaz kmetijske mehanizacije, ob 15. uri pa bo v organizaciji aktivna kmečkih žena Kmetijske zadruge Krka ter krajevni skupnosti Šentjerneje in Škocjan pri gasilskem domu v Dobravi odprta razstava domačih kmečkih jedi in pogrnjkov. Seveda se bo popoldan nadaljeval s kmečko veselico, med 17. in 18. uro pa sta predvidena razglasitev rezultatov in zaključek tekmovalja v gasilskem domu v Dobruški vasi.

Kdo bo na Kukovem travcu žel?

Zaradi pomanjkljive zakupne pogodbe za zemljišče je prišlo do resnih sporov in obtožb — Zakupno pogodbo je treba na zahtevo inšpekcije dopolniti

KOČEVJE — Ko sta 30. julija Ivan in Marija Križman, kmeta iz Strug, na območju nekdanje kočevske vasi Kukovo spravljala seno, so prišli kočevski miličniki in ju odpeljali na postajo milice. Miličniki so to storili zato, ker so od tozda Kmetijskega gospodarstva Kmetijska kooperacija (na opozorilo pašne skupnosti treh kmetov iz Strug) dobili prijavo, da Križmanova spravljata seno s površin, ki jih ima v namenu pašne skupnosti, torej da seno kradeta. Miličniki so bili dolžni ukrepati po uradni dolžnosti.

Pri namestniku javnega tožilstva Bojanu Šobarju smo zvedeli, da preiskava o tej zadevi še traja in da vse kaže, da je do zapletljajja prišlo zaradi nepopolne najemne pogodbe o zemljiščih. Za ista zemljišča namreč menijo, da po pogodbi pripadajo njim tako pašna skupnost kot Križmanova (ki sta včasih tudi bila člana te pašne skupnosti, a sta izstopila). Povedal je tudi, da zadevo raziskujejo tudi inšpekcijske službe.

Tatjana Jerbič, ki vodi Medobčinske inšpekcijske službe občin

OGROŽENI KUNCI

SEVNICA — Bojda je le še Dolenjski doslej prizaneseno z nevarno virusno boleznijo kuncem — miksomatozo. S prihajajočo jesenjo, ko razne žuželke bolj tiščijo v zaprte prostore, in tudi kuncenice, je nevarnost okužbe večja. V društvo gojiteljev malih živali v Sevnici se zavedajo nevarnosti. V nedeljo so zato povabili medse dipl.

vet. Hluka Stavčarja in veterinarskega inšpektorja iz sosednje laške občine dipl. vet. Alojza Miheva, ki sta jim več povedala o tej bolezni. Rejemci veterinarji priporočajo, da za zakol godne kunce zakoljejo, cepiti pa dajo tiste, ki jih nameravajo imeti za nadaljnjo rejo. Laška klavnica do nadaljnega ne sprejema v zakol kuncem iz domačije reje. Prijave za preventivno cepjenje sprejema v sevnškem društvu Silvo Osovnikar.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Dobersek

Spoznavanje vin

Na letošnji Vinski vigradi v Metliki so ljubitelji dobrega vina imeli priložnost poskusiti vino laškega rizlinga z oznako pozne trgatve iz Vinske kleti. Šentjernejski vinogradniki, ki so med potjo na letošnji radgonski kmetijski sejmi obiskali priznanega vinogradnika Stanka Čurina iz Koga v Slovenskih goricah so poskušali vina pozne trgatve, ki jih prideluje ta znani vinogradnik, o katerem smo pisali v prejšnji številki. Ko poslušam pogovore pokaševalcev teh vrhunskih vin, slišim mnenje, da niso nič posebnega, pokaševalcem se zdijo presladka in da zato ni čutiti zlahtnega vinskega okusa ter sortne značilnosti vina.

na, kot so laški rizling, beli burgundec, rumeni muškati, šipon, silvanec, in jih hraniti v manjših posodah za posebne priložnosti. Poskusite, ne bom vam žal! Doma, v ožjem družinskem krogu, odprite pri boljšem kosilu ali večerji steklenico lastnega sortnega vina in videli boste zadovoljne obraze svojih najdražjih. Če si najdete somišljenike, boste obiskali njihove zidanice in skupaj poskušali vinsko dobroto posameznih kakovostnih sort in skupaj uživali vinsko dobroto. Taka pokašnja je vesela in polna lepote. In zakaj se ne bi ob dobri kapljici, ki smo jo sami pridelali, povsledi in pri tem pozabili na vsakdanje tegobe!

Vino pijmo pravilno!

Sortnega vina lastnega pridelka ali kupljenega, posebno pa izbranega vina pozne trgatve ne pijemo kot cviček ali druga namizna vina za žejo in na dušek. Izbrana vina pijemo iz pečljastih kozarcev brez okraskov in počasni srkamo. Le tako bomo imeli pri pitju užitek in spoznali v podrobnostih dobroto vina. Če bi pokaševalci vina pozne trgatve v Metliki in drugod vino poskušali (ob dobrem prigricju) na ta način, ga ne bi ocenili s površno oceno, češ da ni nič posebnega.

Spoznajmo vina!

Poleg domačih vin moramo spoznavati tudi vina drugih krajev in drugih sort. Vsak vinogradnik naj spozna vsaj slovenska vina. Danes razdalje med posameznimi kraji Slovenije niso nobena ovira. Društva vinogradnikov Dolenjske, Bele krajine, Kozjanskega, ljutomersko-ormoških gor, Maribora, Lendave, Radgone bodo pri tem vinogradnikom pomagala spoznavati dobroto vin slovenskih vinorodnih območij.

O pozni trgatvi pa drugič.

T. D.

NAPAČNO NAVEDENA CENA KUMARIC

V zapisu »V kumaricah počitnice minejo prej«, objavljenem v Dolenjskem listu 4. septembra letos, je zapisana napačna cena za kumarice za vlaganje. Kdor koli je sklenil pogodbo za odkup s pomočjo Mercatorja, sevnškega Kmetijskega kombinata, je imel že na pogodbi zapisano odkupno ceno. Ta znaša za prvi kakovostni razred 130 din, drugi 80 in tretji 50 din. Višja navedena cena v omenjenem zapisu kajpak povzroča negotovost in ne le med kmeti, temveč tudi pri predelovalcu, ki od Sevnčanov odkupuje kumarice.

Po meri babic

17., 18. in 19. oktobra dnevi kmečke kuhinje v Šmarjeških Toplicah

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Na pobudo Zdravišča Šmarješke Toplice bodo v sodelovanju z novomeško zadrugo in aktivom kmečkih žena sredi oktobra pripravili tridnevno kulinarično prireditve, ki bo bržkone privabila množico gostov. Kmečke žene bodo tri dni zastoj bivalje v hotelu kot ostali penzionisti gostje, del dneva pa bodo prebile v hotelski kuhinji, kjer bodo s pomočjo hotelskega kuharskega osebja pripravljale stare kmečke jedi, po katerih danes gostje povprašujejo, a jih v hotelih ne znajo pripravljati.

V treh dneh, 17., 18. in 19. oktobra, imenovanih dnevi kmečke kuhinje, bo vsak dan v hotelu druga razstava in drugačna pojedina.

Celotno prireditve financira Zdravišče Šmarješke Toplice, ki želi s pomočjo receptov kmečkih žensk opraviti praktičen tečaj za svoje osebje, da bo lahko izvirno domačo hrano nudilo tudi gostom. Hkrati gre za svojstveno jensko prireditve, ki jo v podobni obliki poznajo že drugod, v novomeški občini pa je še ni bilo. Zanimivo bo tudi to, da bodo članice aktivna kmečkih žena zainteresiranim obiskovalcem razstave dajale recepte.

R. B.

Za prekoračitelje še ni kazni

Izvršni svet ObS Novo mesto: osnove OD so nizke, neskladja se manjšajo, zato za prvo poletje proti prekoračiteljem ne bodo ukrepali

NOVO MESTO — Novomeški izvršni svet je 9. septembra razpravljala o delovnih organizacijah, ki so do polletja izplačale večje osebne dohodke, kot jim ga določa resolucijski okvir. Obenem so dajali soglasja za povečanje osebnih dohodkov v več kolektivih, kar so navzoči predstavniki sindikata ocenili kot krčenje samouprave pri razporejanju dohodka.

Številke kažejo, da se pri osebnih dohodkih v splošnem na celotnem območju novomeške občine držijo dogovorjenih smernic in da bi spričo lepih izvoznih uspehov lahko

● V zadnjem trenutku so se proročnim za soglasje pridružili še Emona Dolenjka za 12-odstotni dvig zaslužkov; Krkin toz Kozmetika za enkratno izplačilo inovacijskih nagrad in IMV za 8,5-odstotno povečanje vrednosti točke. Ugodilo so vsem, le od IMV so zahtevali še dodatna gradiva in obrazložitve, soglasje pa so odbili Elektru, kjer za vsa Slovenijo velja dogovor, da avgusta in septembra v teh kolektivih ne smejo povečevati zaslužkov.

izplačali celo več, medtem ko takega poprečja ni v posameznih delovnih organizacijah. Med prekoračitelji s

področja gospodarstva so bili: Gozdno gospodarstvo, Novoteks, Labod, Tovarna obutve, Novoles, Strešnik, Dolenjski informativni center — tozd Grafika, Novotehna in ONPZ Hrast. V negospodarstvu pa so osebni dohodki naraščali hitreje, kot bi smeli, v Ljubljanski banki, v občinski upravi in v upravi inšpekcijskih služb. Razen teh so med prekoračitelji še Pionirjeva banka, Krkin tozd Institut in Zdravilišča, vendar se slednji usklajujejo na ravni delovne organizacije.

Nedavna preverba izplačil osebnih dohodkov kaže, da so neskladja čedalje manjša, zato so v izvršnem svetu sklenili, da zoper prekoračitelje v prvem polletju ne bodo ukrepali. Predvsem zato, ker so imeli domala vsi podpoprečne osebne dohodke in gre za objektivne

vzroke. Zahtevali pa so od vseh prekoračiteljev uskladitev razporejanja dohodka z resolucijskimi določili do tričetrtletnega obračuna. Hkrati s tem so zaposlene v prekoračitelskih delovnih organizacijah pozvali, naj se podvzajo za čim boljše delovne rezultate, sicer bo potreben neljubi poračun. Izvršni svet tudi zahteva, da o njegovih sklepih razpravljajo delavski sveti in da so z njimi seznanjeni tudi vsi delavci.

Po temeljitem tehtanju razmer so dali soglasje za 10-odstotno povečanje sredstev za osebne dohodke pri Kmetijski zadrugi; Novoteksu za izplačilo akontacije minulega dela in povečanja vrednosti točke; Blagovnotransportnemu centru za poračun osebnih dohodkov; Cestnemu podjetju za 10-odstotno izplačilo stimulacije v avgustu; Vodno gospodarskemu podjetju za povečanje akontacij za 30 odst. in Strešniku za 20-odstotno povečanje akontacij osebnih dohodkov.

R. BAČER

Čimprej odločiti o mostu

Krajevne skupnosti Novega mesta zahtevajo dokončen odgovor, kaj bo z gradnjo novega mostu

NOVO MESTO — Na območju Novega mesta 11 krajevskih skupnosti uspešno uresničijo svoje programe s pomočjo 1-odstotnega samopriskpeka, uvedenega pred dvema letoma, in drugimi sredstvi, zahtevajo pa končno odločitev, ali bo v tem srednjeročnem programu prišlo do izgradnje novega mostu ali ne.

V vseh mestnih krajevskih skupnostih referendumski program, ki bo tekel od julija 1984 do konca maja 1989, obsega poleg lastnih komunalnih del še obveznost do izgradnje mosta preko Krke v Novem mestu — poleg železniškega mosta, kar je v zvezi z nameravano gradnjo avtobusne postaje v Kandiji. Krajevne skupnosti so bile od vsega začetka v dvomih glede finančne sposobnosti občine za gradnjo mosta in so sprejele sklep, da do začetka gradnje vsa sredstva porabljajo za svoje programe. Tako so v dveh letih krajevne skupnosti v mestu zbrale 154 milijonov dinarjev in za urejanje komunalnih del na svojem območju porabile 69 milijonov dinarjev. Ob koncu prvega poletja je bilo resda na razpolago še dobrih 85

milijonov dinarjev, ta denar pa hitro kopni ob dokončanju del. Razen tega je del teh sredstev že namenjen za gradnjo mosta v Ragov log.

Denarja na terenu primanjkuje, zato bi v krajevskih skupnostih radi vedeli, ali bo možno v tem srednjeročnem obdobju začeti graditi most, ki je sicer na magistralni cesti, ali ne. V nasprotjem primeru bi lahko še računali na dodatna sredstva, nastaja pa vprašanje, če bo potrebno zato znova na referendum, da bi to samoupravno potrdili.

Ob tem, ko bodo v izvršnem svetu občinske skupščine ponovno proučili možnost gradnje novega mosta, se tudi zavedajo, da se ne kaže prenašati v vreči puško v koruzo. Novi most je ključnega pomena za odpravo prometne zagate v mestu, ki je z dneva v dan hujša.

R. B.

SLOVESNOST NA KARLOVCIH — Na predvečer ustanovitve železniškega rajonskega komiteja KPS Novo mesto in železniške brigade pred štiriinšestdesetimi leti na Karlovcih pri Hmeljniku je bila v nedeljo pri spominskem domu proslava in tovarišnje srečanje borcev-železničarjev in mladih ŽTO Novo mesto. O revolucionarni poti železničarjev in sedanjem položaju železnice je zbranim govoril Alojz Simončič, mladi iz ŽTO-tozda za vleko vlakov pa so pripravili daljši recital. Na koncu je nekaj šaljivih zgodb iz partizanstva povedal borec in publicist Igor Križanovski. (Foto: J. P.)

Vrača samo Kmetijska zadruga

Betina tozda, Komet, Obrtna zadruga in Komunalno gospodarstvo »oproščeni«

METLIKA — V prvem letošnjem polletju so v metliški občini dosegle višjo rast sredstev za osebne dohodke od rasti dohodka: Betini temeljni organizaciji Kodranka in volna ter Metraža, Komet, tozda KZ Metlika Vinska klet in TZO Kooperacija, Obrtna zadruga ter Komunalno gospodarstvo Metlika.

Vendar na podlagi drugih podatkov o uspešnosti poslovanja v podskupini dejavnosti, deležu konvertibilnega izvoza v skupnem dohodku ter usklajenosti z branžnimi sporazumi ugotavljajo, da Beti usklajuje delitvena razmerja za vse temeljne organizacije na ravni delovne organizacije, ki pa kot celota ne presega dovoljene rasti sredstev za osebne dohodke glede na kazalce gospodarjenja.

Komet je v primerjalni podskupini dejavnosti nadpovprečno uspešna delovna organizacija in njegov samoupravni akt o delitvenih razmerjih je usklajen z resolucijskimi določili in panožnim sporazumom. Tako za Beti kot za Komet metliški izvršni svet meni, da so njuna razporejena sredstva za osebne dohodke ustrezna, medtem ko sta tozda metliške Kmetijske zadruge Vinska klet in Kooperacija za

Iz usnja po modi

Nov lokalček z novo obrtjo je popestitev novomeške obrtne ponudbe

NOVO MESTO — V Vrhovčevi ulici 5, kjer je do nedavnega obratoval fotograf, se je pojavil nov izvesek »Zoran-moda v usnju«, ki že iz radovednosti privablja mimoidoče. Novomešan Zoran Pešič se je lotil krojaštva iz usnja.

»Veliko sem se družil s pokojnim Kušarjem, ki je bil pravi mojster za usnjene izdelke, in se navdušil za tako obrt. Najprej sem doma poizkušal delati. Ko mi je uspelo, sem dobil veselje in se odločil za tak poklic. Obrt sem dobil pogojno za leto dni, medtem pa moram predložiti spričevala o for-

malni kvalifikaciji, ki jih še nimam.«

Zoran Pešič je sprva prevzemal v popravilo usnjena oblačila, zdaj tega ne misli več opravljati, ker ima preveč naročil za nove izdelke. Ima na zalogi svoj material (usnje različnih barv in vrst), dela pa tudi iz prinesenega materiala.

»Delam usnjene jakne, krila, obleke, brezokavnike, hlače pa ne. Imam tudi različne usnjene pasove, nameravam pa izdelovati tudi torbice.«, pravi.

In kakšne so cene? Za delo ženskega krila s podlogo in ostalimi potrebčinami računa od 10.000 do 15.000 dinarjev, za krilo z lastnim materialom pa od 25.000 do 50.000 din, odvisno od kakovosti usnja in kroja. Čas bo pokazal, kako se bo ta obrtniška novost obnesla, vsekakor pa pomeni za Novomešane novo uslužnostno obrt, ki je je še vedno premalo.

R. B.

Gradnja miruje

Nekaj let v Šentjerneju še ne bo lokacij za gradnjo zasebnih hiš

ŠENTJERNEJ — Šentjernej še nima zazidalnega načrta, ker stari ne ve, kaj zaradi nameranih posegov na kvalitetna kmetijska zemljišča, kar nova zakonodaja prepoveduje, novega dokumenta pa še ni. Posledica tega je, da je vsa zasebna gradnja v zastoju. Kljub vsem podražitvam in hudim časom za graditelje je v Šentjerneju precejšnje zanimanje za gradnjo stanovanjskih hiš, ki pa bodo lahko »rasle« le za hipodromom.

Tako v občinskem komiteju za urbanizem računajo, da bo v letu 1987 predlagan v sprejem zazidalni načrt za naselje pri hipodromu, lokacij za gradnjo pa v tem srednjeročnem obdobju vseeno še ne bodo izdajali. Zakaj? Ker komunalno gospodarstvo ne zmore ogromnih stroškov za gradnjo infrastrukture.

Medtem pa bo Šentjernej lahko napredoval le v blokovski gradnji stanovanj. Predvideno je, da bodo zemljišča v centru naselja pripravljena prihodnje leto, koliko stanovanj oziroma blokov pa bo zgrajenih, je odvisno samo od tega, koliko bo zanje kupecv.

R. B.

NAJHUJE POD GORJANCI

NOVO MESTO — Uradna komisija za oceno škode zaradi letošnjih elementarnih nesreč na območju novomeške občine ugotavlja, da je bilo za več kot 79 milijonov dinarjev škode, od tega je v javnih cestah in poteh za skoro 39 milijonov dinarjev, na poslopih za 3,3 milijone, v kmetijstvu pa za 38,5 milijonov. Najhuje je neurju pustošilo 19. junija pod Gorjanci, na območju krajevskih skupnosti Gabrje in Stopiče, že spomladi pa je bil v neurju prizadet žužemberški predel. Pri skupni škodi na javnih poteh je bilo kar za 32 milijonov dinarjev škode na gozdni cesti Krvavi kamen—Vahta. Stanovanjske hiše in gospodarska poslopja so bila poškodovana pri petih zasebnih v Črmošnjicah in Hrušici, medtem ko je bila v kmetijstvu večkratna škoda zaradi toče, poplav in neurja najhuje v škojanskem koncu in okrog Šentjerneja ter v Gabrju. Oškodovanim kmetovalcem bodo na predlog komisije priznani davčne olajšave in verjetno tudi pomoč iz občinske rezervnega sklada.

TERAN — V novomeškem gostišču, ki obilno nastopa v tej rubriki, točijo kar dober teran, vendar ima po mnenju enega od rednih pivcev to napako, da stane deci toliko kot štiri kilograme krompirja. To, da si mestni pijančki štejejo kozarce s pomočjo krompirja, je zaskrbljujoče, saj kaže, da se kljub rednim zameglitvam v celoti zavedajo padanja življenjske ravni. Niso še tako daleč časi, ko so bile vinske cene primerljive s cenami mesa.

CENE — Podpredsednik ZIS Janez Zemeljanč je pred dnevi izpostavil IMV, češ da je ta delovna organizacija v svojih podražitenih zahtevah prekomerna, saj je za nekater svoje izdelke zahtevala kar 788-odstotno podražitev. O IMV jeres mogoče reči marsikaj tudi to, da so njeni rezervni deli trikrat dražji kot v tujini, vendar bi od člana vlade vendarle pričakovali kakšno bolj realno primerjavo oziroma podatke. Če je neki plastični delček dolgih pet let stal 10 din in bi ga zdaj radi podražili na 788 din, to kljub vsemu ni velezočilo.

VARNOST — Ugladen Novomešan je pred dnevi reševal otročka, ki mu je nogica ušla med rešetke pred enim od poslopij na Glavnem trgu. Človekoljubno dejanje je bilo povod, da smo na hitrico preverili stanje številnih rešetk na mestnem trgu. Ugotovili smo, da je po večini varno hoditi samo v čevljih od številke 46 naprej.

Ena gospa je rekla, da delujeta politika in televizija nenavadno usklajeno. Na dan, ko se je končala Dinastija, sta se podražila olje in sladkor. Da ne bi kdo mislil, da smo že zašli v gnili kapitalizem.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 4. do 10. septembra so v novomeški porodnišnici rodile: Ljubica Bercko iz Češče vasi — Mojca, Marija Mohorčič iz Šentruperta — Darjo, Alenka Bevc z Mirne — Urško, Jožefa Zaletel s Sela pri Šumberku — Jožka, Marjetka Jordan iz Dolenjskih Toplic — Barbaro, Martina Tratar iz Kostanjevice — Petra, Marija Jakše z Uršnih sel — Roka, Ivanka Pavlič iz Javorovice — Klemenca, Marjetka Sečnik iz Družinske vasi — Natalijo, Darja Predovič iz Metlike — Gabrijelo, Nevenka Petrovič iz Dolenjega Kamejnja — Ivano, Danica Koren iz Trebnjega — Tilna, Milena Sever iz Coklova — Matejo, Dragica Bobnar iz Suhorja pri Dolenjskih Toplicah — Gregorja, Stanislava Brajkovec iz Gornjega Suhorja — Uroša, Simona Blažič iz Stopič — Sabino, Irena Čurk iz Črnomlja — Tomaža, Silva Šekoranja z Bizeljskega — Mateja, Mojca Stih iz Krškega — Leo, Helena Veselič iz Vrhovca — Branko, Božica Rudar iz Črnomlja — Željko, Nevenka Pečaver iz Jurovskega Broda — Dina, Anica Plavec iz Lutrskega sela — Marušo, Anica Blažič iz Gornjega Medvedjega sela — Jerneja, Lidija Stipič iz Kostanjevice — Luka, Marija Jerše iz Velikega Lipovca — Andreja, Marija Jenič iz Rosalnica — Ireno, Stanislava Ramovš iz Drage — Matejo, Irena Juršič iz Lešnice — Mateja, Helena Prevolskec iz Leskovca — Roka, Marija Kohanič iz Pravatine — Duško, Silva Kralj iz Hrušice — dečka, Darinka Dolinšek z Mirne — deklico, Sabina Božič s Ceste — deklico, Emilija Kos iz Martinje vasi — deklico in Ivanka Oblak s Kala — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Ljubica Eršte iz Segove 8 — Doris, Veronika Tratar iz Segove 1 — Nino, Branka Avguštin s Ceste herojev 66 — Nino in Marija Komerički iz Trdinove 3 — Damirja.

Cestitamoi!

Sprehod po Metliki

V SOBOTO, 20. SEPTEMBRA, BO V GANGLOVEM RAZSTAVIŠČU V Metliki odprta razstava dveh domačinov: Madlena Vukšiniča, slikarja, in Martina Skolibra, kiparja. Vukšinič je imel razstavljen svoje metliške motive pred kratkim v Mežnaršičevi gostilni in je bil dokaj uspešen. Martin Skolibar sicer živi v Črnomlju, kamor se družina pred leti preselila, vendar to ne bo vplivalo na obisk Ganglovega razstavišča. Že dolgo je namreč prepričan, da se v Metliki oblikuje kot resna stvar.

Z LEPO UREJENO KNJIŽNICO se lahko pohvalijo tudi v Beti. Za takmakšnje delavce in učence srednješolske tekstilne usmeritve je odprta vsak dan od 9. do 10. ure. Bralci lahko izbirajo med 2500 knjigami, knjižni fond pa bogatijo sproti z novo izšlimi knjigami. Zaenkrat je obisk bolj skromen, toda pričakovati je večjega, brž ko več ne bo toliko dela zunaj. Knjižnico je uredila in jo vodi Marija Roglič.

KAŽE, DA MOSTIČEK ČEZ SOŠIČO na metliškem kopalnišču ne pripada nikomur. Toseje pokazalo, ko bi ga bilo treba popraviti, kajti zmanjkalo je več desk in mimogrede lahko kdo teleti v smrdečo vodo. Zanj se je zavzelo metliško Turistično društvo in izvajalcu del že dalo naročnico za popravilo. Tako je to: kjer je več očetov, so otroci kilavi, enako se zgodi, če gospodarja sploh ni.

Dve leti izmikanja

Kranjska šola se že dve leti izmika ustanovitvi dislocirane enote v Metliki

METLIKA — V dvajsetih letih obstoja sedanje metliške srednje šole tekstilne usmeritve je na tej šoli kar 15 let potekalo tudi izobraževanje ob delu za tekstilno-konfekcijske tehnike, ki ga je ta šola organizirala v sodelovanju s srednjo tekstilno in obuvno šolo Kranj. Kranjska šola je imela vsa ta časa v Metliki svoj dislocirani oddelk. V 15 letih je v treh generacijah šolo ob delu končalo okoli 80 slušateljev, ki so sedaj v glavnem zaposleni v Beti in Kometu.

Ob uvedbi usmerjenega izobraževanja leta 1980 so uvedli nove programe in po zakonu so potrebne nove verifikacije teh dislociranih oddelkov. Vendar je do pred dvema letoma šolanje potekalo po starem. Seveda mora prošnja za verifikacijo dislociranih oddelkov na republiški komite za vzgojo in izobraževanje vložiti matična šola, v tem primeru kranjska. Ta šola bi morala tudi zagotoviti predavatelje.

Vendar je metliška šola že konec oktobra 1984, se pravi skoraj pred dvema letoma, poslala v Kranj vsa dokumentacijo o učiteljih, ki jih je uspelo dobiti v Beli krajini. Konec tega leta je kranjska šola dobila tudi sklep posebne izobraževalne skupnosti za tekstilno usmeritev o soglasju za ustanovitve dislociranega oddelka za izobraževanje ob delu za tekstilno-konfekcijske tehnike v srednji šoli tekstilne usmeritve Metlika. Julija lani je metliška šola podpisala samoupravni sporazum o organiziranju in izvajanju izobraževanja ob delu v dislocirani enoti v Metliki. Prej in za

tem so iz metliške šole poslali v Kranj več dopisov, pogosto so telefonirali.

Papirnata vojska traja že skoraj dve leti, do danes še ni nič urejeno. Edini glas, ki je prišel iz Kranja, pa še ta ni uraden, je, da v Metliki ne morejo imeti dislociranega oddelka, ker metliška šola ni verifikirana. Pa tudi ta borni izgovor je hudo za lase privlečen, kajti po zakonu potrebuje verifikacijo matična šola, ne pa tista, kjer je dislocirani oddelk. Tudi ko bo metliška šola verifikirana — to pričakujejo v kratkem — ne bo dobila verifikacije za 5. stopnjo, ampak za 4. Na kako majavih nogah je izgovor o verifikaciji, pove tudi podatek, da so pred kratkim v novomeškem Labodu končali tako izobraževanje ob delu njihovih slušatelji, pa Labod nima ne šole ne nikakršne verifikacije. Po izjavah kranjskih predavateljev je bil metliški oddelk vseskozi eden najboljših v Sloveniji. Prav tako je metliška šola zagotovila tudi potrebne specialne učilnice v Črnomlju.

O vsej zadevi so obvestili tudi republiški komite za izobraževanje, Zavod za šolstvo in posebno izobraževalno skupnost za tekstilno usmeritev, a tudi od teh institucij do danes niso dobili nobenega odgovora. V Metliki pa imajo okoli 45 prijav zaposlenih v Beti, Kometu in Novoteksu, ki bi se radi ob delu šolali za tekstilno-konfekcijske tehnike in jim je to že dve leti onemogočeno zaradi nerazumljivega odnosa kranjske šole. In v njihovih usneših vseh spodbujanje k šolanju ob delu zveni kot prazno in puhlo parolarstvo.

A. BARTEJL

JURJEVANSKA DRAGA sodi med najbolj urejene črnomaljske kočevke. Žal pa prireditelji raznih prireditev ne poskrbijo da bi smeti takoj pospravili za seboj. Po zadnji prireditvi v Dragi je bilo tam nastlano še ves teden. Kdo bi mislil na take malenkosti!

KAŽE, DA PRAVDA med srednjo šolo in vrtem glede zemljišča še ni končana, saj dvometrski betonski stebri za ograjo še vedno nitičur ne služijo. Ali pa so morda postavljeni za "okras" okolici.

ČRNOMALJSKI MLADINCI so končno dobili svoj prostor, a nič ne kaže, da bi bili bogve kako veseli. Drugače ne bi na strehi zijala vedno večja luknja, odlomljena deska pa grozila, da bo koga treščila po glavi.

MEDNARODNO NOGOMETNO SREČANJE je bilo zadnje soboto na črnomaljskem igrišču, kjer so se pomerili kadeti in veterani iz prijateljske italijanske občine Terzo in Črnomlja. Pri kadetih so zmagali Črnomalci z 2:1, z enakim rezultatom se je končala tudi tekma veteranov, vendar so bili boljši Italijani. Pogovarjajo se, da bi to športno sodelovanje med prijateljskima občinama še razširili.

Ribniški zobotrebeci

GRAJSKA POT ASFALTIRANA — V zadnji številki našega lista smo poročali, da Granska pot še ni ponovno asfaltirana, čeprav je bilo objavljeno, da bo spomladi. Zdaj smo zvedeli, da so jo asfaltirali v ponedeljek, 8. septembra, žal pa smo za to zvedeli tako kasno, da objave ni bilo možno preprečiti. Hudomušno bi lahko dejali, da naši članki pomagajo celo, še preden so objavljeni.

NACETOVE KNJIGE ŠE NI — Na Ribniškem sejmu smo videli tudi Naceta Jereba z Jesenic, sicer rojenega na Kočevskem in dolgoletnega krajana ribniške občine, avtorja podlistka Umirajoča domačija, ki izhaja v nadaljevanju v Dolenjskem listu. Povedal je, da mu mnogi Ribničanje in Kočevci zatrjujejo, da z veseljem prebirajo njegov podlistek, nekdo iz Kočevja pa mu je pismeno naročil, naj mu pošlje knjigo. Seveda Umirajoča domačija še ni natisnjena in tudi še ni znano, če bo, je povedal Nace Jereb.

SLIKAR IN SPOMINKI — Ribniški slikar Miran Cirovič se je zdaj zaposlil v prodajalni spominkov. Že prej so bile njegove slike prežete z njegovim videjem suhorobarstva in sploh domače obrti, zdaj pa je začel prenašati to na spominke. Tako svoja dela upodablja tudi na lesenih krožnikih, za zadnji Ribniški sejem pa je izdelal ličen obesek, posvečen suhorobarstvu in ribniškemu semnju.

Drobne iz Kočevja

GOBARJI PRIPRAVLJAJO RAZSTAVO — Gobarska družina Kočevje uspešno dela. Sestanki gobarjev so zdaj vsak tork ob 19. uri v prostorih društva upokojencev. V mestu so uredili svojo oglasno omarico. V začetku oktobra bodo pripravili tudi prvo razstavo gob.

IZ STAREGA NOVO — Še do konca tedna bo v Nami obrtnik, ki po željah občanov izdeluje iz starih steklenic in drugih steklenih predmetov pepelnice, vaze, kozarce in podobno, vrezuje monograme v steklene predmete, popravlja poškodovani kristal itd. Seveda je treba za te usluge tudi nekaj plačati, vendar veliko manj, kot če bi take predmete kupili.

V VODI JE BILA BARVA — V zadnji številki našega lista smo poročali, da je bila pred kratkim Rinža onesnažena z mnogimi raznaravnimi madeži in da inšpektorji zavezno raziskujejo. Zdaj smo zvedeli, da je do onesnaženja prišlo, ko so delavci Komunale gradili leseni most preko Rinže pri Mlakarju in so za zaščito tramovja uporabljali premaz "Karbolineum".

Trebanjske iveri

LETALCI — Trebanjci so lahko upravičeno ponosni na svojega rojaka Marka Bukovca, pilota in oficirja jugoslovskega vojnega letalstva, ki se je z Orlom spet izkazal na nedeljskem letalskem mitingu na Brniku. Nekoliko bolj pa so zaskrbljeni nad usodo amaterskega letalca, ki je nedavno že precej trdo "pristal" s svojim aviončkom in menda snuje nov podvig. Ljudje ne bi imeli nič proti, če bi zvedeli, kdaj bo to in na katerem koncu trebanjske občine, da bodo odnesli celo kožo. Življenje postaja ob podražitvi sladkorja vse bolj grenko, nekaj pa je še vredno.

DEKLICA ZA VSE — Na Puščavi in okolici imajo zelo radi starejšega elektromonterja, sovaščana, ki vedno rad pomaga ljudem, tudi če je treba popraviti kakšen gospodinjstvi aparat. Ker dobrodušni možakar ne zna (ali noče?) reči ne, ga ljudje dostikrat "odvlečejo" od doma, naj bo petek ali svetek. Človek je skromen in se ne pritožuje, tako početje pa ni pogodu domačin, saj bi radi, da bi se gospodar in oče vsaj nekoliko oddahnil. Razlog za strašno sprotno priljubljenost elektromonterja smo zvedeli — za svoje delo nič ne zaračuna. Dobrota pa je običajno sirota.

SMETI — Trebanjci se jezijo na komunale, ki bi morali dvakrat odvažati smeti, a jim to še nekaj časa uspeva le — enkrat. Zaračunani pa znajo, kot da bi smeti odvažali — dvakrat!

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Velika šola — malo denarja

V dragatuški šoli težave že na začetku šolskega leta — Učenci obdelujejo njive

DRAGATUŠ — V letošnjem šolskem letu obiskuje dragatuško osnovno šolo 156 učencev, še 20 učencev je v mali šoli, poleg tega v okviru šole in pod šolsko streho deluje tudi vrtec, ki ga obiskuje 18 otrok od 5. meseca starosti do 5. leta, izvajajo pa tudi 100-urni program cicibanovih uric. Imajo 8 rednih oddelkov ter dva oddelka podaljšanega bivanja.

Zadnja leta je število učencev na tej šoli vseskozi približno enako in tudi za naprej kaže, da se ne bo zmanjševalo, saj mladi zadnja leta ostajajo doma in se raje vozijo v službo, medtem ko so se prej na veliko izseljevali. Kakšno je bilo to izseljevanje, nazorno pove tudi podatek, da je bilo že v šolskem letu 1967/68 na tej šoli skoraj 300 učencev.

»Ža šolstvo vedno primanjkuje denarja in letos so nam ga vzeli za en oddelk podaljšanega bivanja, zato smo že na začetku šolskega leta v

težavah,« je povedala ravnateljica šole Fani Toman. Gre predvsem za to, da je sedaj na šoli zaradi zmanjšanja števila oddelkov preveč ljudi, kar skušajo rešiti v sodelovanju s črnomaljskimi šolami. »Dela pa je na naši šoli preveč, samo denarja za plačilo ni, zato bodo naši učitelji obremenjeni preko normativov. Poleg tega je veliko bolniških in porodniških in za nadomeščanje moramo iskati učitelje z drugih šol, kar povzroča dodatne stroške. Vendar moramo vse te težave sami reševati. Tudi zato so osebni dohodki na naši šoli najnižji na šolah v črnomaljski občini.«

Na dragatuški šoli imajo močno razvijeno pionirsko dejavnost in njihova pionirska zadruga je znana v Jugoslaviji.

Za sedanjo obliko dela ima ta šola sicer dovolj prostora, vendar se pritožujejo, da je vzdrževanje zelo drago.

Delavčev vpliv je šibak

Tako menijo komunisti v Donitovem sodraškem tozdu, ki ga je obiskala delovna skupina CK ZKS

SODRAŽICA — Člana CK ZKS Jože Šinigoj in Janez Ravnikar (član predsedstva) sta se 10. septembra udeležila sestanka osnovne organizacije ZK v Donitovem tozdu v Sodratici. Gosta je zanimalo predvsem, kako

Komunisti v Donitu si prizadevajo doseči, da bi komunisti tudi povedati tisto, kar mislijo. Tudi na tem sestanku so komunisti, z izjemo direktorja in sekretarke OO ZK Zdenke Ozimek, molčali.

● V zaključnih mislih je član CK ZKS Jože Mižigoj dejal, da je opazno, da je članom OO ZK potrebno več idejno-političnega izobraževanja, pa na sestankih ne bodo tiho. Svoja stališča in sklepe bodo preko delegatov potem lažje prinesali v višje partijske in samoupravne organe. Mišljenja in predlogi članov OO ZK pa bodo višji organi upoštevali v okviru možnosti in ob upoštevanju drugih mnenj. Komunisti naj tudi podpro načrte razvoja tozda (tehnološke in kadrovske).

Nič spodbudnega v analizi o gospodarstvu v kočevskih delovnih organizacijah — Komite za družbeni razvoj zahteva temeljit razmislek in ukrepanje

KOČEVJE — V zaključkih analize o poslovanju kočevskega gospodarstva za prvo polletje letos ni nič spodbudnega. Pripravilo je komite za družbeni razvoj, o njej pa bodo razpravljali tudi na seji zbora združenega dela 26. septembra. Na kratko povedano: ugotovitve so zaskrbljujoče. Kočevsko gospodarstvo ne dosega glavnih resolucijskih usmeritev. Zaostajanje za slovenskim gospodarstvom je še izrazitejšo. Nadaljujejo se negativne smeri iz preteklosti. Rast fizičnega obsega proizvodnje se ne odraža ugodno v finančnih rezultatih. Tudi izvoz nazaduje. Delitvena politika pa je zunaj meril dobrega gospodarjenja.

To pa še ni vse. Gospodarstvo je vedno bolj obremenjeno z davki, prispevki in obveznimi združenjmi. Kaže se velika odvisnost od posojil za obratna sredstva. Akumulativna in reproduktivna sposobnost pada, zmanjšuje pa se tudi delež akumulacije v dohodku. Realni obseg izgub se ni zmanjšal. Rast osnovnih kazalcev poslovanja gospodarstva je počas-

EVIDENTIRAJO SEKRETARJA

KOČEVJE — V kočevski občini te dni evidentirajo možne kandidate za novega sekretarja predsedstva OK ZK. Dosedanji sekretar Rudi Orel se je namreč zaposlil v Tekstilani.

OSEM KILOMETROV PEŠ V ŠOLO

DRAGATUŠ — Z letošnjim šolskim letom so v republiku uknili plačilo za vožnje v šolo in domov za vse šolarje, ki so od šole oddaljeni manj kot 4 km. Se pravi, da bodo sedaj ti morali v šolo in domov peš ali pa si sami plačati vožnjo, kar bo za marsikatero starše precejšen strošek. Na dragatuški šoli je od 156 učencev kar 93 vozačev in precej je takih, ki imajo do šole manj kot 4 km. Sedaj se bodo tisti, ki na avtobus vstopajo eno postajo prej, vozili zastojni, ostali pa bodo morali plačati. Če bodo morali zaradi pomanjkanja denarja hoditi peš, pa je spet precej takih, ki jih pot v šolo vodi po prometni cesti Črnomelj—Vinica. Seveda v Ljubljani takih težav ne poznajo, zato zanje nimajo poslušna.

DENAR BO

RIBNICA — Na vprašanje, če se bo izboljšalo financiranje krajevnih skupnosti iz občinskega proračuna, saj ponekod dobivajo toliko, da ne zadostuje niti za izplačilo osebnega dohodka redno zaposlene osebe, je bil na zadnji seji občinskega izvršnega sveta dan odgovor, da bodo proračunski porabniki, ki so v težavah (sem spada poleg KS še SZDL in verjetno še kdo), dobili potrebni denar. Ovir ni več, saj je dotok v občinski proračun v zadnjem mesecu zadovoljiv.

PRIPRAVE NA TEKMOVANJE

KOČEVJE — Predsedstvo občinske organizacije ZRVS je na seji minuli teden posvetilo največ pozornosti pripravi na tekmovanje v veččinah SLO in DS. Tekmovanje bo v nedeljo, 28. septembra, pri poslopyu gasilskega doma Itas — Rudnik. Obravnavali so tudi program usposabljanja članov ZRVS v prihodnjem obdobju in nekaterih drugih nalogah. Pri obravnavi podeljevanja odlikovanj in priznanj so ugotovili, da so se temu vprašanju doslej premalo posvečali.

ENA MLADINSKO-STARINSKA

SODRAŽICA — V Donitu v Sodratici zelo uspešno dela sindikalna organizacija, mladinska pa spi, čeprav je treba reči, da mladi delajo v sindikatu, na področju športa, kulture in drugod. Pa je menda mladina enkrat le prišla skupaj, prvič, da je izvolila predsednika organizacije, potem pa nikoli več ni bila sklepna. Predsednik mladine se je z leti že nekoliko postal, poročil, dobil otroke itd., a še vedno vtrajno piše poročila, ki jih zahteva občinsko mladinsko vodstvo. Te funkcije ga namreč še nihče ni razrešil, ker pač sestanki nikoli niso sklepni. Tako se lahko zgodi, da bo kot predsednik mladine dočakal upokojitev, če se ne bo prej kaj spremenilo.

Nezaposlena mladost

V črnomaljski skupnosti za zaposlovanje prijavljenih 100 ljudi, največ je mladih

ČRNOMELJ — V začetku tega meseca ja bilo v črnomaljski skupnosti za zaposlovanje prijavljenih 100 ljudi, ki iščejo zaposlitve, od tega je pol moških in pol žensk. Število iskancev zaposlitve se že dalj časa ne spreminja in se suče okoli števila sto. Trenutno ni nobenega iskalca zaposlitve z visoko šolo, kaže pa, da se bodo slej ko prej pojavili, saj jih je nekaj, ki so sedaj zaposleni na neustreznih delovnih mestih.

»So taki, ki bi vzeli vsako delo. Vem za primer profesorice telovadbe, ki dela v Goku, dala pa je prošnjo tudi v metliško Novotekstovo predilnico. So pa tudi taki, ki jim najdemo delo, pa ga odklonijo,« pravi svetovalka za

zaposlitve pri tej skupnosti Lučka Pezdirc. S končano višjo šolo išče zaposlitve kmetijski inženir, s srednjo šolo pa kar 17 ljudi. »Med njimi so tudi trije kmetijski tehniki, trije zdravstveni tehniki, za katere ne moremo najti primerne zaposlitve. Prav tako je težko z družboslovno usmeritvijo, saj družboslovci še pripravništva nimajo vsi zagotovljenega. Nasploh je zelo malo povpraševanja po novih delavcih, še največ za šivilje in čistilke. Osnovne šole so iskale dva ali tri učitelje, pa je bilo trikrat več kandidatov. Gok išče čuvaja, Belt še svoje fluktuacije ne pokriva, semiška Iskra vzame svoje štipendiste in še sem in tja kakšnega...«

Približno polovico vseh, ki iščejo zaposlitve, je mlajših od 27 let. Lani je znašal delež mladih med brezposelnimi v črnomaljski občini 53,2 odst., medobčinsko povprečje je bilo 54,1 odst. in slovensko 53,5 odst. Od vseh prijavljenih jih 36 išče prvo zaposlitve, v glavnem so to ljudje brez kvalifikacij, 34 pa je takih, ki so že delali, a so sami dali odpoved. Poseben problem so Romi. Težave z zaposlitvijo imajo tudi tisti mladi ljudje, ki prihajajo iz posebne osnovne šole; prejšnji mesec je bilo takih prijavljenih 12, a iz letošnje generacije ni uspelo zaposliti še nobenega, na zaposlitve pa čakajo še tisti od lani in še od prej. »Najbolje bi bilo, ko bi bili mi in socialna služba združeni,« je končala Pezdircova.

Lučka Pezdirc: »Zadnje čase v črnomaljski občini zelo malo iščejo nove delavce.«

V Nami banka in agencija za turizem

Za praznik otvoritev novih poslovalnic v Nami

KOČEVJE — V okviru prireditev ob letošnjem občinskem prazniku bodo 1. oktobra odprli v spodnjih prostorih kočevske Name poslovalnico Ljubljanske banke-Gospodarske banke in turistično agencijo Komasa. Direktor kočevskega tozda Name nam je o tej novosti povedal:

»Te dni bomo začeli s konsignacijsko prodajo motornih žag in rezervnih delov zanje, in sicer v sodelovanju Poljoopskrbo iz Zagreba. Dogovarjamo pa se še za konsignacijsko prodajo HI-FI in Fischer programa. Bančne posle v zvezi z prodajo in menjavo deviz bo opravljala nova bančna poslovalnica v Nami, ki bo prevzela tudi ostale bančne posle z občani. Delovni čas poslovalnice bo enak, kot je delovni čas Name.«

O ostalih novostih, ki jih uvajajo v Nami, je direktor Kovačič povedal, da imajo v septembru vsako sredo v njihovi restavraciji ponudbo zelenjavnih jedi, v oktobru pa bodo na vrsti slovenske narodne jedi in jedi iz soje. V načrtu imajo še več drugih novosti.

Fluktuacija izniči vsa prizadevanja

Komunisti Trima: strokovnjaki naj ostanejo!

TREBNJE — Trimo je v letošnjem polletju posloval z motnjami, po nekaterih ocenah pa se bo ob pregledu triletnega poslovanja le težka ognil rdečim številkam v periodičnem obračunu.

Na zboru komunistov te delovne organizacije z okoli 770 delavci (komunistov v treh tozdih in delovni skupnos-

● V Trimu vztrajajo, naj bi spet ustanovili enotno osnovno organizacijo Zveze komunistov, ker menijo, da bi lažje reševali probleme tovarne, ki ima svojo temeljno organizacijo Jeklenih konstrukcij tudi v Dobovi. Predsedstvo OK ZK Trebnje pa ni prepričano, da bi se s tako reorganizacijo kaj povečala učinkovitost dela ZK, zato meni, da je sedanja organiziranost OO ZK ustrezna.

Gospodarstvo gre rakovo pot

Nič spodbudnega v analizi o gospodarstvu v kočevskih delovnih organizacijah — Komite za družbeni razvoj zahteva temeljit razmislek in ukrepanje

KOČEVJE — V zaključkih analize o poslovanju kočevskega gospodarstva za prvo polletje letos ni nič spodbudnega. Pripravilo je komite za družbeni razvoj, o njej pa bodo razpravljali tudi na seji zbora združenega dela 26. septembra. Na kratko povedano: ugotovitve so zaskrbljujoče. Kočevsko gospodarstvo ne dosega glavnih resolucijskih usmeritev. Zaostajanje za slovenskim gospodarstvom je še izrazitejšo. Nadaljujejo se negativne smeri iz preteklosti. Rast fizičnega obsega proizvodnje se ne odraža ugodno v finančnih rezultatih. Tudi izvoz nazaduje. Delitvena politika pa je zunaj meril dobrega gospodarjenja.

To pa še ni vse. Gospodarstvo je vedno bolj obremenjeno z davki, prispevki in obveznimi združenjmi. Kaže se velika odvisnost od posojil za obratna sredstva. Akumulativna in reproduktivna sposobnost pada, zmanjšuje pa se tudi delež akumulacije v dohodku. Realni obseg izgub se ni zmanjšal. Rast osnovnih kazalcev poslovanja gospodarstva je počas-

NAD 700 TROFEJ — Občinska lovska razstava v stari šoli v Trebnjem je privabila nad 4000 obiskovalcev, ki so si ogledali nad 700 trofej trebanjskih lovcov, divjad v naravnem okolju in fotografsko razstavo kluba Diana. Od prvega dne, ko so izjemno lovsko razstavo obiskali Franc Šetinc kot slavnostni govornik ter Marko Bulc, Stane Potočar in drugi, so imeli lovci polne roke do zadnjega — petega dne prejšnjega sredo, ko so popeljali na ogled še zadnjo skupino šolarjev. (Foto: P. P.)

Pitne vode bo za vse dovolj

V krajevni skupnosti Čatež gradijo nov vodovod — Izdatno črpališče v dolini Dušice — Tudi posodobljene ceste, na vrsti — telefonija

ČATEŽ — »Naša krajevna skupnost je precej razseljena. Približno 500 krajanov, zvečine polproletarcev, živi nekako v desetih zaselkih. Zato je toliko težje speljati razne akcije, čeprav imajo ljudje obilo volje,« pravi Mija Benedičič, predsednica gradbenega odbora za izgradnjo vodovoda Čatež-Primsko.

Prav ta akcija je ena največjih zadnjih let, ljudem, ki so poleti ostajali brez pitne vode, se zato ni bilo težko odločiti, da jo podprejo še s samopriskom. Naposled gre le za velik zalogaj, saj je naložba samo v prvi fazi, ko so ravno ob trebanjskem občinskem prazniku 6. septembra odprli glavni vod Zaplaz — Razbore, veljala okrog 68 milijonov. Krajevna skupnost Čatež je zagotovila približno četrtno, ostalo pa trebanjska komunalna skupnost, območni vodni skupnosti Dolenjske ter Ljubljana-Sava in litijska občinska komunalna skupnost. Glavni izvajalec, Komunalno podjetje Grosuplje, je februarja začelo delo pravočasno in dobro opravilo. Zdj delajo že drugi krak, prav tako približno 4 km dolgega glavnega

voda Zagorica—Roje—Trebanjski vrh, ki naj bi ga končali prihodnje leto, skupaj s sekundarnim vodom. Do konca tega srednjeoročnega obdobja naj bi sklenili še tretjo fazo vodovoda Gorenja vas—Sejenci—Goljak.

»Doselej je vsaka vas reševala oskrbo z zdravo pitno vodo bolj zase, v Kriški rebri pa so si omislili manjši vodovod, ob pomoči krajevne skupnosti Čatež in trebanjske komunalne skupnosti, ki je postal nekakšen vzročni model za tega velikega, za celotno KS. Vaščani so tam veliko sami postorili. Tri leta je minilo od zamisli do njene uresničitve, ko so v ljubljanskem Geološkem zavodu naredili študijo in naposled tudi vrtino v dolini Dušice. Na 10 m globine je pretok 8 do 13 litrov vode v sekundi, globlje pa je vode še več. Zajeta je celotna krajevna skupnost in ostajajo še precejšnji presežki zdrave pitne vode. Na Zaplazu je vodohram za 300 kubikov vode!«, zadovoljno pravi Mija Benedičič.

Mija Benedičič: »S samopriskom rešujemo v krajevni skupnosti vodno oskrbo, ceste in telefonijo. Hvaležni smo za vso pomoč.«

Majhni, toda dobri gospodarji

Pri Kovinoplastu cenijo znanje, zato bodo imeli svoj razvojni oddelek

JESENICE NA DOLENJSKEM — Kovinoplast s sto zaposlenimi sodi v malo gospodarstvo, za katero pa pravijo, da ga pospešujemo le v besedah. Le malo je resničnih spodbud in edina olajšava, ki jo letos uživajo, je ta, da so zaradi lastnega vlaganja v modernizacijo oproščeni davka od dohodka.

Letos so investirali že 60 milijonov dinarjev, od tega 35 milijonov v delavnico in 25 milijonov v inovacijski projekt novega izdelka, ki je že na tržišču. Pri investiranju v inovacijo je Posavska banka sodelovala z 8 milijoni dinarjev Dinos pa jih je primaknil 15 za prostor, da brez uresnitvenosti poslej lahko normalno uresničujejo delovni program. Zaposlili so 11 novih delavcev, a prihodnje leto jih bodo sprejeli še 20. Šele potem bodo lahko ustregli kupcem, ki povprašujejo po strojnih elementih.

Dolinci največ za ceste

V prvem letu izpolnili četrtno programa

VELIKA DOLINA — V nedeljo, 14. septembra, so tukaj slavili krajevni praznik. Obeležili so ga z asfaltom na dveh cestah. Posodobili so občinsko cesto od Male Doline do Ribnice, ki se navezuje na cesto proti Koritnemu, in na nekdanjo republiško cesto Bregana — Novo mesto. Zanj so porabili 0,5 odst. občinskega samoprispevka, kranjani pa od marca sami zbirajo po 3 odst. do izteka srednjeročnega obdobja. Razen tega mora vsako gospodinjstvo prispevati še po 50 tisočakov in več ur prostovoljnega dela.

centralo, ki pa lahko za sedaj sprejme le nekaj čez 40 novih števil.

V dolinski krajevni skupnosti delajo ceste po načelu solidarnosti, vendar mora vsaka vas dodatno zbrati denar za navoz gramoza. Letos bi verjetno prišla na vrsto odseka do Rajca in Koritnega, a so se odločili drugače zato,

Marjan Žibert: »Naši krajani ogromno prispevajo za napredek.«

Od predsednika sveta krajevnih skupnosti Marjana Žiberta smo zvedeli, da velja ta cesta 27 milijonov dinarjev, posodobitev 700 metrov dolgega odseka od Ribnice proti Gaju pa 5 milijonov. To drugo cesto so asfaltirali izključno iz prispevkov vaščanov, ki živijo ob njej. Zanj dajejo po 500 tisočakov. Odzivajo se tudi lastniki vikendov in vinskih kleti.

Predsednik Žibert z zadovoljstvom ugotavlja, da so letos uresničili četrtno cestnega programa za to srednjeročno obdobje. Glede telefona ne more kranjonom nič obljubiti. Na kablih imajo okvare, za katere je najbrž kriv proizvajalec. Telefone imajo napeljene vsi zainteresirani. 160 jih čaka na popravo kablov in na priključitev na

Občani naj bi prispevali desetino

Prilagoditve na prvi krški samoprispevek

KRŠKO — Krški zdravstveni dom deluje v zelo skromnih prostorih. O tem se lahko vsak dan prepričajo pacienti, uradni podatki pa govore tudi o tem, da ima krško zdravstvo na območju dolenjske zdravstvene skupnosti najslabše razmere za delo.

Zato seveda v preteklih letih ni manjkalo predlogov, kako izboljšati razmere v zdravstvu. Sedaj so ti predlogi dozorili in pred vrati je prvi občinski samoprispevek, na katerem bodo občani glasovali tudi o svojem deležu pri gradnji zdravstvenega doma. V naslednjih petih letih naj bi prispevali 250 milijonov dinarjev, (približno devetino potrebne denarja), v tako imenovani zdravstveni četrti pa bo poleg zdravstvenega doma zrasel še dom upokojencov in lekarna. Lokacija med osnovno šolo v Leskovcu in Mercatorjevem potrošniškem centrom je tako velika, da bo omogočeno širjenje še naslednjih nekaj desetletij.

»Politični aktivni v 10 krajevnih skupnostih so že začeli razprave o tem, kako bomo izvedli prilagoditve na referendum. Reči moram, da naši aktivisti dobro poznajo razmere in tudi razpoloženje na terenu. Prav tako dobro poznajo razmere v zdravstvu. Če doslej so opozorili na nekatere resnejše slabosti, o katerih bomo morali razpravljati in se na te razprave tudi pripraviti,« je dejal Branko Pirč, predsednik občinske konference SZDL Krško.

V krški občini se pripravljajo sedaj na 1. občinski samoprispevek. Vendar so jih nekaj že izglasovali v krajevnih skupnostih, da ne govorimo o samoprispevkih za gradnjo šol. Podobno kot doslej se tudi to pot v krški občini zavzemajo za selektiven pristop. Po en odstotek od osebnih dohodkov bodo prispevali občani v tistih krajevnih skupnostih, ki štejejo v 1. območje in bodo imele v novem zdravstvenem domu tudi zdravstveno postajo. Krajevne skupnosti, ki niso iz prvega območja, pa bodo prispevale po 0,35 oziroma 0,30 odstotka.

Doslej so pripravili na referendum že izvedli v občinskih vodstvih družbenopolitičnih organizacij. Sindikati se zavzemajo še za to, da bi tako razpravo izvedli še v združenem delu in hkrati preverili, kako tam izvajajo samopravni sporazum o združevanju sredstev za gradnjo zdravstvenega doma iz ostanka dohodka. Oktobra pa bodo o referendumu govorili na sejah občinske skupščine in skupščin krajevnih skupnosti.

J. SIMČIČ

da so lahko pritegnili zraven cestno skupnost s petmilijonjskim deležem. Za naprej čakata na asfalt tudi cesti na Cirk in v Brezje. O zaporedju investicij odločajo krajani z letnimi plani.

J. T.

Ne podcenjujejo domačega kupca

V krškem Imperialu se boje, da ne bodo izpolnili plana

KRŠKO — »Naš kolektiv je mlad in našim delavkam, ki so v večini, ne gre samo za golo preživetje. Vsaka se zaveda, da moramo čim bolj gospodariti in čimveč ustvariti. Zato seveda ni naključje, da smo se tudi mi znašli na seznamu zelo uspešnih organizacij združenega dela, ki ga je objavil Gospodarski vestnik,« je povedal Zdravko Plut, direktor Žitovega tozda Imperial v Krškem.

V Imperialu, ki ima dolgoletne izkušnje z izdelavo sladkarij, izdelajo vsako leto okoli 3000 ton žvečilnega gumija. Za leto so si zastavili plan, da ga bodo izdelali 200 ton več. Vendar se boje, da plana ne bodo dosegli, ker se je zanimanje trga za žvečilni gumi v zadnjih mesecih zmanjšalo. V preteklih letih pa težav s prodajo sploh niso poznali. Že

precej časa delajo enako kvalitetne žvečilne gumije za domači in tuji trg.

»Ker prodaja žvečilnega gumija ne teče tako, kakor bi radi in kolikor ga lahko izdelamo, se pripravljamo na to, da bomo izdelovali posebne

dražjeje. Pri nas je namreč tako, da se moramo trgu neprestano prilagajati. Samo za domači trg izdelujemo 26 artiklov, z različnimi pakiranjimi in z izdelovanjem žvečilnega gumija za tuji trg pa število artiklov naraste kar na 80. Tudi to je seveda posledica spremenjenih razmer na trgu, saj smo prej tone in tone enega in istega artikla lahko prodali na domačem trgu.«

Zdravko Plut: Prilagoditve se moramo trgu še bolj kot nekoč, ko smo lahko prodali vse, kar smo izdelali.

Direktor Zdravko Plut, ki je bil včasih vodja proizvodnje v tovarni in nasploh tako kot večina delavcev pozna dobrega sleherno delovno mesto, je povedal, da se pripravljajo

da bi se to zgodilo že takoj 1. januarja naslednje leto. Po pravici rečeno, pa se nam ne muči tako močno.

Povedati moram, da izvažamo samo zato, da bi pokrili naše uvozne potrebe. Sicer pa se nam izvoz niti ne izplača, saj od njega nimamo nobenega dohodka,« razkriva Plut sicer že znano zagato izvoznikov.

J. SIMČIČ

MOBILIZACIJSKA VAJA — Pripadniki enot teritorialne obrambe v sevniški občini so se konec preteklega tedna pripravljali za »pokazno mobilizacijsko vajo«, namenjeno vsem rezervnim vojaškim starešinam iz Posavja, ogledali pa si jo bodo tudi predstavniki republiškega štaba za teritorialno obrambo. Gre za vajo, ki naj bi zajela vse obrambne sestavine in pripomogla k boljši pripravljenosti ter podružbljanju obrambe. Na sliki: teritorialci po uspešno opravljeni nalogi. (Foto: P. Perc)

Hmelj so pestile razne ujme

Toča in neurje močno zmanjšala hmeljev pridelek — Nasploh neugodno vreme — Tudi M-Kmetijski kombinat Sevnica občuti svetovno hmeljarsko krizo

SEVNICA — »Hmelj je zelo neenakomerno cvetel — od junija do avgusta, a tudi sicer pridelek ne bi bil rekorden. Škodovala mu je majska vročina, potem je bilo spet obilno deževje in nato spet suša. Približno tretjino pridelka je prizadela toča, kar je še ostalo hmelja, pa ga je spet kakšno tretjino uničil vihar,« pripoveduje direktorica tozda Proizvodnja sevniškega M-Kombinata dipl. inž. Martina Koritnik.

Na 87,5 ha hmeljišč v Luki, Šentjanžu in na Kopolju računajo na manj kot 100 ton pridelka, in če vemo, da je bil rekordni pridelek hmelja leta 1983 (brez hmeljišča na Logu!) 138 ton, res ne more biti razlogov za zadovoljstvo. Še okoli 150 sezoncev iz Hrvaškega Zagorja in Srbije, ki so pomagali pri obranjanju hmelja, ni bilo ravno prijetno pri srcu, ko so videli, kako so ujme prizadele pridelek. Po tleh je bilo vse zeleno kobil in cele rozge. Obtočene kobile pa seveda tudi porjavijo in ni nič s prvotnim hmeljem.

Tudi prezreli hmelj, ki so ga obirali s stroji, je porjavel, zlasti zaradi julijske suše pa so bile kobile drobne. Golding je dal le do 1000 kg

Slab prvi vtis zamenjali s prikupnostjo

Delavci postaje so delali sami in pocenili urejanje

BREŽICE — Tukajšnja železniška postaja je letos z ureditvijo okolja močno spremenila svojo podobo in njen 45-članski kolektiv je brez velikih besed odstranil na pol podrti ograji zanemarjene vrta in na njem uredil prikupno trato s cvetličnimi gredami in klopki, na katerih potniki z užitek posejajo.

Šef postaje Marko Okorn skromno pravi, da je to le kamenček v mozaiku postaj ŽG Ljubljana, potniki pa mislijo, da so si delavci vendarle zaslužili neke vrste turistični nagelj v občini. Prejšnji porazni prvi vtis je zamenjal prijeten pogled na vedno brezhibno počiščeno in ozelenjeno postajno okolje. Opazijo ga gotovo tudi tisti, ki se v Brežicah ne ustavljajo, ampak se samo vozijo mimo. V 24 urah pelje po tej progi v obeh smereh po 150 do 160 vlakov, od tega nekaj več kot polovica osebnih.

Del zamlišča smo odstopili Emoni, da je tudi Restavracija nekaj pridobila, plačilo za ureditve pa smo si razdelili na pol,« je povedal Okorn. Omenil je še, da bi morali zdaj spremeniti mačehovski odnos do parka s spomenikom padlih borcev pred postajo. Ta park je postal prava sramota za krajevo skupnost, in za Brežice, saj, kot kaže, sploh ni nikogar, ki naj bi skrbel zanj. Bajje napovedujejo, da ga bodo uredili do novembra.

»Naša naslednja naloga je ureditev parkirišča pred postajnim poslopijem,« je nadaljeval šef postaje. Nobenega znaka ni, o kakršnikoli omejitvi parki-

Marko Okorn

ranja, zato stoji tukaj ob vsakem času po nekaj težkih tovornjakov s prikolicami. Cestno podjetje nam je obljubilo, da bo po idejni skici označil prometni režim na tem območju. Pogrešamo tudi urejen prostor za avtobusno postajališče. Mi smo položili plošče ob postajni zgradbi, da potniki ne bi hodili po zelenici, vendar menim, da bi morali imeti streho nad glavo.

Na vprašanje, kdo zida vodnjak na postaji, je odgovoril, da njihov kolektiv v lastni režiji, ker potniki trenutno nimajo pitne vode druge razen v prometu pisarni. Marko Okorn je pohvalil brežiški tozdar Salonta Anhova, ker jim je brezplačno odstopil opeko za vodnjak.

J. TEPPEY

DENARNE POMOČI KMETOM

SEVNICA — Sevniški občinski izvršni svet je sklenil dodeliti denarne pomoči iz stalne proračunske rezervne Marjanu Lindiču iz Tržišča 40 (pogin živine) 80.000 dinarjev, Ignacu Goletu iz Kamnice 3 (požar na gospodarskem posloju) 100.000 din in Antonu Jazbecu, iz Vranja 20 (pogin živine) 40.000 din.

DECIMIRNICA NI IZKORIŠČENA

SEVNICA — Decimirnica gozdnoga gospodarstva Brežice, tozda Zaga, je zdaj komaj 30-odstotno izkoriščena. Podjetje, ki bi rada vzela v najem to decimirnico in jo bolj izkoristila, je več, med njimi tudi sevniški Stilles.

SEVNICA — Petkova vaja operativcev gasilskega društva Sevnica v naselju Pod vrtačo je uspela. Stanovniki so se seznanili, kako učinkovito ukrepati ob požaru v bloku, seveda pa si vsi z gasilci vred obljubili, da bodo storili vse.

Klub štipendistov

KRŠKO — »Ko smo lani približno v tem času ustanovili klub štipendistov, si nismo mislili, da bo tako kmalu zaživel. Kadarkoli se namreč zberemo, presenečeni ugotavljamo, da je interes naših štipendistov za klub izjemno velik,« je dejala Mojca Hvala iz izobraževalne službe v tovarni celuloze in papirja »Djuro Salaj«.

Mojca Hvala

»Namen pri ustanovitvi kluba je jasen. Želimo smo čim tesnejše stike s štipendisti že med študijem, tako da se bodo kasneje laže vključili v delovni proces. Laže bomo tudi vodili štipendijsko politiko in spoznavali potrebe naših štipendistov. In pokazalo se je že, da bi štipendisti potrebovali strokovno knjižnico. Malo zaradi tega, ker so knjige zelo drage, malo pa tudi zaradi tega, ker so za našo stroko razmeroma redke. Strokovno knjižnico smo že dali v plan izobraževanja, zdaj zbiramo le še naslove. Seveda bi potrebovali zanjo tudi prostor, vendar ga za sedaj še nimamo.

Sicer pa so se štipendisti te tovarne preteklo soboto zbrali v rekreacijskem centru v Karličah, kjer so se pomerili v nekaj športnih disciplinah in se dobili na družabnem srečanju. Dolgčas jim verjetno ni bilo, saj jih je toliko, kolikor jih premoreta obe ostali posavski občini skupaj, kar 365.

J. S.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 6. do 12. septembra so v brežiški porodnišnici rodile: Danica Hrbar s Senovega — Vlasto, Marica Horvat iz Podvrta — Kristino, Jožefa Kostevc iz Bojsnega — Janka, Marija Frelš iz Rud — Ivana, Vesna Čop iz Brežic — Andreja, Darinka Matlekovič iz Samobora — Martino, Marta Lašič iz Brestanice — Simona, Liljana Glas iz Rožnega — Lucijo, Irena Kozole iz Dol. Boštanja — Matejo, Bojana Zupanič iz Sp. Starega grada — Matejo, Štefka Bajs iz Brezjega — Črtomira, Branka Kovačič iz Dobove — Iva in Roka, Vlatka Legan iz Brdovca — Ivano. Čestitamo!

Krške novice

PRIJETNO S KORISTNIM — V krški Celulozi so vpeljali pravilo, da se vsaj enkrat na leto dobe s svojimi štipendisti tudi na pikniku. Letošnji piknik, ki je bil 13. septembra v rekreacijskem centru Karlič, je popolnoma uspel, le da se ga je zaradi drugih obveznosti udeležila le približno tretjina štipendistov. Hkrati so imeli piknik tudi vzdrževalci, s katerimi so se štipendisti pomerili v nogometu in podobnih veččinah.

UČINKOVITE SLUŽBE — Zadnjič se je v križišču pri odcepju za Leskovec primerila prometna nesreča. Komaj so okoliški prebivalci telefoniari pristojnim službam, že so bili na kupu miličniki, reševalci, gasilci. Hitro ukrepanje teh služb je pri prebivalcih vzbudilo kar začudenje in seveda tudi upanje, da je tako vedno in povsod.

ZBIRALI SO ODPADNI PAPIR — Krški osnovnošolski so zelo uspešno zaključili akcijo zbiranja odpadnega papirja. S kombinjem so odšli na teren in menič, tibi ni potrklali na vrata delovnih organizacij in ustanov. Kombi je menda najtežje odpeljal izpred občine.

Sevniški paberki

AMBIENT — Prejšnji petek so operni solisti Zlata Ognjanović, Marcel Ostasovski, Dragiša Ognjanović in Hubert Bergant (orgle) navdušili polno sevniško cerkev občinstva s koncertom del svetovnih in naših mojstrov. Najbolj je ogrela dlani in srca poslušalcev Gounodova Ave Marija. Zveza kulturnih organizacij, Turistično društvo in Zavod za kulturo in prosveto so dobili »plus« točke in obetajo še kakšno presenečenje.

VIDEOREKORDER — V današnjih časih mladi, ki se odločajo za poklic, neradi prebirajo z dolgočasna, ciklostirana pojasnila, kaj lahko pričakujejo od bodočega dela, kakšen poklic je tisti, ki naj bi jih najbolj zanimal. Da bi čimbolj nazorno predstavili učencem, kakšne so možnosti za službe po končani šoli in kakšen je pravzaprav njihov poklic, so se odločili, da posodobijo predstavitev poklicev z videokorderjem. Te naprave pri strokovni službi za zaposlovanje v Posavju še nimajo, upajo pa, da bodo ob razumevanju združenega dela prišli do nje. Nekaj videokaset o poklicih so že sami kupili.

GASILCI — Petkova vaja operativcev gasilskega društva Sevnica v naselju Pod vrtačo je uspela. Stanovniki so se seznanili, kako učinkovito ukrepati ob požaru v bloku, seveda pa si vsi z gasilci vred obljubili, da bodo storili vse.

Kmalu tudi telovadnica

Dokumentacijo za zgraditev telovadnice SŠTZU bodo izdelali Pionirjevi projektanti — Začenja se tudi prenova usmerjenega izobraževanja

NOVO MESTO — Na srednji šoli tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič, ki šteje za eno največjih srednjih šol na Slovenskem, v novem šolskem letu ni nič tako izjemnega, da bi morali to posebej poudarjati. Res je, da je učencev nekaj manj, kot jih je bilo v prejšnjem šolskem letu, in sicer zaradi manjšega vpisa na gradbeni usmeritvi, vendar pa to ni tak problem, da bi morali nanj opozarjati z velikim zvonom. Tudi kadrovske težave, kolikor jih je pač bilo, so pravočasno rešili in poskrbeli, da se je pouk lahko nemoteno pričel. Pri tem so jim šle precej na roko delovne organizacije, pokroviteljice posameznih usmeritev, in sicer Pionir, IMV, Iskra Tenel, Novoles, Krka in Zdravstveni center Dolenjske.

Inž. Peter Šterk

Center usmerjenega izobraževanja, kakor krajše pravijo srednji šoli tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič, še ni povsem dograjen, saj manjka še nekaj igrišč, predvsem pa telovadnica. Bo treba na ta preproben objekt še dolgo čakati? »Upam, da ne in da bo temeljni kamen za telovadnico položen še pred koncem tega šolskega leta. Upanje in optimizem nista brez osnove, za slednjo lahko štejemo pogodbo o izdelavi projektne dokumentacije, ki smo jo 12. septembra podpisali s projektanti in drugimi predstavniki Pionirja. Telovadnica oziroma športna dvorana, ki bo funkcionalno povezana s sedanjimi šolskimi objekti, bo večnamenski prostor in bo v njej poleg telesne vzgoje še kaj drugega. V njej bodo proslave in druge prireditve, dovolj prostora bo za krožke in druge aktivnosti, ki jih na naši šoli ni malo. Telovadnica pa bo ves čas odprta tudi za potrebe krajevne skupnosti.«
I. ZORAN

»Kres« vabi k sodelovanju

Sestanek za novince bo danes v novomeškem Domu JLA

NOVO MESTO — Folklorno društvo Kres, ki šteje že okoli 80 članov, se želi še okrepiti. K sodelovanju vabi predvsem nove plesalce in plesalke; kdor bi se rad vključil v folklorno skupino, naj pride drevi ob 19.30 v avlo Doma JLA, kjer bo sestanek za novince. Društvo pa bi rado okrepilo tudi tamburaški orkester, ki spremlja folkloriste in v katerem je zdaj le pet članov, zato naj se oglašijo tudi tisti, ki znajo igrati na tamburice.

Novomeško folklorno društvo Kres deluje že enajsto leto. Do zdaj je skupina, ki jo vodi Branka Moškon, nastopila večkrat na prireditvah v domovini in tujini. Uspehi niso izostali, laskave ocene so prišle od vsepovsod. Kresovci so letos poletni sodelovali na mednarodnem folklorinem festivalu v Franciji in za nastope poželi veliko odobravanja.

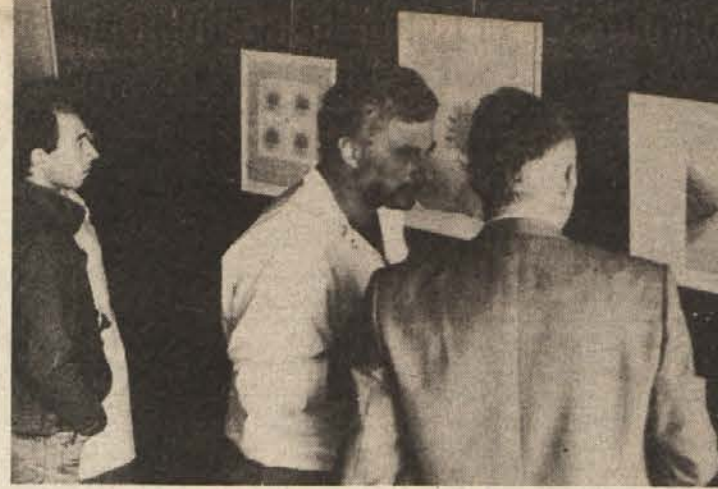
Največ zanimanja za pouk kitare

Novomeško glasbeno šolo obiskuje okoli 500 učencev

NOVO MESTO — Na Glasbeno šolo Marjana Kozine se je v tem šolskem letu vpisalo okoli 500 učencev. Vsi oddelki so polnoštevilni, razen oddelkov za pouk harmonike, kjer so zaradi pomanjkanja učiteljev omejevali vpis. Tudi v tem šolskem letu je največ zanimanja za pouk kitare.

To jesen se je prijaviло okoli 200 novincev oziroma prvošolcev, od katerih pa so jih sprejeli le 120. Šola namreč še vedno ni sposobna sprejeti vseh, ki se prijavijo in tudi prestanejo preskus sposobnosti. Za kaj takega nima ne dovolj kadrov ne denarja.

Medtem ko se je pouk na instrumentalnih oddelkih že začel, pa za plesno vzgojo, ki deluje v okviru glasbene šole, kandidate še vpišujejo. Interesenti za plesno vzgojo se lahko prijavijo v upravi šole vsak dan do 14.30.

JESIH RAZSTAVLJA V KRKI — Tudi razstavna avla v Krki je imela dvomesečni dopust, novo sezono pa so odprli v četrtek za razstavo slik akademskega slikarja Borisa Jesiha (na sliki v sredini). Programski svet KUD je ob otvoritvi povabil v goste plesno skupino Jožice Novak iz SŠPTZU, uvodno besedo o grafičnih listih, slikah in slikarju pa je napisal kritik Brane Kovič. (Foto: J. P.)

Fotografska delavnica

V Novem mestu se začelja delovno srečanje slovenskih fotografov — Številne razstave

NOVO MESTO — Že danes se bodo v dolenjski metropoli zbrali fotografji iz vse Slovenije na prvi Fotografski delavnici, ki bo potekala v naslednjih treh dneh, od 19. do 21. septembra, v hotelu Metropol in Fotogaleriji. Organizator je republiška ZKO in Fotogalerija. To bo prva takšna prireditev v Sloveniji, prireditelji pa upajo, da bo prerasla v vsakoletna delovna srečanja fotografskih ustvarjalcev in da bo tako NOVO mesto postalo slovensko fotografsko središče. Ščasoma naj bi prireditev dobila mednarodne razsežnosti in postala most, po katerem se bo slovenska fotografija

seznanjala z dogajanjem v svetu in morda tudi svet z dogajanjem pri nas.

Na prvi Fotografski delavnici bo osnovni poudarek na strokovnih predavanjih in delovnih pogovorih, ki jih bodo imeli udeleženci s predavatelji in sami med seboj, ko bodo izmenjavali poglede in izkušnje ob svojih in delih drugih. Letos bodo predavali: Peter Dabac iz Zagreba o svojem fotografskem delu, Branko Lenart iz Gradca o fotografski literaturi in Brane Kovič iz Ljubljane o fotografski kritiki.

V času delovanja Fotografske delavnice se bodo zvrstile tudi številne razstave. V četrtek bo Pri slonu odprta razstava fotografij mladega novomeškega fotografa Gregorja Čampe, v petek zvečer bodo v Dolenjski galeriji odprli retrospektivno razstavo pred kratkim umrlega fotografskega ustvarjalca Petra Kočančiča, predvidena pa je tudi projekcija diapozitivov Lada Janča ob spremljavi njegove glasbe. V soboto pa bo v Fotogaleriji odprta razstava britanskega fotografa Marca Arklesa.

MiM

Danes Schubertov večer

Koncert bo ob 19. uri v Kozinovih dvorani novomeške glasbene šole

NOVO MESTO — Zveza kulturnih organizacij Novo mesto pripravlja v sodelovanju z Avstrijskim kulturnim inštitutom iz Zagreba Schubertov večer. Prireditev bo danes, 18. septembra, ob 19. uri v Kozinovih dvorani novomeške glasbene šole.

Na koncertu bo evropsko znani basbaritonist Hermann Becke pel skladbe skladatelja Franza Schuberta (1797 — 1828). Cikel skladb se imenuje Zimsko potovanje. Pri klavirju bo pevca spremljal Otto Kolleritsch, rektor visoke glasbene šole v Gradcu. Vstopnine ne bo.

Zapišimo še, da je Hermann Becke do zdaj že uspešno nastopal na koncertnih odrih v Avstriji, Jugoslaviji, Španiji, Belgiji, Franciji in Zvezni republiki Nemčiji.

RAZSTAVA KNJIG IZ SOVJETSKE ZVEZE

LJUBLJANA — V klubu delegatov (Puharjeva 7) bodo jutri dopoldne odprli razstavo knjig iz Sovjetske zveze. Slavnostna govornika bosta pisatelj Vladimir Kavčič, predsednik republiškega komiteja za kulturo, in Marat Vasiljevič Šišigin, član kolegija Goskomizdata iz Sovjetske zveze. Razstavo pripravlja poslovna skupnost Papir in tisk Slovenije.

Sedaj tudi čitalnica

Pred kratkim so jo odprli v metliški knjižnici — V pol leta izposodili 4.860 knjig

METLIKA — Metliška matična knjižnica, ki jo vodi knjižničarka Marta Strahinič, ima blizu 900 članov. V prvi polovici letošnjega leta je knjižnico obiskalo 1852 bralcev, od tega kar 1567 mladih. Skupaj so si v tem času izposodili 4.860 knjig, knjižnica pa je v prvem letošnjem polletju kupila 338 novih knjig, tako da jih ima sedaj že blizu 12.000.

Pred kratkim so odprli čitalnico, v kateri so na voljo tako strokovna literatura kot časopisi in revije, razni priročniki, enciklopedije, slovarji itd. Čitalnica je tako kot knjižnica odprta vsak dan od treh popoldne, ob petkih pa tudi popoldne. Večina obiskovalcev in članov knjižnice

A. B.

kultura in izobraževanje

»Goga« na novomeškem odru

Z znanim delom Slavka Gruma bo v okviru abonmaja gostovala ljubljanska Drama

NOVO MESTO — Novomeška Zveza kulturnih organizacij je tudi za sezono 1986/87 pripravila gledališki abonma. Obsegal bo devet predstav, ki se bodo v Domu kulture zvrstile od oktobra do junija, in sicer ob ponedeljkih (red A) in torkih (red B), obakrat pa ob 19.30. Abonmajska vstopnica za vse predstave bo veljala 5.000 dinarjev — za odrasle, medtem ko bo abonma za solarje in ostalo mladino cenejši — 3.000 dinarjev. Vstopnico bo moč plačati v dveh obrokih, toda prvi obrok oziroma polovico vstopnine bo treba plačati že ob vpisu. Vpisovanje bo od ponedeljka, 22. do petka, 26. septembra, vsak dan od 8. do 13. ure v sprejemni pisarni Doma kulture (II. nadstropje). Za dosedanje abonente bo vpisovanje v ponedeljek in torek, za novince pa od srede do petka.

Prireditelji so se potrudili in pripravili zanimiv spored abonmajske gledališke predstave. Spet pa bodo spored izvedla gostujoča slovenska gledališča. Za zdaj so znani naslovi za sedem predstav, dve predstavi pa bodo iz ponudbe gledališča izbrali med samo sezono.

Na novomeškem odru si bo torej moč ogledati: grotesko Slavka Gruma »Dogodek v mestu Goga«, s katero bo gostovala Drama SNG Ljubljana, Mestno gledališče ljubljansko bo uprizorilo Shepardov Pravi zahod; Stalno slovensko gledališče iz Trsta bo nastopilo z Millerjevo Smrtjo trgovskega potnika; Slovensko ljudsko gledališče iz Celja pripravljata Shakespeareovo komedijo Kar hočete in Partijevo noviteto Ščuka, da te kipe; Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane se bo predstavilo z Williamsom Razrednim sovražnikom, Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice pa z Buechnerjevo komedijo Leonce in Lena.

Uspelo kulturno poletje

Število obiskovalcev metliških kulturnih prireditev je presešlo 3.400 — Na vrsti so »Zimske urice«

METLIKA — Prireditelji uspešnih metliških poletnih kulturnih prireditev, ki so potekale pod naslovom Noči do jutra, so se pred kratkim zbrali in naredili »inventuro«. Celoten zastavljeni program prireditev so izvedli, tako da je bilo na grajskem dvorišču in v kulturnem domu v poletnih mesecih skupaj 13 predstav, od tega 5 kino predstav, skupno

število obiskovalcev pa je presešlo 3.400; povprečno so za eno predstavno prodali 263 vstopnic, povedati pa je še treba, da to povprečje »kvartijo« filmske predstave, saj je v kino prišlo manj gledalcev kot na ostale predstave. S prispevki metliških delovnih in drugih organizacij ter z izkupičkom od vstopnine so krili vse stroške.

Uspeli poletni prireditelji, OK ZSMS Metlika, opogumili, tako da so že naredili okvirni program za podobne prireditve, ki bodo potekale od 11. novembra do 8. marca in ki so jih krstili za Zimske urice. Seveda so tudi že sklenili, da bodo prihodnje poletje spet organizirali poletne kulturne prireditve. Do takrat bi radi vsaj delno uredili grajsko dvorišče, česar pa mladina ne more narediti sama in s svojim pičlim denarjem. Za začetek bi radi kupili 100 stolov, kajti letos se je pokazalo, da je sedanjih muzejskih 100 premalo.

»Zimske urice« se bodo, kot rečeno, začele 11. novembra z martinovanjem, zadnja predstava pa bo za dan žena prihodnje leto. Prireditve bodo pripravljali v Mežnarišči ter Rajmerjevi gostilni, v metliškem hotelu, kulturnem domu ter v krajevnih skupnostih Suhor, Gradac in Drašiči. Na sporedu bodo zabavni in resni večeri, nastopale bodo v glavnem domače amaterske kulturne skupine, prireditve pa bodo tudi za kulturni dan, občinski praznik, ob izidu novih knjig belokranjskih avtorjev in ob podobnih priložnostih.

A. B.

»LIKOVNI DIVJAK«

KRŠKO — »Tomaž Gostinčar je najbolj vztrajen divjak slovenske likovne scene, umetnik, ki je svojo dušo zapisal ekspresionizmu precej let, preden je ta slog znova postal moderen v eni od preoblek tako imenovane nove podobe,« je zapisal dr. Lev Menašič ob novi Gostinčarjevi razstavi, ki so jo odprli minuli petek v Galeriji Krško in s katero se mladi avtor iz Ljubljane prvič predstavlja krškemu občinstvu. Razstava, ki obsega nekaj najzanimivejših Gostinčarjevih slik, bo odprta do 26. septembra, veliko zanimanje obiskovalcev pa je zbudila že na otvoritveni slovesnosti, na kateri je krajši glasbeni spored izvedel godalni trio Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana.

FOLKLORISTI BODO PLESALI NA SENOVEM

SENOVO — V soboto, 20. septembra, ob 18. uri bo v Domu 14. divizije že 5. posavska revija folklornih skupin Posavja. KUD Svoboda Senovo vabi vse, ki jih zanima folklor, da si ogledajo največje posavsko folklorno prireditev.

KOTAR RAZSTAVLJA V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE — Novomeški slikar Jože Kotar je spet likovni gost tukajšnjega zdravilišča. Razstava njegovih del je na ogled v razstavnem salonu, odprli pa so jo minuli četrtek s krajšim kulturnim programom.

V Grm po asfaltu

Uspešna akcija je utrdila zaupanje ljudi v socializem in vase

Pred devetimi leti je segel asfaltni odsek iz Dolenjih Ponikev od lokalne ceste Trebnje—Novo mesto slab kilometer proti vasi Grm le do pokopališča. Takrat so si Grmovci zaželeli lepo, tisto pot do vseh 20 domačij. Vsi so bili pripravljeno sodelovati, tudi vseh 16 upokojencev, kolikor jih je v vasi. Ampak cena se je zdelo nedosegljiva. Kako razdeliti breme, da ne bo pretežko? Zbrali smo 1.068.000 din in se odločili za 30-ur prostovoljnega dela vseh, ki to zmorejo. To je bilo še premalo. Grizli smo se, a odnehati nismo.

Naš delegat krajevne skupnosti Dolenja Nemška vas Franci Bartolj se je napolnil po pomoč k podjetjem, kjer so zaposleni naši vaščani. Ni odšel praznih rok: Novoles—Trebnje je izluščilo za nas 400.000 din, Gozdno gospodarstvo Trebnje 50.000 din, Novoletna Novo mesto 20.000 din, Kolinska Mirna 20.000 din, Trimo Trebnje 15.000 din. Hvala vsem za pomoč!

Za 1.573.000 din smo se s sodobno potjo pomaknili v 20. stoletje. Ni pa dokončno urejena, čaka nas še ureditev bankin. Tudi to bo strošek, a ga bomo že zmogli.

Bolj kot asfaltirano sodobno cesto pa je vredno opaziti, kako je uspešna akcija za posodobitev poti vaščane spet zblížala, jim utrdila zaupanje v samoupravljanje in socializem. Zdaj so se odločili, da bodo izpeljali do kraja še telefon (Rodine, Dobrava, Česnjevek, Lukovek, Jezero) vseh 16 vasi v KS Dolenja Nemška vas. Na to so mislili že ob polaganju asfalta. Že do konca leta bomo zbrali denar za material. Nas bodo že spomladali telefoni zblížali s svetom in med seboj? Najbolj aktivna med nami, Franci Bartolj in Franci Matoh, pravita, da je to možno. Kaže jima prislusniti.

FANIKA MALIŠIČ

ŠE ENKRAT HVALA!

Delavci TOZD Gozdarstvo Črnomelj smo se 5. in 6. septembra udeležili sindikalnega izleta na Češkoslovaško in v Avstrijo. Že sama izbira teh dveh različnih držav je zahtevala izkušene, prijazne ter z znanjem podkovanega vodiča. Le tega smo našli v Silvestru Mihelčiču, ki se je vstetransko trudil, da bi nam olesplal potovanje. Izkazal se je kot dober poznavalec ljudi in krajev. Vendar to ni vse, dolgo pot nam je krajšal s prijetnimi zvoki svoje harmonike. Vsi se mu še enkrat iskreno zahvaljujemo. Hvala tudi šoferju Vladu Stipanoviču, ki je poskrbel za varno in udobno vožnjo. Takih šoferjev srečujemo vedno manj na naših cestah.

SIMO VRLINIČ
v imenu izletnikov

ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE

NOVO MESTO — V sklad za drage medicinske instrumente pri OORK so prispevali: delavci Temeljne dolenske banke Novo mesto — 164.840 din, sindikalna organizacija osnovne šole Šentjerneje namesto venca za pokojno Marijo Močivnik — 10.000 din, kolektiv Zavoda za socialno medicino in higieno Novo mesto namesto cvetja na grob pokojnemu bratu mgr. dr. Pečavarja 10.000 din, Irena Župevec, Čardak 12, Črnomelj — 1500 dinarjev, Marica Drnovšek — Trelec in Edo Trelec, Mestne njive 9, Novo mesto, v spomin pokojnemu bratu in svaku Niku Drnovšku — 10.000 dinarjev. Vsem darovalcem iskrena hvala!

Vencelj Perko — osemdesetletnik

21. septembra letos bo Vencelj Perko izpolnil 80 let svojega z marljivim delom napolnjenega življenja. Podrobneje bodo predstavili njegovo predvojno delo ob tej priložnosti gotovo njegovi bližnji rojaki Jeseničani pa morda še kdo drug, povjemo samo, da je bil delavec v jeseniški železarni, sindikalni aktivist (pa ne plačan) v kovinarski stroki, predvojni član KP, nekaj časa župan občine Jesenice in udeleženec ustanovnega sestanka KPS na Čebinah. Za nas Dolenjce je zanimivo predvsem njegovo politično delo v novomeškem okrožju med narodnoosvobodilno vojno.

Pozno jeseni 1941 je prišel na področje pod Gorjanci v Sv. Križ, današnje Podbočje. Takoj se je vključil v organizacijsko delo za Osvobodilno fronto. Njegovo delo je bilo kmalu čutiti. Čeprav je zrasel v izrazito delavskem okolju, je hitro našel stik s pretežno kmečkim prebivalstvom.

Njegov prirojeni dar za množično politično delo in frontovsko širino, ki so ju neformalno gojili že na Jeseničah, sta prišla posebno do veljave za časa osvobodjenega ozemlja spomladai in poleti 1942. Ko je okrožni odbor OF Novo mesto ob prehodu maja v junij razdelil okrožje na šest podokrožij, je postal Perko sekretar podokrožnega odbora OF Gorjanci. Bil je neurtudljiv organizator volitev v narodnoosvobodilne odbore in inštruktor izvoljenih odbornikov.

Italijanska ofenziva in ustalitev belogardističnih postojank sta onemogočila množični stik z ljudmi. Perko, vajen ilegalnega dela pred vojno, je samoiniciativno začel pripravljati propagandne letake in radijske vesti ter jih razširjati med sošiljenike osvobodilnega gibanja. Udeležil se je zborovanja aktivistov na Pugledu konec

aprilu 1943 in ostal zbranim v spominu s svojim ognjevitim govorom delavca za delavski praznik 1. maj. Ko je Italija kapitulirala, je spet razvil svoje organizatorske sposobnosti pri gospodarskem delu na osvobodjenem ozemlju in pri pripravih na Kočevski zbor, kjer je bil tudi odposlanec.

Nemška ofenziva v zadnji tretjini oktobra 1943 je prekinila razvejeno politično delo. Okupator je s pomočjo domačih izdajalcev pomoril mnogo pripadnikov osvobodilnega gibanja. Spet je bilo treba v ilegalno. Izvršni odbor OF je sklenil, da se podokrožja v novomeškem okrožju ukinejo in okrepijo rajonski odbori OF. S tem v zvezi je bil Perko poslan ob prehodu 1943/44 za sekretarja OF rajona Trebelno.

Malo prej se je vrnila v II. zasedanja AVNOJ slovenska delegacija. Med

ljudmi je bilo potrebno širiti in pojasnjevati pomen sklepov tega zborovanja. Naloga kakor Perku na kožo napisana! Za tem je prišlo še zasedanje Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta v Črnomlju februarja 1944. Tudi z njegovimi sklepi je bilo treba seznaniti ljudi.

Še: V juniju pili gnojnico

Pojasnilo sanitarne inšpekcije Uprave inšpekcijskih služb Novo mesto k prispevku »V juniju pili gnojnico«, objavljenemu na tej strani 3. junija letos

V zvezi z objavo članka v Dolenjskem listu in 7. avgusta še v Delu smo imeli razgovore s strokovno službo ZSMH Novo mesto kot strokovno bazo upravnega organa za sanitarno inšpekcijo in opravili pregled zajetja v Stopižah ter rezultatov analiz interne kontrole.

Na ZSMH Novo mesto smo dobili pojasnilo, da je bil sporni vzorec pitne vode odvzet 20. junija 1986 iz vodovodne izlivke v stanovanju F. R. Nad mlino v Novem mestu in ga je odvzel F. R. sam. Po mnenju mikrobiološkega laboratorija je bil vzorec odvzet nestrokovno. Glede na nestrokovni odvzem je mikrobiološki laboratorij ZSMH Novo mesto opravil mikrobiološko analizo neuradno in brezplačno. Vzorec ni bil vpisan v uradni protokol, sami rezultati analize pa so bili dani tov. F. R. ustno z ustreznimi obrazložitvijo v dobri veri, da stranka potrebuje podatke za lastno uporabo, ne pa za objavo v sredstvih javnega obveščanja. Kemična analiza spornega vzorca ni bila opravljena, voda pa je bila evidentno kalna.

Upravljevec javnega vodovoda Komunalna novo mesto ima sklenjeno pogodbo z ZSMH Novo mesto za opravljanje interne kontrole pitne vode (bakteriološke in kemične preiskave). V skladu s to pogodbo je bil istega dne, to je 20. junija, odvzet vzorec po strokovni osebi za bakteriološko analizo na odvzemnem mestu VVZ v Kristanovi ulici v Novem mestu. ZSMH je 23. junija izdal uradni izvid pod št. 12138, katerega je podpisal vodja bakteriološkega laboratorija dr. Peter Žiberna. Po en izvod izvida je bil poslan HEO ZSMH in Komunalni Novo mesto. Rezultati tega izvida so bistveno drugačni kot rezultati vzorca, ki ga je prinesel F. R., in je neprimernost tega vzorca v bakteriološkem pogledu le v prevelikem številu bakterij (43/ml) pri rezidualnem kloru 0,1 mg/l.

V letu 1986 je bilo iz tega sistema opravljenih 60 bakterioloških analiz, od katerih jih je bilo 8 neprimernih zaradi prisotnosti previsokega števila živih klic kljub prisotnosti rezidualnega kloru. V istem času je bilo opravljeno

nih 24 analiz na kemično kakovost vode, od katerih so bili 4 zaradi prevelike motnosti neprimerni.

Prispevno območje stopiškega vodovoda je kraškega značaja, zato je surova voda obremenjena s klicami in jo je treba stalno dezinficirati, kar se opravlja na tem sistemu z doziranjem plinskega kloru. Kot že rečeno, je izvir kraškega značaja in pride občasno do kaljenja preko dovoljenega standarda, predpisane za pitno vodo. Voda je sicer stalno pod klorom, vendar je efekt kloriranja v kalni vodi vprašljiv, zato pride do prekoračenega števila klic na ml. kljub prisotnosti rezidualnega kloru. V teh primerih upravljavec obvešča potrošnike o pogojni užitnosti vode (priporočila prekuhavanja).

Sanitarna inšpekcija UIS Novo mesto je upravljavcu že v letu 1982 izdala ureditveno odločbo, kjer je bilo stranki med drugim naloženo, da mora izdelati sanacijski program, ki mora obsegati vse potrebne stopnje kondicioniranja vode, da bo pri potrošniku ustrezala zahtevam pravilnika o higijenski neoporečnosti vode, ki je namenjena za javno preskrbovanje prebivalstva, kot voda za pitje ali za izdelavo živil, namenjenih prodaji (Ur. l. SFRJ št. 9/80). Ista odločba je upravljavcu tudi nalagala dolžnost, da mora ob vsakem sumu higienske oporečnosti obvestiti potrošnike o kakovosti in posredovati navodila za uporabo.

Izdelan je bil sanacijski program in idejni načrt potrebne čistilne naprave, Zaradi iskanja fizikalno kemične in bakteriološko boljše vode bo Geološki zavod Ljubljana v dogovoru s Komunalno Novo mesto v letu 1986 izvedel med obema izvirova v Stopižah 120 m globoko vrtno.

Novo mesto se preskrbuje s pitno vodo iz dveh sistemov, ki se v samem mestu med seboj dopolnjujeta in sta med seboj povezana (sistem Stopiče in sistem Šmarješke Toplice). Izdatnost sistema Šmarješke Toplice znaša 200 l/sek., trenutni odvzem pa je 185 l/sek. Kljub povezanosti obeh sistemov ni možno izključiti sistema Stopiče zaradi premajhne izdatnosti sistema Šmarješke Toplice, ozkih grl v mestu in višinske razlike.

Sanitarna inšpekcija spremlja dogajanje v stopiškem vodovodu, vendar ugotavlja, da je pojav motnosti pogost v času dolgotrajnih močnih padavin in da kloriranje v tem času ne zagotavlja ustreznih neoporečnosti vode tudi v bakteriološkem pogledu.

Glede na to služba sanitarne inšpekcije z novo odločbo upravljavcu javnega vodovoda nalaga, da mora storiti vse za zagotovitev dobave zdrave pitne vode porabnikom.

PODARJENI ZNESEK

Namesto cvetja na grob sošolkine mame podarjajo dijaki 3. C razreda Srednje šole pedagoško tehnično naravoslovne usmeritve SŠPTNU (gimnazija) Novo mesto 14.000 dinarjev Zvezi slepih Novo mesto. Za podarjen znesek se iskreno zahvaljujejo.

»SRAKA« PRIDE CELO NA DOM

Dobra glasba in prijetno vzdušje sta bila vedno porok za številne obiskovalce. Potujoča videokoteketa Sraka pod vodstvom Draga Vovka in Gregorja Fortaja prinaša mnogo obojega. Pester program glasbe (od evergreenov za prave pesalce in starega dobrega rock and rolla ter disco glasbe do narodnozabavnih popevk) je obogaten s privlačnimi video novostmi. Sraka sicer nastopa samostojno, večkrat pa se ji pridružijo tudi gostje. Doslej so bili to Henček, Agropop, Tomaž Pengo, Dušan Uršič, Vlado Kreslin in mnogi drugi. Za zmerno ceno Vovk in Forte gostujeta po šolah, večjih plesiščih, v zadnjem času pa jih lahko po telefonski številki 061-221-288 pokličete tudi na dom.

M. SOTLER

OGLED LOVSKE RAZSTAVE

V Trebnjem so pripravili lovsko razstavo, na kateri je sodelovalo pet lovskih družin iz občine. 8. septembra smo si razstavo ogledali tudi učenci naše šole. Komaj smo vstopili, smo se zagledali v nagačeno glavo jelena, ki se imenuje los. Jelena z lopatastimi rogovi je uplenil Martin Udovič na Aljaski. Občudovali smo še številno rogove srnjakov, jelenov in čekane merjascev pa kože medvedov, zebre, pume... Vodič nas je pripeljal do nagačenih živali, ki so jih postavili v naravno okolje med smrečice in v listje: šoje, čuke, fazane, jerebice pa srne in srnice, rise, mlade merjasce... Lovci, med njimi so bili tudi domačini iz Velikega Gabra, so nam pripovedovali o svojih lovskih izkušnjah. Preden smo odšli, smo se še podpisali v knjigo obiskovalcev. Zelo mi je bil všeč lepak na vhodnih vratih: slika Bambija z napisom: Ne dotikaj se me, moja mama ni daleč!

TATJANA TURK, 6. b lit.-nov. krožek
OŠ dr. Petra Držaja Veliki Gaber

ŠTIRIDESETKRAT DAROVAL KRI

Rafael Kranjc iz Gornjih Radulj v občini Sevnica je pri 46 letih že štiridesetkrat daroval kri. Med krvodajalce je stopil pri vojaki v Jastrebarskem pred 25 leti in do danes daroval že 16 litrov te dragocene tekočine. Po vsakem odvzemu se Rafael dobro počuti in upa, da bo lahko še mnogokrat krvodajalec. Rafael Kranjc je lep zgled vsem krvodajalcem in tistim, ki se mednje še niso vključili.

(J. NOVAK)

Zanimivosti iz Poljanske doline

KRAVA NA TRNKU — Ob Kolpi smo zvedeli tudi to nenavadno zgodbo. Nekemu kmetiču je hiralna krava. Ker lastnik ni videl druge rešitve, jo je dal zaklat. Pri pregledu kravega vampa pa se je pokazal vzrok hiranja: notri je bilo kar 20 trnkov-muh, s katerimi ribiči love lipane in postrvi. Kako se je krava ujela na trnke, še ni zanesljivo pojasnjeno, domnevajo pa, da so ribiči spali na seniku in tam izgubili več trnkov-umetnih muh in krava je s senom požrla tudi trnke.

ŽE PET KROKARJEV — Krokari ob Kolpi so zaščiteni. Še lansko pomlad sta gneznila v bil-parski steni le dva, letos poleti pa se jih je tu spreletavalo že pet. Tu je videti še druge ptice, ki so za naše kraje redkost: štorjke, jastrebe, galebe in celo labode.

RIBE POGINJAJO — V minulih letih so poleti v Kolpi najpogosteje in množično poginjali lipani, predvsem veliki, in to za furunkulozo (po telesu so se jim delali krvavi čiri). Letos je poginovo lipanov manj, a le zato, ker je v vodi manj teh rib. Na poginulih ribah tudi ni bilo opaziti čirov. So pa ribiči našli veliko več mrtvih velikih sulcev, saj še vedno dobivamo obvestila o njihovem poginu.

TAMBURAŠI IZ SODRAŽICE — V sedanjem sestavu nastopa sodraški tamburaški zbor pet let. Vodi ga Janez Lesar, ki je tamburaš že okoli 40 let. Na leto nastopa zbor okoli 20-krat. Zadnji nastopi sodraških tamburašev so bili na Trubarjevi proslavi v Račici, na proslavi ob odkritju spomenika padlim na Slemenih (od tu je naša fotografija) in lovski proslavi na Travnici gori. (Foto: Prime)

— In pazi nase, sinko, ko boš pri vojaki!
— In, za božjo voljo, nikomur ne povej, da si sodeloval na kongresu slovenske mladine v Krškem!

Osamljenost rodi prezira

V nekaterih jugoslovanskih časnikih z najvišjo naklado se je pojavil oglas, v katerem se Nuklearna elektrarna Krško (NEK) zavzema za uporabo nuklearne energije v energetiki. Kdo bo rekel, oglas kot oglas. Vendar ni tako preprosto, NEK gre v svoji osamljenosti od javnega mnenja, ki se je glede jedrskih elektrarn že opredelilo, tako daleč, da vse tiste, ki niso za gradnjo nuklearke, proglašajo za brezvestne. Sledi zgodba o zgodovini človeštva, zvemo, da je človek v pradednini porabil 1,8 kilovatne ure energije na dan, danes je ta količina že neznansko večja, jutri pa bo, če ne bomo gradili jedrskih elektrarn, sploh vse narobe. Že zaradi tega bi morale biti vse delovne organizacije, ki proizvajajo opremo ali nudijo različne storitve za jedrske naprave, ponosne na svojo vlogo nekakšnih odrešenikov človeštva. Na koncu slavospeva atomom oglas poudarja, da so delavci JE Krško, kot tudi vsi izvajalci del, ponosni na rezultate svojega dela in čestitajo svojim 550 delavcem za uspešno štiriletno delo.

● To je seveda prvi primer v burni jugoslovanski gospodarski zgodovini, da delovni kolektiv ob prazniku vošči sam sebi, ponavadi vošči drugim (svojim strankam) ali pa, kar je najbolj pogosto, sprejema zaslužene čestitke. JE Krško ni šla po tej poti, strnila je redke vrste in raje razdelila packe vsem, ki menijo, da jedrska energija ni alfa in omega napredka.

Zaradi tako očitnega preziranja najširše javnosti in njenega uradno ugotovljenega mnenja (anketa s potrebnim vzorcem) o uporabi jedrske energije v energetske namene bi bilo NEK potrebno povedati, da bi (zdaj, ko je že tu) veliko več storila zase in za nas vse, če bi ob jubileju ali ob njem postregla z resničnimi podatki o svoji (ne)rentabilnosti, odplačevanju dolarskih in drugih posojil, vzdrževanju in problemih, ki se pojavljajo z njim, predvsem pa bi vsakogar med nami zanimali ukrepi, ki so jih narekovali Otok treh milj, Černobil in vse druge manjše jedrske nesreče, za katere vedo predvsem posvečeni. Mimogrede naj omenimo, da je samo Otok treh milj pred sedmimi leti terjal več kot 6000 novosti v že dokončanih jedrskih elektrarnah, seveda pa tudi v tistih, ki so jih še gradili.

V NEK bi ob obilici doktoratov in magistririjev pač morali vedeti, da ljudi bolj kot elektrika zanima varna prihodnost in da je navsezadnje najcenejši tok, ki ga ne trošimo. V NEK pa so ubrali drugo pot, sramotili so vse tiste, ki so elektrarno v resnici zgradili in ki jo tudi odplačujejo. Ne glede na to, ali jim je atomski prvenec všeč ali ne.

M. BAUER

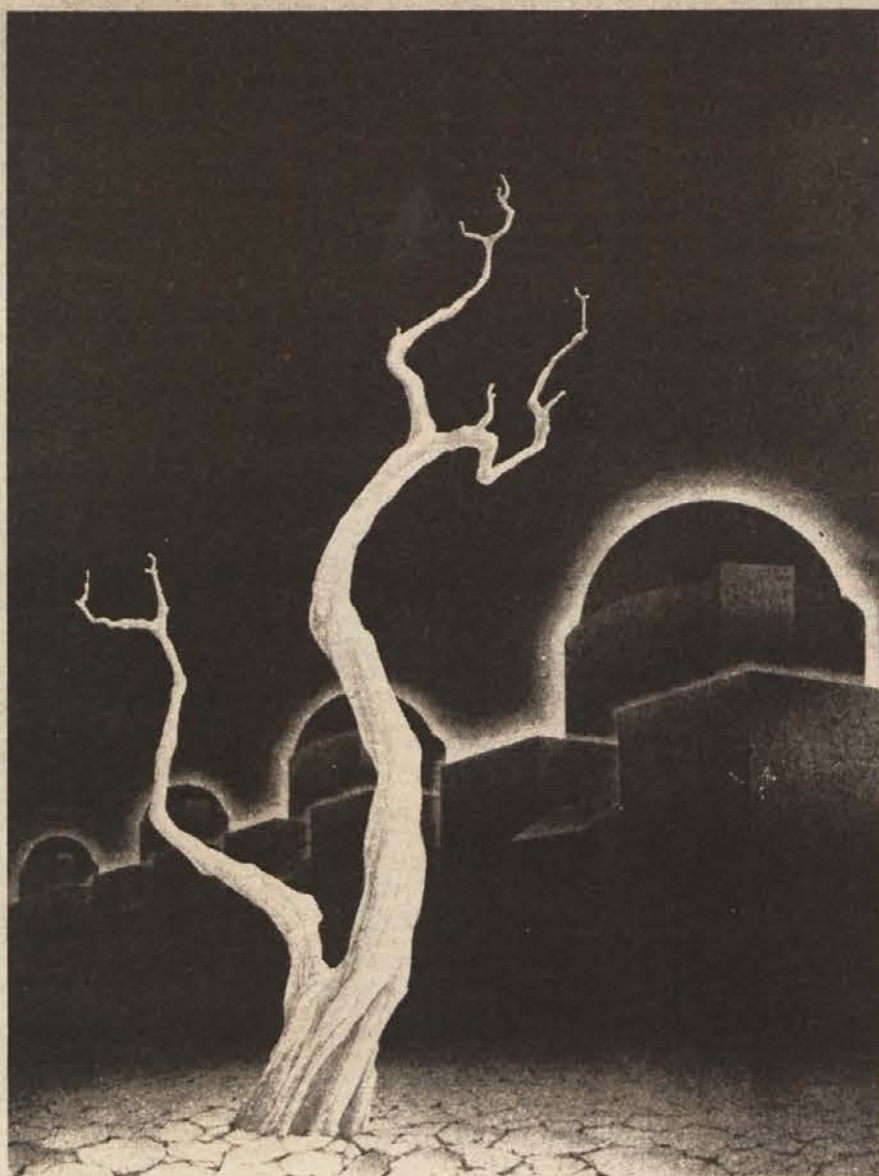
Med slepimi je škilasti kralj

Ali obstaja vzorec gospodarsko uspešne firme tudi za sistem socialističnega samoupravljanja? Vprašanje je več ali manj retorično, saj takega vzorca niti ne more biti, če pa bi ga hoteli na vso silo imeti, bi lahko rekli, da je vzorec splošen: firma mora imeti dober proizvodni program (kar je seveda plod dobrega vodenja, strokovnega dela, lahko tudi občutka), izdelki morajo iti dobro v promet, tako da so kon-

Dolenjska kuhinja navdušila Zagrebcane

Očitno ob vse hitrejšem življenjskem utripu ne bodo šli v pozabo nekateri običaji, jedi in priboljški. Slovenci se pač tudi radi poveselimo in kaj dobrega pojemo. V Zabukovju in okolici, podobno kot v vrsti drugih vasi v sevniški občini, še živijo ženske, ki vedo, kako se taki reči streže.

Ena takih marljivih žena je Štefka Vrtačnikova iz Zabukovja. Pripoveduje, kako je pred vojno šla za kuharico k veletrgovcu v Split. Kajpak jo je tamkajšnja gospa precej napotila v kuharski tečaj v mestu, gospodar pa je bil najbolj vesel, če je skuhala kaj domačega, tisto, kar jo je bila naučila mama. Nič čudnega, da je zatem v desetletju 1950—1960 v Zabukovju domala sleherno zimo vodila

kurenčni, pri proizvodnji pa morajo uporabiti čim manj surovin, čim manj energije in kar se da dobro izrabiti ljudi in stroje. Seveda je to zelo poenostavljeno povedano, gospodarstveniki bi nemara dodali še kakšnega izmed kriterijev. In ko bi tako izbrali, recimo v Sloveniji, najboljše delovne organizacije, bi lahko rekli, da so najboljše, vendar z majhnim pomislekom. Ta pa je, ali je Slovenija dovolj veliko področje za taka merjenja in pa, ali so naša lastna merila primerljiva z drugimi, evropskimi ali svetovnimi.

Ta in podobna vprašanja se porodijo bralcu Gospodarskega vestnika, ki je v eni prejšnjih števil priobčil seznam 330 najboljših delovnih organizacij po lanskem zaključnem računu. Računalnik je »izbral« 330 najboljših izmed 3845 delovnih organizacij. Za izbor med najboljše je bilo odločilnih 26 kazalcev. Vendar na ta način niso dobili absolutnih zmagovalcev. Te kazalce so namreč dobili tako, da so v podskupini ali branži izračunali poprečja in med najboljše uvrstili vse tiste, ki so poprečje presejali.

Kaj vse je odločalo, da so se posamezne delovne organizacije uvrstile med najboljše? Štiri stvari so bile odločilne: dohodek na delavca, dohodek na poprečno uporabljena sredstva, akumulacija na delavca in pa razmerje med akumulacijo ter poprečno porabljenimi sredstvi. Če določena delovna organizacija ni presegla teh štirih kazalcev, potem se ni mogla uvrstiti v klub 330.

Vendar lahko rečemo, da so to dobri med slabimi, kajti merili smo samo med sabo, medtem ko kakšnih evropskih primerjav nismo delali. Potem bi bila slika bržkone precej drugačna in na seznamu bi se znašla tudi še kakšna druga organizacija.

Kljub temu je treba opozoriti še na eno dejstvo. Med najbolj uspešnimi so večino temeljne organizacije združenega dela, kjer je zaposlenih od 6 do okoli 300 delavcev. To pa govori tudi o tem, da veliki

● Lahko rečemo, da se je kar precej delovnih organizacij s področja, ki ga pokriva naš časnik, uvrstilo na seznam. Izmed 330 je med najboljšimi več kot 30 delovnih organizacij iz Dolenjske, Posavja in s Kočevskega. Iz Dolenjske jih je kar 13, večina iz novomeške občine; iz Posavja 12, s Kočevskega nekaj manj kot 10 itd. Nekatere so se uvrstile že tretjič (Rikov tozd Rikostroj), druge drugič (Tesnila iz Trebnjega), iz krške Celuloze pa se je na seznam uvrstilo kar troje tozdov. Skratka, nismo se slabo odrezali, če se lahko poistovetimo z najboljšimi.

sistemi z veliko in neučinkovito režijo očitno niso najbolj ekonomični. Lahko da imajo ekonomisti in zlasti politiki zanje še kakšne druge olajševalne argumente, toda ta seznam kaže, da je tako.

J. SIMČIČ

Položaj lahko zlorabi le tisti, kdor ga ima

Če bi se človek zadovoljil zgolj s površnim pogledom, bi si lahko krepko oddahnil; uradni podatek je namreč, da so gospodarski kriminaliteti na Dolenjskem spodrezana krila, kaznivih dejanj je manj, z izjemo suma grabeža v Dolenjskem informativnem centru ni bilo letos nobenega

podobnega družbeno nevarnega dejanja, prazni so bili tudi pripori. Vse to je res, enako pa je res tudi, da gre padec kaznivih dejanj pripisati predvsem manjšemu številu divjega lova in kraj lesa, to pa eno z drugim pomeni, da se je klasični gospodarski kriminal na Dolenjskem vendarle povečal. In to celo za preko 40 odstotkov!

Neprimerno več kot lani je letos prekupčevanja s tujo valuto, poraslo je število izdaj nekritičnih čekov, vse več je primerov nevestnega gospodarjenja, zlorabe položaja odgovorne osebe v podjetju, ponarejajo se poslovne listine, da ne naštevamo vsega. A morda celo bolj kot skrbi podatek, kako so bila ta dejanja odkrita. Ne lani ne letos niso služba družbenega knjigovodstva, devizna ali tržna inšpekcija prijavi niti enega samega prestopnika, pač pa je bilo to praviloma vselej prepuščeno iznajdljivosti in obveščenosti delavcev organov za notranje zadeve, v vsega dvanajstih primerih pa so to odkrile oškodovane osebe in v desetih primerih prikrajšane delovne organizacije.

Kdo se bo morebiti vprašal, kaj ob vsem tem počnejo samoupravne delavske kontrole. O tem bi zagotovo vedeli veliko povedati družbeni pravobranilci samou-

pravljanja pa sodniki sodišč združenega dela, ki se, če se prav spomnimo, v enem samem primeru doslej niso srečali s primerom, ko bi samoupravna delavska kontrola odkrila nepravilnost v delovni or-

● Vnovič se je tako na najbolj nazoren način pokazalo, kako nemočno v takih primerih zvenita besedi družbena samozaslišita. A tudi za to je razloga. Družbena samozaslišitna obnašanje obešamo delavcem, ki pa so v veliki meri nemočni in nesposobni slediti dogajanjem pri vrhu, kjer je nepravilnosti največ. Ne nazadnje to potrjuje tudi podatek, da je bilo samo v prvem polletju temeljnemu javnemu tožilstvu ovadenih kar 14 direktorjev dolenjskih delovnih organizacij, lani pa v takem obdobju vsega trije.

organizaciji in jo tudi prijavila. Verjetno dovolj zgovorno spoznanje.

Verjetno ni skrivnosti, da pooblastila lahko zlorabijo tisti, ki jih imajo, da lahko poslovne listine ponarejajo tisti, ki z njimi delajo, da lahko svoj položaj zlorabi le kdo, ki ga ima. Ti pa imajo tudi moč in vpliv.

B. BUDJA

Upravni organi občine Novo mesto

Razpisna komisija delovnih skupnosti upravnih organov

R A Z P I S U J E

prosta dela in naloge

1. računovodje sklada stavbnih zemljišč
2. snažilke

POGOJI:

- splošni pogoji po zakonu o sistemu državne uprave in o izvršnem svetu skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih
- posebne zahteve:
- pod 1: višja izobrazba ekonomske smeri, 3 leta delovnih izkušenj, aktivno znanje slovenskega jezika, uspešno opravljen strokovni izpit pri Republiškem sekretariatu za pravosodje in upravo, začetost in družbena aktivnost pri uveljavljanju in razvijanju socialističnega samoupravnega sistema, primeren odnos do družbenih sredstev in dela
- pod 2: osnovnošolska izobrazba, 6 mesecev delovnih izkušenj, primeren odnos do socialistične družbene ureditve in dela

Z izbranim kandidatom bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas s 3 oz. z 2- mesečnim poskusnim delom.

Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi sekretariat za občno upravo občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku roka za sprejem prijav.

BLAGOVNO TRANSPORTNI CENTER LJUBLJANA, TOZD SKLADIŠČA NOVO MESTO, n. sub. o. Novo mesto, Ljubljanska 27

Komisija za delovna razmerja TOZD SKLADIŠČA NOVO MESTO objavlja prosta dela oziroma naloge

1. OPRAVLJANJE GASILSKO-ČUVAJSKIH DEL: 1 delavec

Pogoji:

- strokovni tečaj
- 3 mesece delovnih izkušenj
- 1 mesec poskusnega dela

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe ali naj se osebno zglasijo v taništvu TOZD Skladišča Novo mesto, Ljubljanska 27, vsak dan razen sobote od 8. do 14. ure.

Prijave sprejemamo 8 dni po objavi oglasa. O izbiri bomo obvestili vse prijavljene kandidate v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

tečaj kuhanja, ker je bila tudi šivilja, seve tudi tečaj pranja, likanja, šivanja in krojenja. Še sedaj jo vedno znova in znova prosijo, vendar zaradi let odklanja.

Ko je v Sevnicu konec julija prispelo laskavo vabilo, naj sodelujejo z razstavo domačih dobrot v samji zagrebški »starogradski viječnici«, Štefki Vrtačnikovi ni bilo težko najti kar 24 žena.

Niso razočarale, prireditve v hrvaškem glavnem mestu je bila uspešna.

Zabukovške žene so peklo podobno kot njihove babice in prababice. »V starih časih se je mnogo kuhalo in peklo na prekuhanem maslu. Tako pripravljeno hrano so uživale zlasti porodnice. Še jajca so cvrli na maslu. Brž ko se je otrok rodil, so obvestili botro in že čez dva dni

je bil krst. Čez en teden se je botra vrnila z botrijo, kjer je bilo ponavadi okrog 30 jajc, velik hlebec kruha ali pogača. Če je bilo v družini že kaj otrok, je vsak za približek dobil poseben hlebec. Botra je prinesla tudi dobrega vina za porodnico. Seveda ni smela umanjati debela kokoš za močno juho.« pripoveduje Štefka Vrtačnik. Pristavi, kako so pri porodu pomagale kar mati ali tašča, po pomoč so šli le ob zapletih. Šele dosti kasneje so se tudi na podeželju pojavile babice.

Pred svatbo so v hišo povabili kuharico. Štefka Vrtačnikova je tako v življenju pripravila kar 110 svatb. »Ni bilo tort, s katerimi sedaj nekateri kar tekmujejo, temveč so prevladovali šarkeljni in potice. Včasih tudi ni bilo toliko drobnega peciva. Cenjen je bil ohcetni kolač. Neveste so bile ponosne na šopke in suhih rož ali papirja. Za zagrebško razstavo je Jožica Kozole okrasila tak kolač s šopkom iz cigaret. Veliko zanimanje na razstavi v Zagrebu je vzbudil velik šarkelj v obliki srca, kakršnega je spekla Rezika Trefalt. V nevestini bali so bila deležna posebne pozornosti izbrana ročna dela. Štefka Vrtačnikova je posodila v Zagreb pet vezanih prtov, ki jih je bila izvezla še kot dekle. Hišna posebnost je tudi nad 60 let stari lončeni model za jagenjčke. Mnogokrat je šel na posodo od hiše do hiše. Tako je v neki hiši po nesreči zgrmel na tla. Gluhonemi samouk ga je po vzoru okrogle lončene posode

mojstrsko povezal v žični mreži. Tak še dandanes služi namenu.

Vrtačnikova opozarja, da bi se v prehrani kazalo vračati k vrsti kmečkih jedi. »Zjutraj se je ob zajtrku malo kje pila kava. Gospodinja je dostikrat že za zajtrk ponudila kisel zelje ali žgance. Za malico se je pil hruškovec, pri imenitnejših družinah tudi vino, jedlo se je samo kruh. Redkokdaj je bilo poleg kaj mastnega. Kosilo je bilo običajno ob 13. uri, če je bila malica okrog pol enajstih. Tudi popoldne je bila malica, peti dnevni obrok je bila večerja.« Družina se je pri teh jedeh dobila skupaj. Še pomisliti ni bilo, da bi otroci izpustili kakšen obrok zaradi sladkarj kot dandanes. Matere so otroke dojile, kar dandanes marsikatera opušča.« primerja Štefka Vrtačnikova navade, ali boljše današnje razvade, z nekdanj ustaljenim načinom življenja.

Ob težaških opravilih v vinogradu ali gozdu se je seglo tudi po močnejši hrani iz mesa, kar se je rado ponovilo pri radostnejših praznikih, kot je na primer martinovanje. Na vasi ga ni bilo dogodka, ki ga ljudje ne bi obhajali skupaj, bodisi od veselja ob krstu ali od žalosti ob sedmini. Miza je ob teh priložnostih ponujala svoje. Tudi če je bilo ob običajnih dneh težko kaj najti za v lonec, za praznične dni ali pomembnejše življenjske dogodke je vedno moralo biti kaj boljšega.

ALFRED ŽELEZNIK

Umazane družinske skrivnosti

All v Evropi spolno zlorabljanje in trpinčenje otrok narašča ali pa stare umazane skrivnosti samo prihajajo na dan — Na desetstisoče malih žrtev

NA LETALIŠČIH se vedno kaj dogaja, tako živahno, kot je bilo na glavnem pakistanskem letališču pred dvema tednoma, najbrž ni vsak dan. Stotnja srilanskih lepotic je pripotovala v Pakistan v dobri veri, da so po zaslugi nekega »dobrega« agenta soudeležene v turizmu in da jih čaka prijeten in lahek posel. Toda izkazalo se je, da je »dobri« agent znan pakistanski zvodnik in da si je turistično pomoč srilanskih lepotičk zamislil nekoliko drugače kot navna dekleta. Na srečo so jim že na letališču pokazali varno pot domov. Nekaj ur pa je le bilo živahno.

BOLJ TRAGIČNO je bilo na letališču v Caracasu, kjer se je nenadoma zgrudil eden od potnikov in nenavadno hitro umrl. Šele obdukcija je pokazala, kaj je pokopalo možakarja — tihotapski poklic. V lastnem želodcu je poskušal pretihotapiti 20 zavojčkov heroína. Toda dva sta se odprla in tihotapec je zaužil nenadejano dozo mamila — očitno premočno.

VEČ RADOSTI pa je bila deložna te dni slavna popevkarica Tina Turner. Izdala je knjigo »Jaz, Tina«, v kateri razkrinkuje svojega nekdanjega moža Ika kot grobijana in sebičneža, v hollywoodskem Sprehajališču slavnih pa je dobila kot 1841. slavna osebnost svojo zvezdo. Že 47-letna zvezda (ki pa teh let nikakor ne kaže) je tako zavezala usta vsem tistim, ki so ves čas govorili, da ni takšne vrste človek, ki bi lahko uspel.

Trpinčenje otrok je bilo dolgo časa temna skrivnost v Evropi. Ni se ne govorilo ne pisalo o primerih trpinčenja najmlajših, le najbolj vnebovpijoči primeri so prišli na dan, medtem ko so vsakdanja trpinčenja ostala skrita za družinskimi plotom. Družba se nekako ni smela vmešavati v to, kar so starši počeli s svojimi otroki. Toda z drugimi tabuji vred je padel tudi ta. O spolni zlorabi in trpinčenju otrok se vse pogosteje govori in razpravlja, na dan pa prihajajo grozljive številke o desetstisočih otrok, žrtvah svojih roditeljev, skrbnikov ali sorodnikov.

V Veliki Britaniji so se časopisi razpisali o otrocih, ki so jih starši pretepli do smrti, v Zahodni Nemčiji se je nabralo že obilo dokumentov o spolnem zlorabljanju otrok, tudi naše časopise od časa do časa poročajo o tem ali onem primeru trpinčenja ali zlorabe otrok. Ni skoraj evropske dežele, kjer bi se s tem pojavom v takšni ali drugačni obliki ne srečali. Nekateri govorijo celo o dveh glavnih temah, ki letos prevladujejo v časopisu: svetovni lakoti in trpinčenju otrok.

Podatki kažejo, da zloraba otrok narašča. Podatki za Veliko Britanijo govorijo, da je porast od leta 1984 kar 90-odstoten. A kot trdijo poznavalci, bi moral biti še mnogo večji, saj kljub bolj odprtemu obravnavanju tega vprašanja mnogi primeri ostajajo nerazkriti. »Videti je, kot da gre za pravo epidemijo,« pravi psihiatrinja Judith Trowell z neke londonske klinike. »Vendar pa ne vemo, ali gre res za takšen porast ali pa le več ljudi pride na dan s temi problemi.«

Britanski oddelek za zdravje poroča, da vsako leto zaradi posledic trpinčenja napote v zdravstvene ustanove več kot 2.000 otrok, britansko združenje za preprečevanje okrutnosti do otrok pa tudi, da je trpinčenih otrok vsako leto okrog 50.000. Podobno velik razkorak je med uradnimi številkami in oceno Združenja za preprečevanje okrutnosti do otrok v Italiji, kjer uradne številke govorijo o nekaj sto primerih, Zdr-

ruženje pa ocenjuje, da jih je vsako leto najmanj 15.000. V Zahodni Nemčiji so v letu dni zabeležili 15.000 spolnih zlorab otrok, dejansko število pa naj bi bilo po oceni nekaterih strokovnjakov desetkrat do dvajsetkrat večje.

»Kako strašno vsakdanja stvar je to, kaže izračun, da pride do spolnega nadlegovanja otrok vsake dve do štiri minute,« pravi avtorica knjige o spolnem zlorabljanju otrok Ingrid Lohstöter, berlinska pravnica.

od nekdanj močno vlogo in položaj, kot je, denimo, v Italiji. A vendar tudi tu prihaja vse pogosteje do razkrivanja okrutnosti. Med zadnjimi je bilo odkritje spolnega nasilstva v neki družini iz okolice Neaplja. V družini s šestimi hčerami so bile deklice večkrat žrtve posilstev od strani treh bratov in očeta. O teh zlorabah je vedel ali vsaj slutil ves kraj, ne da bi se kdo zganil, dokler ni ena od deklic zbrala dovolj poguma in domače posiljevalce prijavila policiji.

Prizor iz italijanskega sodišča: predstavitev kletke, v kateri je oče imel zaklenjenega svojega štiritletnega sina. Eden od žalostnih, a ne redkih primerov trpinčenja otrok.

Iz knjige Lohstöterjeve izhaja, da so žrtve spolnih zlorab predvsem deklice, nasilneži pa so v veliki večini moški člani družine. Najpogosteje prihaja do trpinčenja in zlorabljanja otrok v družini ločencev, najpogostejši nasilnež pa je krušni oče.

»Čprav je ogromno častnih izjem, pa so prav krušni očetje pogostokrat povzročitelji trpinčenja in spolnega nadlegovanja otrok,« pravi direktor Združenja Alain Gilmour. »Spolnih zlorab ne zakrivi neznanec, temveč skoraj vedno kdo, ki je otroku blizu.«

Po britanskih raziskavah sodijo, prihaja do spolnih zlorab in trpinčenj otrok v največji meri v nižjih družbenih plasteh, v družinah, ki se morajo boriti s težkimi vsakdanjimi razmerami in kjer sta običajno redna gosta tudi alkoholizem in narkomanija. Še poseben problem pa so zelo mlade matere in očetje, ki nimajo nikakršnih poprejšnjih izkušenj. Gilmour pravi, da je bil priča primerom, ko so morali mlado mamico naučiti, kako naj se igra z otrokom. Raziskave pa prav tako odkrivajo žalostno dejstvo, da zlorabljanje in trpinčenje otrok rojeva nove in nove zlorabe. Med povzročitelji okrutnosti do otrok so pogosto ljudje, ki so bili sami v otroštvu žrtve takšnih okrutnosti.

Nasilje nad otroki je pogosto zelo težko odkriti, posebno še v tistih družbah, kjer ima družina že

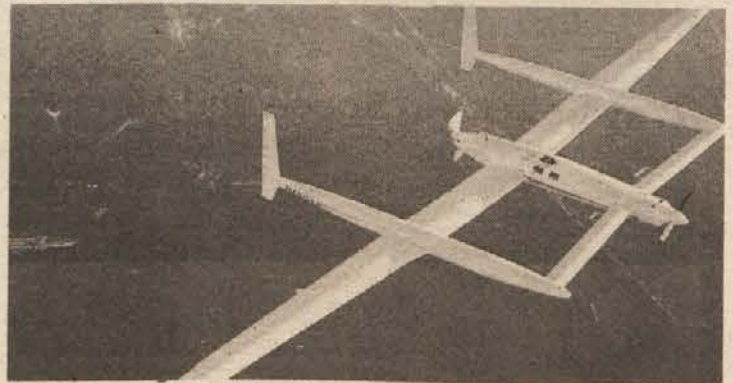
Tako se v mnogih evropskih državah kopicijo poročila o nasilju nad otroki. Toda narediti se da kaj šele potem, ko se ugotovi, da je otrok v resnični nevarnosti. Če seveda to pravi čas ugotovijo. Dostikrat na smrt sestradani otroci, od tepeža pohabljeni ali celo na smrt bolni prepozno pridejo na varno iz družine. Odtujiti otroka iz družine je namreč izjemno občutljiva zadeva. Tudi slaba družina je dostikrat boljša kot biti brez družine, pravijo sociologi in socialni delavci.

V Nemčiji, na Nizozemskem in v Veliki Britaniji so odprli telefonske zveze, podobno, kot so telefonske zveze za samomorilce, po katerih zlorabljeni in trpinčeni otroci lahko pokličejo na pomoč ali pa na primere iz sosesčine opozori kdo drug. Socialni delavci in pediatri poskušajo posredovati, še predno bi bile razmere zrele za obravnavanje na sodiščih. A pogosto pridejo prepozno in se mora v zadevo vplesti policija.

Zloraba in trpinčenje otrok je star problem, le na dan prihaja sedaj, zato je tako pretresljiv in zaenkrat še težko rešljiv. Družbe preprosto še ne razpolagajo z ustreznimi zakoni in drugimi sistemskimi rešitvami, da bi bili kos dolgo prikriti okrutnosti do otrok. A odkar se o tem več ve, prihaja tudi do rešitev.

MiM

(Vir: Newsweek)

Potnik (Voyager) v zraku med poskusno vožnjo.

Potnik pred dolgim poletom

Letalo, ki naj bi bilo v zraku, kot je riba v vodi — Super lahko in ekonomično vozilo

Težnja po boljšem, popolnejšem je zakoreninjena v ljudeh, pri njih je burnejša, pri drugih manj. Po nenehnem vrtenju za nečim novim so znani predvsem Američani. Pred kratkim so v Kaliforniji izdelali majhno in svojevrstno letalo. Z njim mislijo preleteti okrog zemlje z enim samim polnjenjem goriva. Letalo so poimenovali kar Potnik. Najprej so poskusili preleteti 16.860 km, ne da bi se ustavili, in s tem so podrl rekord iz leta 1962.

Ta mesec bodo poskusili preleteti in preživeti v letalu 12 dni, preleteli pa naj bi kar 20.170 km, seveda brez dodatnega polnjenja goriva. Pot jih bo vodila okoli sveta. S tem bo rojstvo Potnika dokončno potrjeno.

Kabina letala je široka približno 60 cm in dolga 2,3 m. Ozka je, toda dovolj velika za pilota in sopilota, ki lahko del vožnje počiva. Vendar vožnja zahteva ves čas veliko pozornost obeh.

Prednost Potnika je nedvomno v konstrukciji in teži, zgrajen je na videz zelo nežno. Letalo tehta samo 469 kg. Večino teže nanese gorivo, ki je razdeljeno po trupu v 17 tankih.

Življenje Potnika se je pričelo pred petimi leti kot skica na prtičku v restavraciji poleg letališča. Osemnajst mesecev po zamisli je bilo peresno lahko letalo že zgrajeno. Trup je narejen iz satovja, rastlinskih smol, posebne vrste papirja, vse skupaj pa je prekruto z grafitnimi vlakni, ki imajo veliko raztežno moč. Letalo je tanko, posamezno krilo je dolgo 33,5 m in lahko niha do 10 m, ne da bi se zlomilo.

Letalo je majhno, njegova prednost je tudi v majhni porabi goriva. V trup ima vgrajena dva majhna motorja, enega spredaj, drugega zadaj. Sprednji je le za dodatno moč, če slučajno zadnji odpove. V začetku je letalo doseglo zelo majhno hitrost 170 km/h, zato so na prednji del letala vgradili še dodatno krilo. Če bi bilo letalo večje, bi bilo nevarnejše. Strokovnjaki so ga najprej preizkusili nad Kalifornijsko obalo.

Skupina strokovnjakov, ki je izdelovala letalo, je na svoje delo zelo ponosna. Vpisali so se v zgodovino letalstva.

J. Ž.

(Vir: Time)

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Liter bencina bo 1,80 din

Hudo neurje v dobrniškem koncu razkrivalo strehe — Zazidani dimniki v Črnomlju — Pločniki

NA DOBRNIŠKEM koncu v občini Trebnje se je 14. septembra razdivjal pravcati vihar, spremljan z nalivom in točo. V smeri od Blatnega klanca čez Lukovk in Dobrnič je razkrival strehe in v posameznih krajih uničil ves pridelek. Prizadeti so zlasti vinogradi, sadovnjaki in ajdova žetev. Škode je za več milijonov.

ČEPRAV ZVEZNI zavod za cene še ni dobil uradnega predloga za povečanje cen bencina, je prav gotovo, da bodo to vrsto naftnih derivatov podražili. Prihodnje leto naj bi stal liter bencina z 98 oktani 1,80 din (sedaj 1,32), super s 93 oktani pa v prodaji na drobno 1,55 din. Po prvotni zamisli bi s povečanjem davčnih obveznosti zagotovili sredstva za razširitev in vzdrževanje cestnega omrežja.

ŠE NAJVEČ je bilo govora o tistih zaposlenih v črnomaljski občini, ki prav nesramno izkoriščajo zdravstveno varstvo, in o tem, kako bi to preprečili. Zdravniki so zatrjevali, da bi morali simulante odkrivati v delovnih organizacijah, te pa, da je za to pristojna zdravstvena služba. Primer, da je nekdo že eno leto na bolniškem staležu, češ da ima prizadet vid, vozi pa medtem avtomobil v gostem cestnem prometu, kaže, da nekaj res ni v redu. Podobnih primerov je še več.

ZARADI ZAZIDANIH dimnikov v nekaterih stanovanjih v črnomaljskih blokih je še precej vroče krvi. Stanovalci se upravičeno pritožujejo, ker ne morejo kuriti, medtem pa nikakor ni mogoče ugotoviti, kdo je kriv tako hude napake v gradnji.

PLOČNIKI V NOVEM MESTU so poglavje zase. Ob Cesti herojev med gimnazijo in Novakovo gostilno pločnika skoraj ni več mogoče najti, toliko prahu in blata je na njem, razen tega pa je zaradi pogreznjaja zemlje poln lukenj. Nič boljši ni pločnik na Glavnem trgu, o pločnikih na kandijskem mostu pa je bilo že tako prelite veliko tiskarske barve, žal — zastoj.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 15. septembra 1966)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Sokoli so se pretepali v Reki

Laški zagrizenci izzivali Hrvate — Neumnosti pri obrezovanju trt — Parobrodna družba vabi k izseljevanju, a ne gre nasesti propagandi

(NOVO VINOGRADSTVO) se je pri nas skoraj nepričakovano hitro razširilo. Žal, da se sedaj pojavljajo v novih vinogradih glede obdelovanja napake in površnosti, katere morajo le trtam škodovati. Prva in poglobitna napaka se vrši spomlad pri obrezovanju trt. Pri tem se ne pazi na njih starost in marsikatero trto obreže se že na palc in napence, torej na polno rodovitnost, ko bi se jo še ne smelo tako obrezati. Krona vseh nepravilnosti in kar naravnost brezumnost pa je ta, da tam, kjer je še prostora za eno ali še več trt, cepljeno trto tako obreže, da jo je mogoče na prazni prostor zagrubati. O sveta neumnosti!

(SOKOLI) so imeli v Zagrebu vsesokolski zlet, prišli so od povsod, koder bivajo Slovani, v jako obilnem številu. Iz Zagreba so se podali preko Reke v Dalmacijo. V Reki pa so jih napadli in izzivali laški zagrizenci ter je tako prišlo do večdnevnihih nemirov in pobojev med Hrvati in Italijani sploh, tako da je moralo vmes poseči vojaštvo. Sokoli so bili

napadeni od Lahov tudi v Zadru. To je laška omika in olika!

(NABALKANU) spet enkrat ropotajo z orožjem. Turčija in Bolgarija kličeeta vojake pod zastavo. Tam doli pač prej ne bo miru, dokler se ne bodo Slovani združili in pošteno naklestili Turke.

(SVARILLO) Parobrodna družba Zino razpošilja okoli prospekte, v katerih vabi ljudstvo za naseljevanje v državo St. Paolo v Braziliji. Kmetom, rokodelcem in navadnim delavcem, ki se naseljujejo v tej državi, se obetajo bleščeči zaslužki in izseljenecem kmečkemu stanu, ki bi se stalno v St. Paolu nastanili, razun tega še brezplačna vožnja celo na določeni kraj. V istini pa ne odgovarjajo obljube obstoječim razmeram in se vsled tega ljudstvo resno svari pred izseljevanjem v St. Paolo.

(OLIAS) Gostilna Ferlič. Glavni trg. Zobozdravnik iz Ljubljane ameriškanske zobe, vsa zobotehnična dela izvršuje vsak ponedeljek.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. septembra 1906)

NA POPOLNO NERAZUMEVANJE pa je naletela nič znana in še manj slavna Betty L. iz Londona. Ker že tri leta ni plačala nobenega davka na dohodek, je strogi sodnik določil, da se Betty L. zaplenijo njena delovna sredstva, to je postelja in kavč. S kakšnim poklicem se londonska utajevalka davka ukvarja, najbrž ni treba ugibati.

NAJLEPŠE BRKE na svetu nosi Šved Erik Molker, zmagovalec nedavnega tekmovanja najlepših brkacev, ki je bilo v Franciji.

FRANC RUPNIK iz Kočevja je bil izbran izmed reševalcev 32. nagradne križanke. Žreb mu je dodelil knjigo Morrisa Westa Proteus, zanimiv sodoben roman o nasilju, terorizmu in političnih spletkah, vse pomešano z elementi fantastike. Upamo, da bo nagrajencu branje pogodu.

Rešite današnja križanka in pošljite rešitev na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIZANKA 34. Izrebrali bomo vse rešitve, ki bodo prispele najkasneje do 26. septembra.

PRGIŠČE MISLI

V sodobni družbi je gladovna stavka edini etično neproblematičen način upora — ponudiš svoje življenje, ne da bi zahteval življenje drugih.

J. RUGELJ

Delo govori o človeku.
F. KUMBATOVIC-KALAN

Ljudje so rojeni čvekači in denunciantje.

L. KOVAČIČ

Jeziki umirajo in oživljajo

Medtem ko peščica jezikov postaja vse bolj razširjena, pa številni jeziki manjših skupnosti izumirajo — Od mrtvih vstala hebrejščina

Anna Nelson Harris, Sophie Borodkin in Marie Jones so živahne starke, ki žive kakih 150 kilometrov daleč ena od druge. Kadar jim je dolgčas, pridejo za telefonsko slušalko in se malo pogovorijo. Toda glasov, ki jih izgovarjajo te starke, skoraj nihče več, razen njih samih in zelo redkih posameznikov, ne more razumeti. Živahne starke so namreč med zadnjimi ljudmi na svetu, ki še tekoče govorijo ejak, enega od redkih starih jezikov, ki neznatno izumirajo.

Ejak je jezik, ki so ga nekdanji govorili prebivalci Aljaske. Bil je eden od dvajsetih jezikov v tem predelu sveta. Danes jih je živih le še polovica, ostalih deset jezikov otroci, pripadniki določene skupine, ne poznajo več, govore jih le še ostareli. Otroci govorijo angleščino, jezik, ki ga slišijo v šoli, po radiu, na televiziji.

Nekdanji zgodovinarji zatrjevali, da je bila večina starih Rimljanov ne samo v tem, da so zgradili odlične ceste na vse konce sveta, temveč tudi v tem, da so širnemu svetu dali skupno sredstvo za sporazumevanje — latinščino. Ceste in latinščina so omogočili to, čemur danes pravimo pretok ljudi in idej. Danes pa se številni strokovnjaki resno sprašujejo, ali niso takšni »svetovni« jeziki hkrati tudi zlo, strašno orodje kolonizacije. V jeziku je namreč shranjeno kulturno in družbeno izročilo narodov in skupin, kot je to dokazal slavni jezikoslovec Emile Bienveniste v svojem slovitom Slovarju indoevropskih pojmov. Z njimi izgine več kot samo skupek besed. Izginjevanje starih jezikov na Aljaski ni zatorej nič posebnega na svetu in ameriški (angleški) kolonializem ima posnemovalcev še veliko povsod po svetu.

Tudi onstran železne zaveze, v Socialistični zvezi sovjetskih republik, je usoda jezikov malih narodov podobna. Počasi izumirajo okrog 130 jezikov, ruščina pa bolj ali manj prikrito prevladuje. Celo v Evropi, ki je za Američane s rahotem konglomerat jezkov, za Evropejce pa z gled enakopravnosti in spoštovanja vseh jezikov, so ogroženi jeziki manjših narodov. Baskovski jezik se je do uradne veljave dvignil šele po odhodu diktatorja Franca, ki je strogo prepovedal baskovsko govorico. Katalonci tudi ne govorijo španščine kot svoj materin jezik in furlanščina ni italijanščina. Vendar se ti, do nedavna skoraj pozabljeni jeziki prebujajo.

Zal pride na katerega od ohranjenih redkih jezikov na desetine takšnih, ki izginjajo ali so že kar izginili. V Afriki izginjajo številni jeziki, izpodrivajo in nadomeščajo pa jih francoščina, angleščina, arabščina, svahili. Podobno v Južni Ameriki izginjajo indijanski jeziki, namesto njih pa se širita španščina in portugalsščina. V Aziji pa kitajščina, japonsščina in sevda angleščina ter francoščina izvirajo iz uporabe stare in bogate jezike.

DL	GR. BOG SONCA	NAUK O GIBALNIH FUNKCIJAH	FR. MESTO OB RONI	DRŽAVNE ELEKTREARNE SLOVENSKE	NAJVEČJA FILMSKA NAGRADA	SEST. J. UDR.	NEOMOŽENA ŽENSKA	AGITATOR KA	JAP. MESTO NA HONSUJU
BRAZIL PISATEL (JORGJE)						PRITOK VISLE			
POVEŠENJE						TUR. VELIKAS			
OTISČANEC						NEVOJNO STANJE/ SRB. REKA (NIS)			
GAJ/ GORSKA GNOTA					2. IME/ SUMERSKI BOG NEBA				ORATAJ
DL	KLJUNAC	VELIKAN	NEGATIVNI ION/SUMERSKI BOGINJA PLODNOSTI			ŠODO/ DAN V TEDNU			
STISNENJE				KOROBAC/ POSEKA			ORANJE/ REZULTAT		
PROGA					NEODLOČEN POLŽAJ PRI SAHU	ZAPREKA/ DALM. 2. IME			
TRAVA DRUGE KOŠNJE					ZAJEDALEC/ TRGOVINSKA ZBORNIČA				
PLESEN NA VINU			DRUŽB. POLIT. DELAVEC DOLANEC				KRAVICA		
2. IME			PRIPADNIK STARODAVNE LJUBSTVA				POKLON		

Vsemu navkljub je na svetu še vedno veliko število še živih jezikov. Točnega števila pravzaprav nihče ne ve, se pa število glede na različne razvrstitve vrti med tri in pet tisoč. Mednje spadajo tudi jeziki, ki so tako rekoč vstali od mrtvih, kot je, denimo, hebrejščina. Vse do leta 1880 je bil to mrtev jezik, ki ga niso uporabljali kot pogovorni jezik.

V vsakdanjo uporabo je hebrejščino vpeljal Eliezer Ben Jehudah, priseljenec v Palestini. Najprej je zahteval, naj hebrejske govore v njegovi družini, kasneje pa mu je uspelo prepričati tudi druge člane skupnosti, da so govorili ta starodavni jezik. Danes je hebrejščina glavni jezik v Izraelu, govori pa jo okrog 3 milijone ljudi. To seveda ni več tista stara svetopisemska hebrejščina, marveč sodoben jezik, ki so ga strokovnjaki obogatili s tisočimi novimi izrazi, kot ga je tudi življenje samo obrusilo in oblikovalo v živ pogovorni jezik. Tako je hebrejščina zares vstala od mrtvih.

Ni navdušenja

Zaradi računalnikov so ljudje tudi zaskrbljeni

Velikemu navdušenju nad malimi in velikimi računalniki je sledil nekoliko bolj trezen pogled na elektronsko revolucijo, prikradlo pa se je tudi precej nezaupanja v nove stroje, z njim vred pa še strah. V nobeni evropski državi ni strah pred računalniki tako razširjen, kot je v Zahodni Nemčiji. Kar 65 odst. državljanov Zvezne republike meni, da bo vse širša uporaba računalnikov na najrazličnejših področjih omejila možnosti ljudi v osebnem in poklicnem razvoju.

Do teh podatkov so prišli strokovnjaki za raziskavo javnega mnenja. Najbolj jih je presenetil izjemno velik odstotek Nemcev, ki računalnikov ne vidijo v najlepši luči, oziroma se jih kar boje. Na Finskem, kjer je računalniška pismenost največja — z računalniki zna ravnati 31 odst. ljudi — tega strahu ni. In ni mogoče reči, da za računalnike ne vedo! Prav obratno velja: 60 odst. Fincev je prepričan, da je računalnik koristna zadeva pri osebnem in poklicnem izpolnjevanju in napredovanju.

Tudi naši sosednje Avstrijci se boje računalnikov. Po skeptičnosti do elektronskih naprav so se uvrstili takoj za Nemci s 45 odst. anketirancev zaskrbljenih, zaradi poseganja računalnikov na različna področja človeškega dela in dejavnosti. Italijani imajo takšnih zaskrbljenih ljudi le 27 odst., v Veliki Britaniji jih je 25 odst., na Danskem pa 16 odst.

Kornvalski in manski sta izumrla pred leti, in sicer je zadnja oseba, ki je še govorila kornvalščino, umrla pred 204 leti, medtem ko je zadnji človek, ki je še govoril mansščino, umrl leta 1974.

Valežani, Irci in Škoti nočejo doživeti enake usode. Vztrajajo pri uporabi svojih starih jezikov, kjer je mogoče. Nedolgo tega so Valežani dobili 4. britanski televizijski kanal za oddaje v gaelščini. Bitka je bila dolga celo desetletje, v borbi za uveljavitev svojega jezika pa so ubrali vse poti, od neplačevanja televizijske naročnine do gladovnih stavk. Zdaj imajo svoj jezikovni program, žal pa je medtem angleščina že opravila svoje. Samo še eden od petih prebivalcev Walesa razume valežansko, v prejšnjem stoletju pa je še vsak drugi govoril ta jezik.

Jeziki človeške skupnosti umirajo, se prerajajo, spreminjajo. Čeprav se vse bolj zavedamo, kako neprecenljivo bogastvo je vsak jezik, da je pestro skupno bogastvo človeštva, pa ni mogoče zaustaviti plazu prodora nekaj »svetovnih« jezikov. Nedvomno postaja angleščina univerzalni jezik naše bodočnosti, kot je tudi res, da se zato jezikov malih narodov ni treba sramovati niti jih na silo tlačiti v pozabo in izrivati iz uporabe. Pravica do različnosti ne sme utoniti v pravici do sporazumevanja.

Lepše hiše

Z novo barvo do lepše podobe mest in naselij

Evropska mesta niso le hudo postarana, marveč tudi zelo umazana. Umazana pročelja si kar enakopravno delijo tako stare stavbe kot nove. Ozračje je namreč že tako onesnaženo, da dež nanaša na pročelja stavb najrazličnejšo umazanijo, ki hitro spremeni blesteče sveže barve v umazano starino. Toda kot obljublja strokovnjaki za fasadne barve, bo kaj kmalu drugače.

Dr. Maurice Wilkison je izumil posebno fasadno barvo, ki ostaja sveža in čista tudi po več letih. Do izuma se je dokopal, ko je proučeval, zakaj se pročelja hiš tako hitro umažejo. Odkril je, da gre za naraven proces. Kapljice vlage z umazanijo se oprimejo površin stavb, voda čez čas izhlapi, umazanija pa ostane. Domislil se je, da bi bilo najbolj učinkovito, če bi lahko preprečil deževnim kapljicam nabiranje na površini stavb. Bolj učeno se reče, da bi moral kako zmanjšati površinsko napetost dežja in tako preprečiti tvorbo kapljic.

Problem mu je uspelo rešiti s posebno barvo, ki jo je imenoval Micatex in jo zaenkrat še preizkušajo. Preskušati pa so jo začeli že pred petimi leti in se je kar lepo izkazala. Pročelja, ki so bila za poskus prebarvana z micatexom, so še vedno svežih barv in čista. Na površini se ne tvorijo deževne kapljice, marveč voda v plasteh zdrsi s površin barve in tako še dodatno umiva pročelja. Opaziti pa je še en dober učinek: z micatexom pobarvane stene so bolj odporne tudi proti mrazu.

Ignac Jereb: Umirajoča domačija

Nekaj časa je molče koračil po sobi gor in dol, potem pa je naenkrat obstal sredi sobe, se sunkovito obrnil proti Matevžu in kar bruhalo je iz njegovih ust: »Veš, Matevž, da ne bo kasneje zamere, ti kar naravnost povem: iz te moke ne bo kruha! Marjeto pusti pri miru! Prvič, ti si že prestar za njo, drugič pa, Marjeta ne bo šla nikamor iz naše hiše! To si zapomni in se ravnaj po tem, kar sem ti zdaj povedal, pa bova še naprej dobra prijatelja, kot sva bila do sedaj!«

Matevž je ostal brez besed. Nič pametnega ni mogel spraviti iz sebe. Preveč iznenada je prišlo. Samo gledal je in opazoval, kako z rokami na hrbtu ihtavo korači po sobi gor in dol.

Ker je Matevž molčal in ga samo opazoval, je Grabnarja razkačilo: »aj, reci kaj! Zini žel!« Napravil je nekaj korakov po sobi, se zasukal na peti in mu zasmehljivo vrge v obraz: »Ti, Matevž, ti si navadna mevža! Ustrana baba, da veš! Tvoji stari je čisto drugačen! Z njim se lahko vsaj skregam! S tabo se pa tudi ne da!«

»Ja, kaj naj rečem na vse to?« je komaj spravil iz sebe Matevž.

»Kaj naj rečem, kaj naj rečem!? Povej, kaj misliš!« se je pačil Grabnar.

»Ta trenutek mi nič pametnega ne pade v glavo,« je po pravici povedal Matevž.

Ta hip je prišla v sobo Marjeta in s svojo navzočnostjo pretrgala neprijetni pogovor.

»Kod hodiš, ko imaš tukaj gosta?« jo je Grabnar takoj napadel.

»Nisem slišala, kdaj je prišel,« je plaho menila Marjeta.

»Saj, saj! Ko bi vedela, da je prišel Matevž, bi kar prifrčala sem noter in ga obletavala!« se ji je zaničljivo posmehoval Grabnar. Ko se je nekoliko pomiril, je odšel in ju pustil sama.

Marjeta je preslišala Grabnarjevo zbadanje in opravljala svoje delo. Ko je Grabnar odšel, je potožila Matevžu, kako hudo ji je pri tej hiši. »Si videl, kako zna ugrizniti? Pred gosti pa se dela lepega. Misli, da je natakariča navadna cunjica, ob katero si lahko vsak dedec obriše svoje umazane roke. A kaj hočem, ko pa je treba živeti in preživeti ter zato marsikaj potrpeti,« je že skoraj obupano dodala.

Matevž je naglo popil kozarec vina, plačal in se vzdignil od mize. Že pri vratih je še nekoliko postal in kar tako v tolažbo dejal: »Potrpi, se bo že našla kakšna rešitev!«

Vso pot do doma je razmišljal o Marjeti, kako dobra in nepokvarjena je. Še vso pot do doma so mu zvenele po ušesih Grabnarjeve besede: »Premlada je za tebe!« Saj ni nikoli tako daleč pomislil. Samo rad se je z njo pogovarjal, ker je bil pogovor z njo tako prijeten in blagodejen. Nekaj je bilo na njej, da ga je privlačevalo.

Drugi dan je bil sam v gozdu in vlačil s konjem les k cesti. Imel je čas za razmišljanje in misli so se mu kar same vsilje-

vale na Marjeto in Grabnarjeve besede. Po dolgem razmišljanju je sklenil, da ji bo nekako po ovinkih omenil, če bi bila pripravljena priti na Osoje.

»Kaj pa ima dobrega pri Grabnarju? Da se lahko ob njo vsak dedec spotakne in obriše svoje umazane roke. Brž, ko mu bo čas dopuščal, se bo spustil v dolino. Bo že našel priliko, da se z Marjeto na samem pogovorita,« je razpredal misli, se odločil ter glasno pribil: »Moram jo poiskati in jo rešiti iz Grabnarjevih krempljev!«

Že naslednji trenutek se mu je odločitev zazdela težko uresničljiva. Težave bo imel z Grabnarjem. Ta človek je vsemogočen. Ne bo je pustil od hiše. Tudi njegov oče ne bo kar tako zadovoljen. Ga že sliši, kako bo govoril: »Vse natakariče so slabe ženske; rade goljufajo in se preveč rade vrtijo okoli moških.«

Ihtavo je zabijal kvake v hlode, da sta mu ena za drugo kar dve popokali. »Na,« se je zasmejal, »pa je tukaj izgovor za pot v dolino h kovaču. Doma bom pobral še preostale, potrebne popravila in vse skupaj odnesel v dolino.«

V dolino je Matevž prišel skoraj v mraku. Najprej je zavil v Grabnarjevo gostilno. Imel je srečo. Že v veži je srečal Marjeto, ki je hitela v klet po vino. Pridržal jo je za roko in kar naravnost butnil s svojo željo, da bi se rad z njo na samem pogovoril.

Marjeti je postalo nekoliko nerodno, da je živčno prekladala steklenico iz roke v roko.

Svet VIO — TOZD VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA TREBNJE

razpisuje

prosta dela in naloge

tajnika TOZD VVO

za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečno poskusno dobo.

Pogoji: — končana srednja izobrazba za V. stopnjo strokovne izobrazbe — upravno-administrativni ali ekonomski tehnik — najmanj 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah

Nastop dela: takoj

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Svet TOZD VVO Trebnje, Ul. heroja Slaka 5, v roku 8 dni po objavi razpisa.

783/38-86

KMETIJSKO GOSPODARSTVO SLOVENSKA VAS

RAZPISUJE

javno prodajo osnovnih sredstev:

1. Dvoredni silokombajn LIFAM, letnik 1984
2. Enoredni silokombajn SIP, letnik 1983
3. Traktor DEUTZ 4006
4. TAM 6500, letnik 1971
5. Rotacijska kosilnica SIP, letnik 1983
6. Rezalna naprava za silažo, letnik 1984
7. Rezalna naprava za silažo, letnik 1984
8. Obračalnik FAVORIT 220, letnik 1985

Licitacija bo v ponedeljek, dne 22/9-1986, ob 10. uri v upravni zgradbi doma.

Ogled razpisanega je možen dve uri pred pričetkom licitacije. Polog za varščino je 10-odstoten.

781/38-86

Iskra

ISKRA-Industrija za avtomatiko Ljubljana, n. sub. o.
TOZD Tovarna energetske elektronike, o. sub. o.,
68001 Novo mesto, Velika Cikava 22

na podlagi sklepa delavskega sveta temeljne organizacije komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

VODJA SEKTORJA POSLOVANJA IN PRIPRAVE PROIZVODNJE (reelekcija)

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Novo mesto, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka strokovna izobrazba elektro, strojne, ekonomske ali organizacijske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj na vodstvenih ali vodilnih delih in nalogah s področja ekonomike, planiranja ali priprave proizvodnje.

Kandidat bo imenovan za dobo štirih (4) let.

Kandidati naj vložijo pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v kadrovskem oddelku v osmih (8) dneh po objavi s pripisom »za razpisno komisijo«. Kandidati bodo o imenovanju pisno obveščeni v 8 dneh po imenovanju.

776/38-86

Deponija se ne meni za odločbe

Docela neurejena centralna sanitarna deponija v Trebnjem — Odločbe kot bob ob steno? — V sosedstvu stanovanjska baraka

TREBNJE — Skoroda natanko šest mesecev je minilo, kar so si inšpektorji novomeške UIS ogledali centralno sanitarno deponijo v Trebnjem in ob takratnih ugotovitvah izdali tudi odločbo, po kateri bi moralo Gradbeno in komunalno podjetje — tozdr Komuna, odpraviti vrsto nepravilnosti. Da se za tisto odločbo v Trebnjem niso kaj dosti zmenili, je pokazal obisk urbanističnega ter sanitarnega in komunalnega inšpektorja na deponiji prejšnji teden.

Tako bi morali trebanjski komunalci že spomladi ograditi deponijo z žično ograjo, odlagalnišče opremiti s pomožnimi sanitarnimi prostori, sredstva za gašenje in sanitarno vodo, preprečiti bi morali sežiganje odpadkov (te bi morali prekrivati z 20 do 40 cm debelo plastjo zemlje), organizirati nadzorno službo, preprečiti dostop nezaposlenim na

deponijo, preprečiti odlaganje posebnih odpadkov, da ne naštevamo vsega. In kaj od tega je urejeno? Domala nič. Na dan ogleda prejšnji teden je bila deponija docela neurejena, odpadki raztreseni in nezasipani, protipožarna služba ni urejena, prav tako se lahko Romi še naprej sprehajajo in prebirajo po odlagalnišču. Prav tako sta inšpektorja na deponiji našla večje količine odpadnih surovin, kar je izrecno prepovedano, nepoklicane osebe se še naprej lahko zad-

ržejo na deponiji, poglavje zase pa je bil pregled kakih 20 metrov od deponije postavljene delavske barake Gradbenega in komunalnega podjetja — tozdr Gradbeništvo: Baraka je enoetažna in lesena, v njej pa več sob s po štirimi ležišči, skupna pralnica ter priročna kuhinja z jedilnico. Okolica barake je skrajno zanemarjena in neurejena, zasmetena z odpadki organskega in anorganskega izvora, kar gotovo ogroža zdravje stanovalcev, svoje pa k temu dodaja še bližina sanitarne deponije.

Vprašanje je seveda, ali je bil objekt postavljen z vsemi potrebnimi dovoljenji; pa tudi če je bil, bi bilo nujno vnovič preveriti primernost te lokacije za stanovanjski objekt.

Sicer pa ne dvomimo, da bodo ob vseh teh ugotovitvah ukrepali tudi inšpektorji. Še posebej veljajo ob nepravilnostih na deponiji, za kar je, kot rečeno, že bila izdana odločba in katere skepe je po pritožbi trebanjskih komunalcev v celoti potrdil republikanski sanitarni inšpektorat. A očitno se tudi za takšna stališča v Trebnjem ne zmenijo kaj dosti. Izgovarjanje na pomanjkanje sredstev ima zelo majava tla, saj večina zahtevanih posegov zahteva le nekaj dobre volje in doslednosti.

B. BUDJA

ODNESLI ZA MILIJON REZERVNIH DELOV

DRNOVO — V noči na 7. september je bilo vlomljeno v bencinsko črpalko Istrabenz v Drnovem. Neznani storilci so nasilno vlomili v blagajno, vendar v njej niso našli ne denarja ne vrednostnih papirjev. Zato pa so iz črpalke odnesli za okoli milijon din raznih rezervnih delov. Za vlomilci se poizvedujejo.

ODNESEL KASETOFON IN URO

ČATEŽ — V noči na 15. september je nekdo vlomil v kiosk ČGP Delo, ki stoji v čateških Termah. Neznanec je iz kioska zmaknil kasetofon, moško uro, 30 zavitkov raznih cigaret in več zavitkov bonbonov. Kdo je bil na delu, bo pokazala preiskava. Škoda so ocenili na 30 tisočakov.

Z nožem do smrti zabodel sovaščana

Uboja na Uršnih selh osumljen Janez Štine

URŠNA SELA — V četrtek, 11. septembra zvečer, je prišlo na Uršnih selh do krvavega obračuna, o katerem bomo pisali kaj več, brž ko bodo znani prvi rezultati preiskave. Sicer pa so že tudi povsem skopa dejstva dovolj srljiva. Tisti četrtek večer je namreč 27-letni Janez Štine, kot pravi poročilo uslužbenec novomeške UNZ, večkrat z nožem zabodel svojega štiri leta starejšega sovaščana, 31-letnega Ivana Klojučarja, ki je hudim ranam podlegel. Podrobnosti umora in vzroki, ki so osumljenca privedli do takšnega zločina, še niso pojasnjeni. Zapišemo lahko le, da je preiskovalni sodnik novomeškega temeljnega sodišča zoper Janeza Ština že odredil pripor.

TRAKTOR Z OTROCI SE JE PREVRNIL

KRAJNA BRDA — 7. septembra ob 13.35 je 34-letni Anton Grah iz Krajinah brd peljal traktor s pripeto prikolico od doma proti Selcam, na vozilu pa so sedeli Grahovi in sosedovi otroci ter žena. 6-letni Boštjan je sedel na nezavarovanem blatniku, 9-letni Jože je očetu pomagal voziti, žena in sosedova otroka, 9-letna Darja in 6-letni Janko Volovek, pa so sedeli v prikolicah. Po 500 metrih vožnje je Grah zaradi neprevidnosti zapeljal na neutržno bankino, ki se je udrla, traktor pa se je prevrnil in pod seboj pokopal voznika in sina Jožeta. Na srečo so sopotniki ostali nepoškodovani. Hudo ranjen je bil Grah, ki so ga odpeljali na zdravljenje v celjsko bolnišnico.

B. BUDJA

Z vlomilcem odšlo kar pet milijonov din

Izginilo prek 20.000 DM, 1.300 Sfr, 3 tisoč šilingov in 115.000 din

BREŽICE — Avgust Kunej z Okljukove gore je 10. septembra zvečer obvestil miličnike brežiške postaje milice, da mu je bilo tega dne ukradeno več denarja. Preiskava, ki so jo takoj opravili miličniki, je pokazala, da je Kunej tega dne okoli 6. ure odšel po nakupih, ko pa se je zvečer vrnil, je opazil tatvino.

Kot se je pokazalo, je neznanec Kuneju zmaknil kar 20.700 nemških mark, 1.300 švicarskih frankov, 3 tisoč šilingov in 115.000 din. Sum za tatvino je takoj padel na osebo, ki razmere pri Kuneju doma dobro pozna, in miličniki so pri iskanju kmalu prišli do 26-letnega Bojana T., ki se je pred tem kakih 14 dni zadrževal pri Kuneju. Karkoli zanesljivega je ta čas še nemogoče reči, saj je Bojan T.; doma iz Gabrja pri Dobovi, tistega dne, ko je bila tatvina izvršena, odpotoval neznan kam in ga še iščejo.

Med žrtvami tudi trije otroci

Zaskrblijujoči podatki o morjih na dolenskih cestah v prvem polletju

ČRNOMELJ, METLIKA, NOVO MESTO, TREBNJE — Sedaj je že povsem na dlani, to pa dovolj zgovorno potrjujejo tudi statistika, da bo letošnje leto eno najbolj črnih na dolenskih cestah. Samo v Kronovem je v dveh prometnih nesrečah izgubilo življenje kar 11 ljudi, 27 pa je bilo telesno huje poškodovanih, k temu pa moramo samo v prvem letošnjem polletju prišteti še 12 nezgod s smrtnim izidom, da tistih nesreč, v katerih je iz cest v zemljo izteklo 2.700 litrov kurilnega olja, preko 22 tisoč kilogramov hipoklorida in 5 tisoč litrov borofena, sploh ne omenjamo.

Dolenske ceste so v letošnjem polletju vzele 24 življenj, 89 oseb je bilo hudo ranjenih in 105 laže, ogromna pa je tudi materialna škoda, ki po nekaterih ocenah znaša domala 14 milijonov dinarjev. Tašni so podatki za območje, ki ga pokriva novomeška UNZ, ker pa novomeški prometni miličniki skrbijo tudi za 20 kilometrov magistralne ceste med Ljubljano in Zagrebom na območju UNZ Krško, so številke še bolj zaskrblijujoče: 30 mrtvih in 259 telesno poškodovanih oseb. Med vzroki

nezgod je še zmeraj krepko na vrhu neprimerna hitrost, ki je bila povzročitelj v 50 primerih. Temu primerni so bili tudi ukrepi miličnikov: zaradi prehitre vožnje so v letošnjih prvih šestih mesecih kaznovali 983 voznikov, zaradi vinjenosti in utrujenosti pa so 302 voznikom tudi odvzeli vozniška dovoljenja. Omenimo ob tem še, da je bilo odvzetih še 314 prometnih dovoljenj, da je bilo na izredni tehnični pregled poslanih kar 241 vozil in da je moralo zaradi tehničnih napak na vozilih 1.752 šoferjev prekiniti nadaljnjo vožnjo. Podatki, ki sami zase veliko povedo.

V tej črni statistiki pa najdemo, žal, tudi otroke: do letošnjega julija so povzročili 15 prometnih nezgod, udeleženi pa so bili kar v 38 nesrečah.

ZGORELO OSTREŠJE

GMAJNA — Minuli teden, 9. septembra ob 12.15, je prišlo do požara na gospodarskem poslopju Alojza Mirta iz Gmajne 48. Ogenj je uničil ostrešje poslopja, poleg tega pa še okoli 35 ton sena. Kot je pokazala preiskava, je do ognja prišlo zaradi samozgorevanja sena. Nastalo materialno škodo so ocenili na poltretji milijon din.

PEŠAKINJA PODLEGLA

BREŽICE — 35-letna Jožefa Ajster iz Brezic je 7. septembra ob 20.30 s kolesom prečkala Titovo cesto v Brezicah. Takrat je iz čateške smeri pripeljal tovornjak, katerega voznik je Ajstrov vprašal za pot do neke delovne organizacije. V tem trenutku se je iz krške smeri z osebnim avtomobilom pripeljala 42-letna Anica Ogorčec, ki je Ajstrov zadela in zbila po tleh. Pešakinja je hudim poškodbam naslednji dan v brežiški bolnišnici podlegla. Ogorečevcevo so zaradi suma, da je vozila prehitro, ovadili javnemu tožniku.

S tovornjakom med šolarje

Na srečo je nezgoda v Dobruški vasi povzročila le dvoje lažjih poškodb, lahko pa bi bilo drugače

DOBRUŠKA VAS — Le malo je manjkalo, pa bi prišlo 10. septembra na cesti med Škocjanom in Dobravo do hude tragedije, ki bi kaj lahko pobrala ne le eno mlado življenje. Znova je bila na delu neprevidnost.

Stane Pirnar je tega dne nekaj čez 13. uro peljal s šolskim avtobusom skupino otrok iz Škocjana proti Dobravi. Avtobus je bil za takšno vožnjo povsem pravilno označen, kar pa 42-letnemu Jožetu Sinjuru iz Ivančne gorice očitno ni prav nič pomenilo. Ko je namreč Pirnar na vozičku avtobus ustavil in je iz njega stopilo nekaj otrok, je iz Dobrave s

tovornjakom pripeljal Sinjur. Čeprav so bile oznake na avtobusu jasne, svojega vozila ni ustavil, marveč je zapeljal naprej, pri tem z blatnikom zadela 6-letno Jožico Kovačič iz Dobruške vasi, z izpušno cevjo pa nato še 11-letno Sando Kovačič, prav tako iz Dobruške vasi.

Dekletu na srečo nista bili hudo poškodovani in sta bili po nudi zdravniški pomoči v novomeški bolnišnici že odpušteni, kaj lahko pa bi bilo docela drugače. Neprevidnosti je tokrat pomagal kanček sreče.

OBA VOZILA PO SREDI CESTE

VELIKE BRUSNICE — 12. septembra nekaj čez 20. uro je prišlo na cesti med Gabrjem in Velikimi Brusnicami do prometne nezgode. 21-letni Martin Kralj iz Gabrja je peljal osebni avto iz Brusnic proti domu, v desni, slabo pregledni ovinek pa je zapeljal kar po sredi ceste. Takrat mu je nasproti pripeljal prav tako po sredini vozišča s tovornim avtomobilom 55-letni Franc Pavlin iz Petelinjeka. V nezgodi se je ranil voznik Kralj, prav tako pa sopotnika v Pavlinovem vozilu: 47-letni Franc Tramat z Rateža in 45-letni Husein Miskič iz Liskova pri Cazinju. Vse so po nudi zdravniški pomoči odpustili iz novomeške bolnišnice. Materialne škode je za 600 tisočakov.

dežurni poročajo

RAZBIJAL IN GROZIL S PRETEPOM — Miličniki so imeli v petek, 12. septembra, opraviti s 23-letnim Husinom Kekičem iz Jakovice pri Veliki Kladaži. Mladenec je v Badovinčevi gostilni na Jugorju razbil steklenino, gostom pa grozil s pretepom. Nekoliko vjudnejši je postal šele, ko so se pojavili miličniki, mirno kri pa mu pripravljamo tudi pred sodnikom za prekrške, kamor bo moral kmalu stopiti.

UMRLA NA KRAJU NEZGODE

MOKRONOG — 8. septembra je prišlo na lokalni cesti pri trgovini Zmage v Mokronogu do hude prometne nezgode, v kateri je izgubila življenje 58-letna Amalija Zakrajšek z Vrha nad Mokronogom. Tega dne je 39-letni Jože Mikec, prav tako doma z Vrha nad Mokronogom, pripeljal tovornjak, prirejen za nakladanje lesa, v Mokronog in ga parkiral pri omenjeni trgovini. Ko je vnovič sedel za volan, pa je opazil, da je pred tovornjakom parkirano motorno kolo, zato je najprej zapeljal vzvratno. Ker pa se ni prepričal, ali je prostor za njim prazen, je s kesonom zadel pešakinjo Amalijo Zakrajšek in jo z desnimi zadnjimi kolesi tudi povozil.

SPREGLEDAL JE PROMETNI ZNAK

METLIKA — 22-letni Avstrijec Herbert Prodingar je v soboto, 13. septembra, ob 19.30 peljal z osebnim avtomobilom po Cesti bratstva in enotnosti v Metliki proti križišču z magistralno cesto. Tam je spregledal stop znak in zapeljal v križišče ravno takrat, ko je skozenj po prednostni cesti z osebnim avtomobilom pripeljala 34-letna Novomeščanka Majda Šoln — Stojanović. V nezgodi sta se ranila hčerka voznice, 16-letna Albertina, in sopotnica, 48-letna Marija Ferenec iz Stranske vasi. Materialne škode je kar za poltretji milijon.

Raje vlomilcem kot Varnosti

Varovanje družbenega premoženja je za mnoge v Metliki nepotreben strošek — Izkušnje miličnika Mladena Desnice

METLIKA — Marsikdo se bo ob naslednjih vrsticah morda od srca nasmejaj, a si že hip kasneje verjetno zastavi vprašanje, kot smo si ga mi v pogovoru z Mladenom Desnico, miličnikom, odgovornim za varnost v Metliki, kjer je vodja mestnega varnostnega okoliša: kako in ali sploh je v Metliki varovano družbeno premoženje? Ena Mladenovih zgodb iz časa službovanja je namreč tudi tale:

»Ni tako dolgo, odkar sem v nočnih urah opravil nov pregled, kakor v obdobju varujemo družbeno premoženje. To, da slabo, ni bilo zame nič presenetljivega, saj razmere dobro poznam, v ilustraciji pa le tole. V nekatere objekte sem brez slehernih težav splezal skozi okno, da pa bi bil kar najboljši prepriljiv, sem potem s telefonov v prostorih, ki so bili velikodušno na razpolago, poklical odgovorne osebe, da se prepričajo, kako skrbijo za lastno varnost. O tem sem napisal tudi posebno poročilo, ga opremil s fotografijami, a povratne informacije, žal še ni.«

Ni pa to Mladenova edina grenka izkušnja, ko je hotel narediti kaj več za varovanje družbenega premoženja. Poglavje zase je namreč na novo zrasla industrijska cona na Cesti XV. brigade, kjer ima prostore IMP, Petrol, kjer je Mercatorjevo skladišče, sedaj pa so tam še poslovni in skladiščni prostori Pionirja. Objekti so nezavarovani, očitno pa je to prišlo tudi na uho zlikovcem, saj je bilo že nekaj vlomov.

»Sam sem bil pobudnik sestanka, na katerem so se zbrali predstavniki vseh ogroženih delovnih organizacij z izjemo Petrola. Pojasnil sem jim, kako in kaj, omenil pa tudi, da je najboljša rešitev fizično zavarovanje. Ni vrag, da ne bi za

in vzojo v cestnem prometu, da ne naštevamo vseh.

»Sodelovanje s tovrstnimi službami je zelo dobro. Tako sem imel na primer v sodelovanju s svetom za preventivo ob začetku šolskega leta sestanek z učitelji, jim svetoval, ponudil svojo pomoč, prvi dan šole pa sem vse oddelke prvih razredov peljal na cesto, jim pokazal, kaj preživijo nanje največje nevarnosti v prometu, še posebej na poti med šolo in avtobusno postajo. Sicer je veliko takih, ki mi res pomagajo, a kaj, ko so tudi takšni, ki jim za varnost, takšno ali drugačno, ni dosti mar. Prepričan pa sem, da mislijo povsem drugače, kadar gre za njihove lastne interese.«

»Povedal in pokazal sem jim, kaj je narobe, kje grešijo, vendar je uspeh tega pogovora sila pičel. Ob tem pa moram reči, da mi veliko pomaga občinski komitej za SLO in DS.«

Desnično delo je nasploh takšno, da zahteva veliko sodelovanja tako z inšpektorji kot svetom za preventivo

in vzojo v cestnem prometu, da ne naštevamo vseh.

»Sodelovanje s tovrstnimi službami je zelo dobro. Tako sem imel na primer v sodelovanju s svetom za preventivo ob začetku šolskega leta sestanek z učitelji, jim svetoval, ponudil svojo pomoč, prvi dan šole pa sem vse oddelke prvih razredov peljal na cesto, jim pokazal, kaj preživijo nanje največje nevarnosti v prometu, še posebej na poti med šolo in avtobusno postajo. Sicer je veliko takih, ki mi res pomagajo, a kaj, ko so tudi takšni, ki jim za varnost, takšno ali drugačno, ni dosti mar. Prepričan pa sem, da mislijo povsem drugače, kadar gre za njihove lastne interese.«

Mladen Desnica: »Družbeno premoženje je za mnoge v Metliki izredno slabo varovano.«

KRONIKA NESREČ

PREHITRO ZAPELJAL V OVI-NEK — 25-letni Milan Peček, začasno stanujoč v Ljubljani, je 8. septembra ob 15.20 peljal tovornjak, last gro-supeljskega SGP, iz Gabra proti Semiču. Med vožnjo po klancu navzdol je s preveliko hitrostjo zapeljal v levi ostri ovinek pri železniškem nadvozu, tako da se je vozilo prevrnilo, tovor — šlo je za kakih 5 ton cimenta — pa se je razsul po vozišču. Voznik Peček se je v nesreči hudo poškodoval in so ga prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Materialno škodo so ocenili na preko 8 milijonov dinarjev.

TRČENJE V KRIZIŠČU — 11. septembra ob 23. uri se je 27-letni Roman Rožman z Velikega Kala peljal z osebnim avtomobilom z Rateža proti

»Pred dnevi smo pričeli v naši delavnici zamenjati rabljene gume. Lastnik avtomobila bo istočasno, ko bo nam izročil obrabljene gume, vendar morajo biti cele, dobil za doplačilo v zamenjavo obnovljene. Verjetno ni potrebno posebej govoriti, kakšen prihranek bo to za lastnike osebnih avtomobilov ob današnjih cenah gum. Ta novost je plod pogovorov s kranjsko Savo, s katero imam sklenjeno pogodbo o tovrstnem poslu, prav tako pa imam z njimi sklenjeno konsignacijsko pogodbo o prodaji novih gum. Ta hip lahko rečem, da imamo na zalogi dovolj gum za domala vse tipe osebnih avtomobilov. Seveda pa omenjena novost ne velja le za osebne avtomobile, pač pa tudi za tovorna in druga vozila.«

Tone Mestnik ima vulkanizersko obrt že celih 18 let in govori iz izkušnje. Navsezadnje ima opravljeno tudi triletno gumarsko šolo v Kranju.

»Spominjam se začetkov, ko v Novem mestu ni bilo niti enega vulkanizerja in sem jaz pričel orati ledino. Danes je drugače, tudi konkurence je nekaj. A na srečo jeziček na tehničarje zmerraj prevešita kvaliteta opravljene dela in odnos do strank. In v naši delavnici to dovolj dobro vemo.«

B. B.

Tone Mestnik: »Istočasno, ko stranka prinese obrabljene gume, dobi pri nas v zamenjavo že obnovljene.«

Letos kapnilo čez rob

Kaj je botrovalo ponudnemu odstopu zveznega kolesarskega kapetana in trenerja

Priznati je bilo, da se bo po nedavno končanem svetovnem kolesarskem prvenstvu v ameriškem Colorado Springsu in vrtni reprezentantov v domovino govorilo o rezultatih, izpolnitvi ali neizpolnitvi zastavljenih ciljev, o tem, kako delati s to mlado in izredno obetavno vrsto naprej, a je počilo drugje. Takoj po prihodu domov je zvezni kapetan in trener jugoslovanske kolesarske vrste napovedal ostavko in odstop s tega položaja. Za mnoge je bila ta vest kot strela z jasnega neba, spet nekateri, tisti, ki jim je dogajanje zadnja leta v kolesarstvu precej bliže, niso bili presenečeni. Kaj se torej dogaja v kolesarskih vrstah?

Dolgo se je polnil sod, dno pa so mu izbila dogajanja neposredno pred odhodom naših reprezentantov onkraj luže. Hvastiju očitajo veliko tega, predvsem pa to, da je hkrati kot trener Save favoriziral svoje kolesarje, da je imel monopol nad reprezentanco, da je dejansko o vsem odločal sam, ni se posvetoval s klubi in tako naprej. Nekaj tega so občutili tudi novomeščani. Nemarja prav, da se sedaj spomnimo nekaterih stvari. Ni še tako dolgo, ko je Hvastij kot trener reprezentance skušal Smoleta prepričati, naj prestopi k Savi, Novomeščanom jo je zagodel tudi ob njihovi letošnji dirki, ko je reprezentante raje peljal na neko nekvalitetno dirko v tujino, kot da bi jih pustil nastopati na Dolenjskem. Fantje so morali pač biti tihi, kajti o reprezentančnem seznamu je odločal le Hvastij. Poglavitje zase so bile priprave ekipe za svetovno prvenstvo. Čemu je bilo potrebno

trošiti toliko sredstev in imeti na pripravah kar 14 kolesarjev, ko je bilo že dalj časa jasno, kdo so tisti, ki bodo potovali v ZDA? Da so bili pri Hvastiju velikokrat v ospredju klubski interesi, pove tu di to, da je na tradicionalni dirki po ulicah Kranja reprezentantom naročil, da mora biti med prvimi tremi vsaj en Savčan. Še bi lahko naštevali, a nemara bo kdo očital, da je to zgolj pranje umazanega perila. Najsi bo torej kakorkoli, Hvastij je gotovo imel napake, vprašanje pa je, koliko tega lahko reši njegov odstop. Veliko je še namreč treba doseči v kolesarski organizaciji, odnosi med klubi niso najboljši, tudi kakšnega posebnega napredka jugoslovanskega kolesarstva v zadnjem obdobju ni bilo. Temu pa gotovo ni kriv le zvezni selektor, pač pa tudi tisti, ki so mu omogočili takšno delo. Veliko bo še torej te dni vročih razprav v kolesarskih vrstah, tudi očitkov in nestrpnosti, upati je le, da vsega tega ne bodo vnovič občutili tudi kolesarji.

B. BUDJA

Tik pred zaključkom redakcije smo dobili nekaj novic s ponedeljkovega sestanka predstavnikov oškodovanih kolesarskih klubov (Krke, Aste, Roga, itd.) s predsednikom kolesarske zveze Slovenije in kolesarskega sklada. Dovolj argumentirano je bilo spregovorjeno o vseh Hvastijevih napakah, zahteva vseh pa je bila, da se za v bodoče sestavi mlada in strokovna selektorska komisija, na čelu katere naj bi bil trener iz ekipe, ki bo dala največ reprezentantov. Ob tem pa je treba povedati, da Hvastij uradno svoje ostavke še ni podal.

Fantje na startu praznih rok

V soboto se je pričelo prvenstvo v moški in ženski republiški rokometni ligi — Poraz Inlesa s Prulami — Uspeha Itasa in Novomeščank

Poletnega športnega zatišja v igrah z žogo je konec. Za nogometiški so v soboto stopili na igrišča še rokometiški v republiških ligah, 11. oktobra pa se jim bodo pridružili odbojkarji in košarkarji. Že prvo kolo tako v moški kot ženski ligi pa je nekateri napovedi pred prvenstvom postavilo na glavo. Žal, velja to predvsem za ekipo ribniškega Inlesa, ki je po mnenju večine najresnejši kandidat za prvo mesto, a je že na startu pokleknil v srečanju s Prulami.

Sicer pa pogledimo najprej rezultate dolenjskih predstavnikov v moški ligi: PRULE—INLES 18:17 (11:10), AJDOVŠČINA—ČRNOMELJ, 27—25 (14:14), DVZ PONIKVE—PARTIZAN 26:30 (11:16).

Neprijetna tradicija porazov Ribničanov v Italiji tudi v soboto ni bila prekinjena. Igralci trenerja Radića so sicer pokazali dobro igranje, a jim je v finišu srečanja športna sreča docela obrnila hrbet. Le kako minuto pred koncem bi lahko Mate pri rezultatu 17:17 dosegel zmagoviti zadetek za svojo ekipo, a je žoga za las zgrešila okvir vrat, v protinapadu pa so gostitelji izsilili sedemmetrovko in iz nje dosegli tudi zmago. Start v ligo je bil črn tudi za igralce Ponikve in Črnomlja. Prvi so dokaj presenetljivo ostali praznih rok v srečanju s Partizanom, medtem ko so se Črnomalci, novinci v ligo, izredno uspešno upirali favoriziranim rokometišem Ajdoviščine. Ajdovci, ki so še lani merili na vrh prvenstvene razpredelnice, so se morali za točki v boju z novinci v ligo zelo potruditi, kar je za Črnomalce seveda zelo spodbudno pred naslednjimi boji.

In kako je bilo v ženski ligi? Rezultati: NOVO MESTO—ALPLES 27:24 (12:13), POLANA-ITASA 17:21 (6:7), ISKRA—MLINOTEST neodigrano.

Verjetno se ne bomo dosti zmotili, če zapišemo, da sta tudi letos med glavnimi konkurenti za najvišje mesto v ligi ekipi Novega mesta in šentjernejske Iskre. Obe vrsti sta se za pričetek prvenstva temeljito pripravili, žal pa šentjernejske svoje pripravljenosti niso mogle preizkusiti v uvodnem srečanju s Mlinotestom. Gostij iz Ajdoviščine namreč ni bilo v šentjerneju, baje so ostale brez prevoza, tako da bo morala besedo o tem reči tudi tekmovalna komisija RZS. Dokaj težak boj pa so v soboto v novomeški

DVZ Ponikve, ŽENSKE: Itasa Kočevje—Burja, Mlinotest—Novo mesto, Polana—Iskra.

B. B.

SE BODO TUDI LETOS VESELILE? — Igralke Novega mesta so ob šentjernejski Iskri tudi letos med glavnimi kandidati za vrh prvenstvene razpredelnice v republiški ligi. Takole so se veselile lani, ko so si v odločilnem srečanju v šentjerneju priigrale naslov republiških prvakinj. Bo podobno tudi njihovo veselje ob koncu letošnjega, v soboto pričetelega prvenstva? (Foto: B. Budja)

BOJANC, SMOLE IN KRULJAC NA BALKANIADI

NOVO MESTO — V ponedeljek sta jugoslovanski članska in mladinska kolesarska reprezentanca odpotovali na letošnje balkansko prvenstvo, ki se te dni pričena v Bolgariji. V odsotnosti nekaterih najboljših jugoslovanskih kolesarjev bosta pri članih naše barve branila tudi Novomeščana Jože Smole in Branko Bojanc, Kruljac pa bo nastopal v mladinski konkurenci. Ob tem ne gre prezreti zares nesprejemljive odločitve zveznega mladinskega kapetana Boltežarja, ker v mlado reprezentanco ni uvrstil tudi Tomaža Šmajdka, ki je bil na nedavni močni mednarodni dirki Po Istri daleč najboljši Jugoslovan. Zapletli v kolesarskih vrstah se torej še nadaljujejo.

ZMAGI FINKA IN JUDEŽA

NOVO MESTO — Prejšnjo nedeljo, 7. septembra, se je skupina kolesarjev KD Krka udeležila mednarodne dirke v avstrijskem Jugendorfu. Med pionirji A je bil na 17 kilometrov dolgi progi zmagal Fink, Kraševac je bil 7. in Badovinac 9. Tudi pri mlajših mladincih, vozili so 51 km, je zmaga odšla v Novo mesto, slavil je Roman Judež, Eržen je bil 2. in Zaletel 4. Starejši mladinci so vozili 68 kilometrov, Ravbar je bil 3. in Šmajdek 4. Članska proga je bila dolga 120 kilometrov. Bojanc je zasedel 3. mesto, Božič je bil 11. in Robič, ki je imel veliko smole, saj je imel tik pred ciljem, ko je vodil, okvaro na kolesu, 16.

IZ TREH SREČANJ TRI TOČKE

NOVO MESTO — Igralci novomeškega Elana so dokaj uspešno startali v letošnje prvenstvo v II. republiški ligi. Potem, ko so v prvem kolu iz gostovanja v Ajdoviščini prinesli domov točko, so tudi v drugem kolu remizirali, doma so igrali 1:1 z ekipo Izole. Še tretji remi pa so članovci dosegli minulo nedeljo, ko so v Ljubljani igrali z Ilirijo 2:2 (0:0).

Hmeljak že drugič državni prvak

Velik uspeh Roberta Hmeljaka v kategoriji do 125 kubikov — Rokavec tretji — Lavrič drugi v kategoriji do 250 ccm

GROBNIK — Zadnja letošnja dirka za državno prvenstvo v hitrostnem

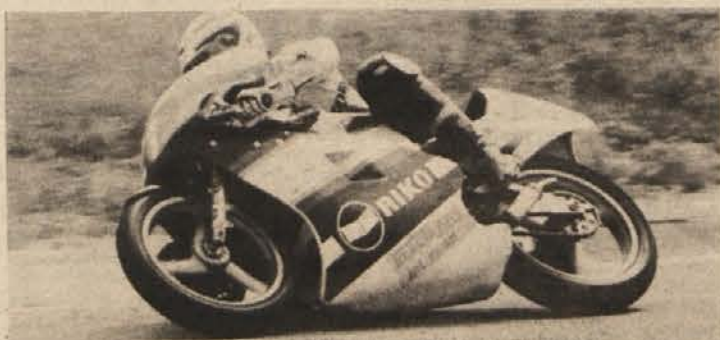
VNOVIČ PRVAK — S tremi zmagami zapored si je Robert Hmeljak, Avtomoto društvo Novo mesto, ponovno priboril naslov državnega prvaka.

motociklizmu, ki je bila minulo nedeljo na našem edinem pravem dirkališču, je prinesla popoln uspeh slovenskim tekmovalcem, saj so osvojili naslove v vseh kategorijah razen v svetu že zdavnaj odpisani 175 kubčni, kjer pa ne tekmuje noben predstavnik slovenskih klubov. Dolenjski tekmovalci so osvojili tri odlične uvrstitve. V skupnem seštevku ima AMD Novo mesto zmagovalca v razredu do 125 ccm, AMD Ribnica drugouvrščenega v razredu do 250 ccm in AMD Trebnje tretjevrščenega med 125 kubičnimi motorji.

Zamejski Slovenec Robert Hmeljak iz Velikega Repna pri Občinah, ki že vrsto let nastopa za AMD Novo mesto, je imel na nedeljskem treningu veliko smole, ko mu je zablokirala motor in je v kratkem času pred dirko ustvil rezervnega. Na startu odlične dirke za naslov državnega prvaka je povedel Janez Pintar (AMD Do-

mžale), vendar ga je Hmeljak že po nekaj sto metrih ujel in prevzel vodstvo. Vse do sedmega kroga sta dirkača vozila z razliko največ pol sekunde, ko je Pintar pred prehodom iz hitrega levega v desni ovinek napravil drobno napako in padel. Hmeljaku nato ni bilo težko obdržati vodstva in zmagovalci, saj je bil drugouvrščen Rokavec iz Trebnjega daleč za njim. Tako je Robi zmagal tudi tretjič, kar mu ob enem drugim mestu s prve dirke v Novem Sadu prinaša 57 točk, ker pa se v skupnem seštevku ena slabša uvrstitev odšteje, je osvojil državno prvenstvo z največjim možnim številom točk — 45. To je za Hmeljaka in Avto-moto društvo Novo mesto lep uspeh, škoda pa je, da prvenstva ni končal tudi Pavlič v razredu do 80 ccm, saj bi bilo zmagovalce dvojno.

Napovedi poznavalcev, da je edini zvonben Lavrič iz AMD Ribnice sponoben premagati trikratnega prvaka, Silva Habata iz Domžal, so bile povsem realne. Kmalu po startu razreda do 250 ccm se je od ostalih dirkačev odlepila trojica Habat, Lavrič in Italijan Giubini, ki je dirkal izven konkurence. Pol dirke je vodil Domžalčan, tik za njim pa sta se Lavrič in Italijan menjala na drugem mestu. V šestem krogu je Giubini prešel v vodstvo, v osmem pa je oba prehitel Lavrič in si do predzadnjega kroga priboril občutno prednost, ko je v »zabreškem« ovinku tik pred njim padel Bavdek iz Nove Gorice, ki je zaostajal za krog, in konec dirke je bilo tudi za Lavriča, ki se ni mogel izogniti padcu. Kljub odstopu pa je Zvonko v skupnem seštevku drugi, kar je v izredno močni kategoriji četritrskih motorjev prav tako izreden uspeh. MARKO KLINC

VELIK BOREC — Ob napadalni vožnji Zvonka Lavriča gledalci zastaja dih, tekmeči ga večidel vidijo le v hrbet. Posnetek je z nedeljske dirke na Grobniku. (Foto: M. Klinc)

Le še korak do druge republiške lige

Kočevski kegljači čakajo kvalifikacije

KOČEVJE — Konec septembra se bodo kegljači Kočevja pomerili v kvalifikacijah za vstop v II. republiško ligo, kar bi bil seveda njihov daleč največji uspeh v dosedanjem dvajsetletnem delovanju.

Kočevci so si pravico do tega nastopa priborili v lanskem nastopanju, ko so bili zmagovalci lige ljubljanskega območja, imeli pa so enako število točk kot drugouvrščena vrsta Domžal. Odločil je uspeh v medsebojnem obračunu, ko so bili Pajič, Kajfež, Krže, Rački, Ožanič, Stricel, Novak, Levstik, Maršič in Božič boljše od nasprotnikov. In kako se Kočevci pripravljajo na kvalifikacije, kjer se bodo pomerili z ekipo »Simon Jenko« iz Kranja?

Odsele so odigrali že precej prijateljskih dvobojev s klubi iz Ribnice in Delnic, medtem ko jih kondicijsko pripravlja trener kočevskih rokometišev Ivan Žerjav. Vsekakor bi bil uspeh ne le veliko darilo ob dvajsetletnici kluba, pač pa predvsem priznanje tekmovalcem, ki so toliko vložili v ta šport. Vedeti je namreč treba, da finančne razmere niso najboljše, in tako se v klubu znajdejo, kakor vedo in znajo. Povejmo le, da so cela tri leta igralci sami urejali kegljišče, v obnovno vložili nič koliko prostovoljnih ur pa tudi denarja. In že zategadelj jim v kvalifikacijah želimo veliko uspeha! M. GLAVONJČ

Markovičevi dve medalji

Uspešen nastop mladih atletov iz OŠ Baza 20 na petkovem republiškem prvenstvu v Celju

CELJE — Vpetek, 13. septembra, je bilo v Celju pionirsko posamično atletsko prvenstvo, na katerem je nasto-

DROBNE — NAJBOLJŠI TRIATLONEC

»LISCE 86«

SEVNICA — Na prvem triatlonu Lisca 86, ki sta ga prejšnjo nedeljo pripravila občinska Zveza telesnokulturnih organizacij in Turistično društvo Sevnica je sodelovalo 21 moških in dve dekleti. Najboljši skupni čas za 600 m plavanja, kolesarjenje ob bazena do Krakovega, tek na Lisco in vrnitev na bazen) je dosegel Pavle Drobne iz Koptarne (1 ura 28 minut), najstarejši triatlonec Miloš Dernovšek iz Sevnice pa je premagal progov v 3 urah in 21 minutah. Organizacija triatlona »Lisca 86« je bila dobra. Vsi udeleženci so dobili spominska priznanja, najboljši pa še pokal in diplomu.

Uspešen kolesarski vikend

Fink za las ob naslov republiškega prvaka — Gilvar 2. in Božič 3. v Avstriji — Šmajdek najboljši Jugoslovan

Minuli vikend je prinesel vrsto kolesarskih dogodkov, od republiškega prvenstva pionirjev v Topolovcih pri Murski Soboti do dirke »Po Istri« in nastopa na gorski preizkušnji v avstrijskem Ligistu. Dolenjski kolesarji se s teh preizkušenj vračajo polnih rok.

Najprej nekaj o gorski dirki v Avstriji, kjer so merili moči mlajši in starejši mladinci ter člani. Na blizu 6 kilometrov dolgi progi je bil med mlajšimi mladinci Peter Judež 2., Eržen je bil 5., Krevs (vsi KD Krka) 7. in Šturm (Metlika) 8. Starejši mladinci — na startu jih je bilo 22 — so vozili na 13 kilometrov dolgi progi, Novomeščana Golob in Gregorič pa sta zasedla 6. oziroma 14. mesto. Najbolj zanimivo je bilo seveda pri članih, kjer je v konkurenci 36 kolesarjev pripeljal Srečko Gilvar na cilj 2., le kak centimeter za zmagovalcem, odlično pa je vozil tudi Janez Božič, ki si je priboril 3. mesto.

Kot že rečeno, pa je bila minuli vikend tudi tradicionalna mladinska dirka »Po Istri«, na kateri je letos nastopilo 80 kolesarjev iz Italije, ČSSR, Poljske, Madžarske in Jugoslavije. Po 277 prevoženih kilometrih, ki so jih tekmovalci prevozili v treh etapah, je bil najbolje uvrščen Jugoslovan Tomaž Šmajdek iz ekipe Slovenije B na 7. mestu, Kruljac iz ekipe Jugoslavije je bil 12., odlično pa se je odrezal tudi mladi Ravbar (Slovenija B) s 16. mestom. Omeniti je treba ob tem, da so na tej dirki nastopali in konkurenci starejših tudi mlajši mladinci, da pa so imeli precej smole, saj so se zapletli v skupinski padec. Na koncu so zasedli takšna mesta: 24. R. Judež, 43. Pečnik, 48. Zaletelj in 52. Turk (vsi Dolenjska). V konkurenci 19 ekip je zmagala vrsta Jugoslavije, 3. je bila Slovenija B

in 11. Dolenjska. V točkovanju gorskih ciljev je bil Šmajdek drugi.

In za konec še pogled v Prekmurje, kjer je bilo republiško prvenstvo pionirjev v cestni vožnji. Na 27 kilometrov dolgi progi sta med pionirji A skupaj pripeljala v cilj Bizjan iz Aste in Novomeščani Fink, sodniki pa so zmago dodelili ljubljancu, Sicer pa je bila premoč dolenjskih kolesarjev očitna: Kranjec Krško, je bil 3, Krašovec (Krka) 4., Vajda 6., Vergot 7. (oba Metlika), medtem ko Omerzel zaradi bolezni ni vozil. Pri pionirjih B je Metličan Plesec zasedel 3. mesto, v skupini pa so bili tudi vsi ostali dolenjski kolesarji.

Mojstri borilnih veščin v Novem mestu

Prihodno soboto turnir evropskih prvakov

NOVO MESTO — Dolenjska metropola bo že v kratkem ponovno gostiteljica mednarodnega športnega srečanja. V dvorani pod Marofom bo namreč v soboto, 27. septembra, tekmovanje za pokal evropskih prvakov v kontaktnih borilnih veščinah, to je v semmi in full contactu ter katarah za dekleta.

Organizatorju te velike prireditve, Karate klubu Novo mesto in Zvezi za kontaktni šport Jugoslavije, se je prijavilo veliko število tekmovalcev iz Zahodne Nemčije, Italije, Belgije, Francije, Grčije, Španije, Nizozemske in Jugoslavije. Tekmovanje se bo pričelo ob 10. uri s kvalifikacijskimi borbami, medtem ko bodo finalni obračuni ob 18. uri. Več o tej prireditvi prihodnjič.

USPEH MLADIH TREBANJSKIH ATLETOV V ITALIJI

TREBNJE — Na povabilo pobratene občine Guastalla iz Italije je pred dnevi sedem mladih trebanjskih atletov nastopilo na mednarodnem mitingu v Regiu Emilii. Mladi Trebanjčani so dosegli dobre rezultate, saj je bila konkurenca močna, kajti poleg Dolenjcev so med mlajšimi mladinci nastopili še atleti iz drugih jugoslovanskih mest, ČSSR, Francije, Sovjetske zveze in Italije. Tako je Mateja Plavec v teknu na 400 metrov osvojila bronasto odličje, izkazal pa se je tudi Grubiša, ki je bil v teknu na 400 m drugi v svoji skupini. Trebanjska ekipa je v skupnem seštevku osvojila 3. mesto, za italijansko Regio in ekipo Olomouca iz ČSSR. N. BUKOVEC

PETEK, 19. IX.

17.20 — 23.55 TELETEKST
17.35 POROČILA
17.40 PESMI IN ZGODBE ZA VAS: Zlata goska
17.55 MODRO POLETJE, 14. del nadaljevanke
18.20 INDUSTRIJSKO OBLIKOVANJE: GRAFIČNO OBLIKOVANJE
18.45 RISANKA
19.00 DANES: OBZORNİK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 AFRIKA: KARAVANE ZLATA, 3. del ang. dok. serije
21.10 DERRICK, nemška nanizanka

22.25 POČENI DETEKTIV, ameriški film
Gre za parodijo na detektivke, zlasti na najbolj znane filme te vrste, predvsem Malteškega sokola. Glavni junak s svojo momljajočo igro namerno spominja na Humphreya Bogarta, zvezdnika iz vrste kriminalk. Vendar film ni zanimiv samo kot parodija, ampak tudi kot detektivka in komedija.

DRUGI PROGRAM

14.40 Test — 14.55 DP v tenisu (ž) — 17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Dajmo, družimo se! — 18.15 Kulturna dediščina — 18.45 S plesnim orkestrom RTV NS — 19.35 EP v športno ritmični gimnastiki — 21.30 Poročila —

21.35 Porota — 22.40 Šest junijskih dni (jugosl. film) — 00.10 Šahovski komentar

TV ZAGREB

8.20 Poročila — 8.25 Dajmo, družimo se! — 8.55 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.35 Poročila — 16.40 TV v šoli — 17.40 Poročila — 17.45 Dajmo, družimo se! — 18.15 Kulturna dediščina — 18.45 TV kolektor — 18.55 Številke in črke (kviz) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Pustolovščine Sherlocka Holmesa (9. del nanizanke) — 20.55 Klub 4 (zabavni glasbeni oddaja) — 21.40 Dnevnik — 21.55 V petek ob 22. uri — 23.25 Program plus — 00.35 Poročila

SOBOTA, 20. IX.

7.45 — 11.55 in 15.00 — 22.40 TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 ZLATOROG
8.20 SLOVENSKE LJUDSKE PRAVLJICE: O treh kraljevih sinovih
8.35 MIŠKOLIN — Miškolin v kremenjkih
8.45 ČIRULE ČARULE
8.50 PESMI IN ZGODBE ZA VAS: ZLATA GOSKA
9.05 FESTIVAL MPZ CELJE 85
9.35 PERISKOP
10.20 AFRIKA: KARAVANE ZLATA, ponovitev 3. dela
11.20 LJUDJE IN ZEMLJA, ponovitev
11.50 POROČILA
11.55 POROČILA
15.20 CHARLIE IN MARIA, švedski mladinski film
16.15 NOGOMET SUTJESKA: HAJDUK
18.00 ČLOVEK IN VODA, dok.

oddaja
18.30 NA ZVEZI, oddaja za stik z gledalci
18.50 RISANKA
19.00 DANES: PRED JESENSKO SETVIJO
19.30 DNEVNIK
19.45 VREME
19.50 ZRCALO TEDNA
20.15 ODLIČITEV PRI BREAK-HEARTU, ameriški film
Pripoved teče o vlakcu, ki skozi ameriško divjino pelje vojaške okrepitve in zdravila za oddaljeno vojaško postojanko, kjer menda razsaja epidemija davice. Na postanku zajamejo kriminalca Dealkina in ga odpeljejo s seboj, da ga bodo izročili roki pravice. Na vlakcu, na katerem so zbrani guverner, šerif, vojaški poveljnik in hčerka komandanta ogrožene postojanke, se začne dogajati nenavadne stvari. Izginjajo potniki, vrstijo se nenavadne smrti in vlak se spreminja v vlak smrti. V takih okoliščinah se še najbolj znajde zajeti kriminalci.
21.55 DNEVNIK

22.10 VIDEOGODBA

DRUGI PROGRAM

12.45 Test — 13.00 DP v tenisu (m) — 16.00 Otroški festival — 17.00 Kože (2. del nadaljevanke) — 18.00 Rokomet (m) Metaloplastika: Borac — 19.20 EP v športno ritmični gimnastiki — 21.05 Poročila — 21.10 Športna sobota — 21.20 Glasbeni večer

TV ZAGREB

8.55 Poročila — 9.00 TV v šoli — 10.30 Poročila — 13.05 Sedem TV dni — 13.35 Kako biti skupaj — 14.05 Mit in legende — 14.20 Filmi z Greta Garbo: Marija Waleska — 16.00 Poročila — 16.05 TV kolektor — 16.15 Nogomet Sutjeska: Hajduk — 18.00 Narodna glasba — 18.30 Pristrčno vaši — 19.30 Dnevnik — 20.00 Lady Carolina (angl. film) — 21.45 Dnevnik — 22.00 Od našega dopisnika — 23.20 Program plus — 00.30 Poročila

NEDELJA, 21. IX.

7.50 — 12.35 in 14.20 — 22.35 TELETEKST
8.05 POROČILA
8.10 ŽIV ZAV
9.05 FLIPPER, 20. del nanizanke
9.30 PRAGOVI, 3. del madžarske nadaljevanke
10.30 DOMAČI ANSAMBLI: Ansambla Slovenija in Henček
11.00 PRENOS TRUBARJEVIH SLAVNOSTI
12.30 POROČILA
14.35 MOBY DICK, ameriški film
16.25 POROČILA
16.30 RETROSPEKTIVA NAGRA-

JENIH ŠPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV V KRANJU: SREBRNA CESTA, švedski film
17.00 POD LIPO, prenos iz Trnave v Savinjski dolini
18.45 RISANKA
19.00 DANES: POTROŠNIŠKA POROTA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 OČE NA SLUŽBENEM POTOVANJU, 3. del nadaljevanke
21.00 JAZZ NA EKRANU: BIG BAND RTV LJUBLJANA
21.30 REPORTAŽA Z NOGOMETNE TEKME CZ — VELEŽ
22.00 ŠPORTNI PREGLED

22.30 POROČILA

DRUGI PROGRAM

8.55 Poročila — 9.00 Oddaje za JLA in Sen (jugosl. film) — 12.00 Ob jubileju APZ Tone Tomšič — 14.00 Pokal ZOI v smučarskih skokih: 15.25 Estoril: Avtomobilske dirke F-1 — 17.10 EP v ritmični gimnastiki — 19.00 Prometni krog — 19.30 Dnevnik — 20.00 Afrika: Drugačni, a enakovredni (1. del angl. dok. serije) — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.15 Malu (9. del brazilske nadaljevanke) — 22.00 Poezija — 22.30 Neobvezno (oddaja iz kulture)

PONEDELJEK, 22. IX.

16.50 — 23.05 TELETEKST
17.05 POROČILA
17.10 PLANINSKI DOMOVI
17.35 MODRO POLETJE, 15. del španske nadaljevanke
18.00 POLETNI FESTIVAL 86: TEATRO DE DANZA ESPANOLA

18.45 RISANKA
19.00 DANES: PODRAVSKI OBZORNİK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 OMOŽILA SEM SE S KLONDIKOM, 2. del kanadske nadaljevanke
21.00 OMIZJE
23.00 POROČILA

DRUGI PROGRAM

18.00 Beograjski TV program — 19.00 Indirekt — 19.30 Dnevnik — 20.00 Znanost — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Ptice trnovke (1. del avstralske nadaljevanke) — 22.00 Dobre vibracije — 23.00 En avtor, en film, P. Krelja: Sprejemna postaja — 23.25 Šahovski komentar

TOREK, 23. IX.

17.05 — 22.45 TELETEKST
17.25 BALETNA ŠOLA MARIBOR
17.50 ŽIVI PLANET: NOVISVETOV VI, zadnji del angl. dok. serije
18.45 RISANKA
19.00 DANES: ZASAVSKI OBZORNİK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.05 ZGODBE O PRVI LJUBEZNI, gruzinska drama
Zgodba se odvija v majhnem gruzinskem mestu, glavni junaki pa so šolarji, ki doživljajo svoje prve ljubezni. Posamezne zgodbe so spletene v prepričljivo celoto. Delo so z navdušenjem sprejeli na festivalu v Monte Carlu pred nekaj leti.
21.15 INTEGRALI
22.30 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Kdor hoče, ta zmore — 18.15 Graničarji — 18.45 Zabavni glasbeni oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 V torek ob osmih — 20.45 Žrebanje lota — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Čas podvigov — 21.50 Po sledih trojanske vojne: Obleganje legende

SREDA, 24. IX.

15.55 — 23.00 TELETEKST
16.10 DP V ROKOMETU (ž) — Bane Sekulič: Belinka Olimpija
17.25 POROČILA
17.30 SLOVENSKE LJUDSKE PRAVLJICE: O treh kraljevih sinovih
17.50 MODRO POLETJE, 16. del nadaljevanke
18.15 LADJE NA JADRANU: Zibelka ladji
18.45 RISANKA
19.00 DANES: DOLENJSKI OBZORNİK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 DOKUMENTAREC MESECA: DVA, TRI KROGE NAD PEKLOM
Pri Trebnjem leži vasica z imenom

Pekel, ki ima dvanajst hiš. Nobeno gospodinjstvo ne živi več samo od kmetije. Oražen, najstarejši Peklenec, imenovan tudi Lucifer, se sprašuje, kako da na vasi ni več fantovskega petja. Mladi in podjetni obrtnik Gašperšič, ki izdeluje vmeti in mu zato pravi Feder, se je že zdavnaj odločil, da ne bo »životaril in crknil na teh plazih« in se odselil. Življenje na vasi se je pač spremenilo. Gašperšič lahko opazuje celo iz ptičje perspektive, kadar iz lope potegne svoje lahko letalo in z njim dvakrat, trikrat zakroži nad Peklom.
20.50 FILM TEDNA: QUILOMBO, brazilski film
Gre za resnično zgodbo o pobeglih sužnjih, ki so se leta 1650 umaknili pred portugalskim nasiljem in v divjini ustanovili črnsko skupnost, ki je obs-

tajala več kot sto let. Z leti je postala neodvisna dežela znotraj Brazilije z izredno uspešno ekonomijo, pametnimi pravili in je bila tako prvi primer pravične družbene skupnosti. Ko so Portugalci dobili vojno proti Nizozemcem, so z eno najmočnejših vojsk napadli in uničili skupnost Palmaresov.
22.45 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Burleske — 18.15 Muzeji na prostem — 18.45 Mali veliki svet — 19.30 Dnevnik — 20.00 Oddaja resne glasbe — 21.00 Jazz messam — 21.50 Šahovski komentar — 22.20 Dokumentarna oddaja

ČETRTEK, 25. IX.

17.20 — 22.30 TELETEKST
17.35 POROČILA
17.40 MIŠKOLIN
17.50 ČIRULE ČARULE
17.55 MODRO POLETJE, 17. del nadaljevanke
18.20 MOZAIK KRATKEGA FILMA: OTOK DOBREGA BLAGA, angl. film
18.45 RISANKA
19.00 DANES: OBALNO-KRAŠKI OBZORNİK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 TEDNIK
21.05 KUHAJSKI NASVETI
21.15 K. Mann: SREČANJE V NESKONČNOSTI, 1. del nemške nadaljevanke
Dogajanje se začne v Berlinu leta 1931. Politična in umetniška moč vlemesta slabita, luči gledališč in ka-

baretov še utripajo, na drugi strani pa se že kažeta brezposelnost in pomanjkanje. Mladi pisatelj odide v Pariz in prepusti svojo prijateljico zdravniku, ki zdravi narkomane. Mladi zdravnik ima kratko afero s plesalko, vendar posveča vso strast in ljubezen igralki.

SPORED RADIA SEVNICA

ČETRTEK, 18. IX.

17.00 Napoved sporeda — 17.20 Rezervirano za — 17.30 Naš prosti čas — 18.10 Predstavljamo vam — 18.25 Glasbena oddaja — 19.00 Vključitev v skupni program

SOBOTA, 20. IX.

17.00 Napoved sporeda — 17.05 Mla-

dinska oddaja — 18.00 Glasbena uganka — 18.20 Moje srečanje z umetnikom — 19.00 Vključitev v skupni program

NEDELJA, 21. IX.

10.30 Napoved sporeda — Nedeljsko dopoldne: Kmetijska panorama; Od tedna do tedna; Kulturni utrinki; Mikrofon na vasi; Opazujemo, ugotovljamo, ocenjujemo; Zanimivosti domače občine — 12.00 Govori se — 12.15 Minute za prometno varnost — 12.20 Za vsakogar nekaj — 13.00 Nedeljski poročevalec — 13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

SREDA, 24. IX.

17.00 Napoved sporeda — 17.05 Novice — 17.20 Naši kraji in ljudje — 18.25 Glasbena oddaja — 19.00 Vključitev v skupni program

V krsti dvakrat prek Kolpe

Nenavadna zadnja pot Krakarske Alenke kaže, kako težko živijo ljudje ob Kolpi, pa tudi, kako si Slovenci in Hrvati med seboj pomagajo

GRGELJ, VRT — Nedorog te ga smo bili priča nenavadnemu pogrebu. Pokojnico Magdaleno Jakovac iz Krakarjev na Hrvaškem, nasproti vasi Grgelj, kjer živi 103-letni Anton Šneberger, so najprej prepeljali s čolnom na slovensko stran Kolpe, nato na priklopi avtomobila skozi vas Bilpo, kjer je njena rojstna hiša, in skoraj do vasi Vrt, kjer so jo pogrebci spet prenesli v čoln, da so jo še zadnjič prepeljali preko Kolpe, saj so jo pokopali v hrvaških Gorsetih.

Magdalena Jakovac, po domače Krakarska Alenka, je bila rojena pred 84 leti na Bilpi, po poroki pa je vse življenje prebila v Krakarjih, kakor pravijo po domače temu zaselku, ki se uradno imenuje Gornja Lamana draga. Ta zaselk, kjer so le tri hiše (od njih je zdaj le še ena naseljena), je še najbolj znan iz pravljice o vragu, ki je z bilparske stene skočil, pustil sledi človeške in konjske noge v kamnu, nato pa skočil preko Kolpe na Hrvaško, kjer polomil vse dreve in se zato ta dva zaselka še vedno imenujeta Gornja in Dolnja Lamana draga.

Na Magdalenin pogreb, ki je bil v začetku avgusta, je prišlo veliko sorodnikov od blizu in daleč, predvsem iz Slovenije in Hrvaške, od Ljubljane do Zagreba, Reke in naprej. Pripeljali so se z osebnimi avtomobili po slovenski strani Kolpe, ker po hrvaški strani ni ceste, ampak le označena planinska pot. V Grglju so prav pred stoletnikovo hišo pustili avtomobile, nato pa so jih z dvema čolnoma prepeljali na hrvaško stran, kjer so se ob pijači, in jedatji spominjali pokojnice. Po mnogih letih so se tako spet dobili skupaj vsi sorodniki, Slovenci in Hrvatje. V tem delu Kolpske doline je življenje Slovencev in Hrvatov tesno prepleteno. Narodnosti nihče ne poudarja. Tudi s hrvaške strani Kolpe so otroci hodili v slovenske šole, ker pač hrvaških blizu ni bilo, in sicer v Laze, Predgrad in morda še kam. Zdjaj tega ni več, ker pač ni tu več otrok. Tudi poročali so se med sabo in se še, si pomagajo pri delu, pa tudi pripeljejo drug drugemu kaj iz trgovine, saj je do najbližnje v Predgradu kar

13 do 16 km.

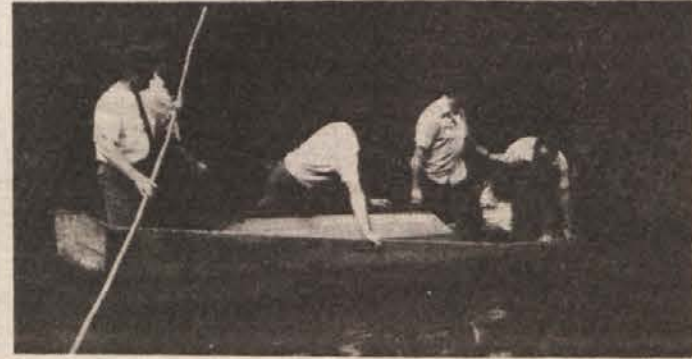
Ko je prišel čas pogreba, v nedeljo okoli 15. ure, so s čolnom prepeljali na slovensko stran najprej pogrebce in vence, nato pa še pokojnico. V Grglju so pred stoletnikovo hišo krsto s pokojnico naložili na prikolico osebnega avtomobila bilparskega kovača Rudija Verderbarja. Nekaj vencev je tudi še šlo na prikolico, ostale pa so zložili v prtlačnike avtomobilov. Nato se je oblikovala pogrebna kolona avtomobilov. Spredaj je vozil Rudi prikolico s pokojnico in venci, za njim pa so peljali avtomobili s pogrebci. Skupno je bilo kar okoli 20 avtomobilov. Veš ni šel nihče, saj je od Grglja do Vrta okoli 7 km.

Pri Vrtu nasproti hrvaške vasi Gorseti so krsto s pokojnico spet naložili v čoln in tako je pokojnica še zadnjič potovala preko Kolpe ter našla večni počitek na pokopališču v Gorsetih. Poslednji obred je opravil župnik iz Srbskih Moravic.

Prav na tem pokopališču pokopavajo tudi pokojnike s slovenske strani Kolpe, le v izjemnih primerih krene slovenski pogreb na pokopališče v Stari trg (občina Črnomelj), saj je do tam še 4 km dalj kot do Predgrada. Razlika je le v tem, da pri slovenskem pogrebu opravi obred ob zadnjem slovesu župnik iz Starega trga, četudi je pogreb v hrvaških Gorsetih.

Tako skupno žive, delajo, trpijo in se veselijo ljudje ob tem delu Kolpe. Skupno tudi umirajo, lahko pa bi rekli, da skupaj celo izumirajo. Vasi se praznijo, saj otrok skoraj ni. Nekoliko bolj živahno je le poleti, ko prihajajo sem na počitnice vnuki in pravnučki, ki so sicer raztepeni po Sloveniji in Hrvaški, po vsej Jugoslaviji ali celo po vsem svetu. Ostati za vedno pa v domačih krajih noče nihče več, saj so se v svetu navadili drugačnega življenja...

JOŽE PRIMC

NENAVADNA ZADNJA POT — S krsto pokojnice sredi Kolpe. (Foto: J. Primc)

ŽELEZNIŠKO GOSPODARSTVO LJUBLJANA ŽELEZNIŠKA TRANSPORTNA ORGANIZACIJA LJUBLJANA TOZD ZA PROMET ZIDANI MOST

OBVESTILO

Vse, ki jih veseli delo na železnici, obveščamo, da bomo ob koncu tega oziroma v začetku prihodnjega leta organizirali

tečaj

za prometno-transportne delavce (premičarje, zavirače, kretnike)

Pogoji za sprejem so:
— starost najmanj 18 let oz. največ 35 let,
— posebna zdravstvena sposobnost,
— najmanj 6 razredov OS.

Tačaj bo potekal v TOZD za promet Zidani most in bo trajal 3 mesece.

S pričetkom tečaja boste sprejeti v delovno razmerje. Po uspešno opravljenem strokovnem izpitu boste razporejeni na ustrezna dela in naloge na postajah od Zidanega mosta do Dobove. Po določenem času uspešnega dela obstajajo možnosti za napredovanje oziroma izobraževanje pod pogojem, da imate katerokoli srednjo šolo oziroma vsaj 8 razredov osnovne šole.

Povprečni OD na teh delih in nalogah je trenutno:
— premičar 134.973 din,
— zavirač 97.213 din.

Za opravljanje navedenih del in nalog vam pripada benificirana delovna doba.

V TOZD je organizirana družbena prehrana. Železničarji in njihovi družinski člani imajo posebne ugodnosti pri prevozu doma in v tujini.

ODLOČITE SE IN POSTANITE ŽELEZNIČARJI!

Prijave sprejema kadrovska služba TOZD za promet Zidani most, Zidani most 9, do 15. 10. 1986.

Naš dom je prazen,
ker tebe ni.
Misli nočejo drugam,
srce nas boli.

ZAHVALA

Ne moremo se sprijazniti, da je v 37. letu zaostal korak dobremu in skrbnemu možu, atku, sinu, zetu in svaku

BOJANU POTOČNIKU

iz Trebnjega

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ob zadnjem slovesu sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, stali ob strani v najbolj težkih trenutkih. Iskreno se zahvaljujemo za vsestransko pomoč in požrtvovalnost NEK Krško in sodelavcem komandne sobe, TRIMO Trebnje in IMV Novo mesto, sosedom iz Ul. H. Kreseta, posebno Zakškovic, govornikom tov. Ratajcu, tov. Spilarju in tov. Grobovsku za presunljive besede slovesa, godbenikom iz Trebnjega in pevskemu zboru prosvetnega društva SVOBODA Brestanica.

Njegovi: žena Vlasta, sin Uroš, hči Vesna, ata Štefan in ostali sorodniki

Trebnje, Šmihel, Stranska vas

RIKO izdeluje stroje in priključke za ves svet. Ljudje jih imajo radi in jih uporabljajo v mnogih deželah in v vseh klimatskih pogojih. V različnih vejah gospodarstva od kmetijstva, cestogradnje, gozdarstva, predelave lesa, zimskih in komunalnih služb do letališkega potniškega in letalskega servisa naši stroji pripomorejo k večji storilnosti in lajšajo delo. To dosežemo z vedno novimi idejnim, konstrukcijskimi in tehnološkimi rešitvami.

Obiščite nas na našem razstavnem prostoru na Zagrebškem jesenskem veesejmu in si ogledjte nekatere naše najnovejše proizvode!

RIKO
RIBNIŠKA KOVINSKA INDUSTRIJA
61310 RIBNICA - Jugoslavija
tel.: (061) 261-611, 261-146, 261-147
telex: YU RIKO 31482

PIONIR

gradbeno industrijsko podjetje
tozd Keramika novo mesto

**RAZPRODAJA
PEČNIC
V KLASI**

od 15. do konca septembra
vsak delovni dan
od 7. do 17. ure
v prostorih GIP Pionir tozd
Keramika, Slakova 5,
68000 Novo mesto.

Informacije po
telefonu 068/21-201

Velika denarna blagovna

TOMBOLA

v Domžalah, nedelja, 21. septembra,
ob 14h

Glavni dobitki
5.000.000 din (1/2 milijarde)

Zastava 101
126 P
50 SM
20 SM

in ostali dobitki v skupni vrednosti 1 milijarde
Vabi Smučarsko društvo
Domžale

**ŽK ŽITO
TOZD PEKARNA IN
SLAŠČICARNA
NOVO MESTO,
Ločna 21**

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in
naloge:

**čiščenje proizvodnih
prostorov**

Pogoji: končana
osemletka

Delo je za nedoločen
čas, poskusno delo traja
3 mesece

Kandidati naj pisne
ponudbe pošljejo v 8 dneh
po objavi. O izidu bomo
kandidate obvestili v 30
dneh.

780/38-86

VIO OSNOVNA ŠOLA NOVO MESTO

objavlja

**VPIS ŠOLSKIH NOVINECV ZA ŠOLSKO LETO
1987/1988**

TOZD 15. divizije (Grm)
TOZD Katja Rupena
TOZD Milka Šobar Nataša (Šmihel)
dne 22. (z začetno črko priimka od A do K) in
dne 23. (od L do Ž) septembra 1986 od 8. do 18. ure
ter 24. septembra od 8. do 14. ure.

TOZD Janez Trdina (Stopiče)
dne 22. septembra od 8. do 17. ure in
dne 23. septembra od 8. do 14. ure

TOZD XII. SNOUB (Bršljin)
dne 29. septembra od 8. do 18. ure A—K
dne 30. septembra od 8. do 18. ure L—Ž
Podružnice:
Birčna vas: v četrtek, 15. septembra, od 8. do 17. ure
Dolž: v sredo, 24. septembra, od 12. do 17. ure
Mali Slatnik: v četrtek 25. septembra, od 10. do 16. ure
Podgrad: v četrtek, 25. septembra, od 12. do 17. ure
Vpisovali bomo otroke, rojene leta 1980 ter januarja in
februarja 1981, pogojno pa tudi tiste, ki so rojeni od mar-
ca do vključno avgusta 1981.
K vpisu pripeljite otroka in prinesite njegov rojstni list, v
katerem naj bo vpisana enotna matična številka občana.
Starši morajo vpisati otroke v svojih šolskih okoliših.
765/38-86

emona commerce
tozd globus ljubljana

in

emona dolenjka

68000 novo mesto, glavni trg št. 28

obveščata svoje kupce,
da opravlja Emona Dolenjka konsignacijsko
prodajo v trgovini na Kidričevem trgu št. 1 v
Novem mestu.
NORDMENDE, ORION, HUSQVARNA, CAR-
NIELLI, EMPISAL iz zastopniškega programa
Emona Commerce — tozd Globus Ljubljana.
TV sprejemniki, HI-FI, radiokasetofoni, video
naprave, šivalni in pletilni stroji, dvokolesa, itd.
Pojasnila v prodajalni osebno ali po telefonu
(068) 22-395.

SKLEP

o javni razgrnitvi predloga projekta razdelitve zemljišč ko-
masacijskega območja »Mokro polje«

Po sklepu komasacijske komisije z dne 9. septembra 1986
bo javno razgrnjen predlog projekta razdelitve zemljišč ko-
masacijskega območja »Mokro polje«.

Predlog projekta bo razgrnjen 30 dni po objavi tega sklepa,
in sicer:

- 1. V GASILSKEM DOMU V MOKREM POLJU**
 - od 23. septembra do 10. oktobra 1986 vsak dan od 7. do 10. ure,
 - od 11. oktobra do 23. oktobra 1986 vsako sredo od 7. do 10. ure;
- 2. NA KRAJEVNEM URADU ŠENTJERNEJ**
 - od 23. septembra do 23. oktobra 1986 v času uradnih ur.

Člani komasacijske komisije in odbora bodo v času razgrnitve v gasilskem domu v Mokrem polju dajali komasacijskim udeležencem potrebna pojasnila.

Komisija poziva vse zainteresirane, da v roku razgrnitve svoje pripombe in predloge zabeležijo v knjigo pripomb na krajevnem uradu Šentjernej ali pa jih posredujejo na naslov:

SKUPŠČINA OBČINE NOVO MESTO, komasacijska komisija.
778/38-86

80 let

**Grazer
Messe**
27.9.-5.10.86

1906 — 1986

Tekstil, krzno, posebna razstava »Načrtovati-oprem-
ljati stanovati«, vse za gradnjo hiš, razstava »Živeti z
lesom«, prehrabni izdelki, vse za otroka, razstava
»Poraba energije in saniranje starih hiš«, kovinsko in
lesno predelovalni stroji, orodja, peči, avtomobilski

pripor, mednarodni bazar, pohištvo, mleko in mlečni
izdelki, razstava sadja, štajerska vina, foto, kino, opti-
ka, ure, nakit, kozmetika, vse za kampiranje, čolni,
plavalni bazeni, solarne naprave itd.

Vstopnice lahko kupite pri Kompas v Mariboru, Trg Svobode 1 in na mejnih prehodih v Šentilju in Gornji
Radgoni.

**SOZD REK EDVARDA KARDELJA
TRBOVLJE
DO RUDNIKI RJAVEGA PREMOGA
SLOVENIJE
TOZD RUDNIK RJAVEGA PREMOGA
KANIŽARICA,
ČRNOMELJ**

razpisuje

Javno prodajo rabljenih vozil:

1. TAM 6500, nevozen	izključna cena	400.000 din
2. Buldožer TG 50 C, vozen		400.000 din
3. Kombi IMV 1600 BR, brez motorja		50.000 din

Licitacija bo v četrtek, 25. septembra, ob 10. uri pred av-
tomehanično delavnico rudnika Kanižarica. Oglede vozil
je možen dva dni pred licitacijo. Udeleženci licitacije
morajo pred pričetkom licitacije vplačati pri blagajni
rudnika varščino v višini 10% izključne cene.
Najnižji dražbeni znesek je 1000 din.
Kupec mora plačati kupnino in prevzeti vozilo v 5 dneh
po dnevu prodaje. Vse datjave v zvezi s prodajo plača
kupec. Blago bomo prodali po sistemu »videno —
kupljeno« in poznejših reklamacij ne bomo upoštevali.
763/38-86

**Nuklearna elektrarna Krško, p. o. Krško,
Vrbina 12,**

objavlja prosta dela in naloge

pripravnika za določen čas — 3 vršilci

Pogoji: — opravljen program srednjega izobraževanja,
smer ekonomski ali komercialni tehnik
Kandidati naj pošljejo svoje vloge v 10 dneh po dnevu
objave. Odgovore bodo prejeli v 30 dneh po izteku pri-
javnega roka.
764/38-86

**EMONA — POSAVJE n. sol. o.
68250 BREŽICE, Cesta prvih borcev 35
TOZD Gostinstvo
Brežice, o. sub. o.**

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja v TOZD
Gostinstvo

objavljamo
prosta dela in naloge

**1) VODJA TURIST HOTELA
2) SAMOSTOJNI VZDRŽEVALEC**

Pogoji:

Pod točko 1:

- končana višja ali srednja šola gostinske smeri in 3 le-
ta oziroma 5 let delovnih izkušenj;
- da kandidat ni kaznovan zaradi kaznivih dejanj iz 511
čl. ZZZ;
- da ima smisel za delo z ljudmi;
- da ima organizacijske in vodstvene sposobnosti ter
moralno-politične kvalitete;
- da pozna predpise in uzance gostinstva, kakor tudi
samoupravne sporazume in družbene dogovore s
področja gostinstva;
- znanje enega tujega jezika;
- poskusno delo 2 meseca;
- za vojaške obveznike odslužen vojaški rok.

Pod točko 2:

- končana VK ali KV električarske, vodovodne ali
ključavničarske smeri ter 1 leto delovnih izkušenj;
 - zaželeno je znanje za servisiranje ekspres aparatov;
 - opravljen izpit za voznike B kategorije;
 - za vojaške obveznike odslužen vojaški rok.
- Kandidati naj vložijo pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju
pogojev pri splošnem sektorju delovne organizacije
Emona — Posavje, trgovina in gostinstvo, Brežice, Cesta
prvih borcev 35, v roku 8 dni.
762/38-86

**Tovarna celuloze in papirja
DJURO SALAJ, KRŠKO**

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

objavlja
prosta dela oz. naloge:

VODENJE PAPIRNIŠKEGA ODDDELKA

Pogoji:

- visoka izobrazba kemijske, pedagoške ali druge us-
trezne smeri
 - 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
 - delo za nedoločen čas
- Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema
kadrovska služba naše DO 8 dni po objavi.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku ro-
ka za sprejemanje prijav.
774/38-86

NOVOTEKS

**TOZD TRGOVINA NOVO MESTO
Modna hiša**

Julija

vabl na tradicionalno

MODNO REVVIJO

s pestrim zabavnim programom
v petek 19. septembra 1986

ob 20. uri na Glavnem trgu v Novem mestu.
Sodelujejo: ansambel GU-GU, plesna sku-
pina manekenov iz Ljubljane — KRIK, prog-
ram bo povezoval MIŠO ZALETEL

**DO Avtopromet, gostinstvo in turizem
»GORJANCI«, Vavta vas TOZD Gostinstvo**

Delavski svet
objavlja prosta dela in naloge

**INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA
ORGANA TOZD GOSTINSTVO**

Poleg posebnih pogojev iz člena 511 ZZZ mora kandi-
dat izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo
gostinsko-turistične, ekonomske, pravne ali komer-
cialne smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj pri us-
treznih delih in nalogah,
 2. da izpolnjuje pogoje po družbenem dogovoru o
kadrovski politiki v občini Novo mesto.
- Ponudbe z dokazili naslovite na DO GORJANCI, Vavta
vas, p. Straža — za razpisno komisijo.
Ponudbe bomo sprejemali 15 dni po objavi.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po ko-
nčanem zbiranju prijav.
769/38-86

**I. Razpisna komisija Izvršnega odbora
zbora delegatov Dolenjske območne
skupnosti Novo mesto**

razpisuje
dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

**— vodje sektorja za samoupravno organiziranje
in kadre**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z
zakonom in določili samoupravnih splošnih aktov,
izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko ali višjo šolsko izobrazbo pravne, up-
ravne smeri
- da imajo 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj
- da izpolnjujejo pogoje, ki jih zahteva veljavni družbe-
ni dogovor o kadrovski politiki.

Za opravljanje razpisanih del in nalog bo delavec imeno-
van za dobo 4 let.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o
izpolnjevanju pogojev v zaprti ovojnici z oznako »ZA
RAZPISNO KOMISIJO« v 8 dneh po objavi na naslov:
Zavarovalna skupnost Triglav — Dolenjska območna
skupnost Novo mesto, Cesta herojev 1.

**II. Komisija za delovna razmerja delavskega
sveta delovne skupnosti Zavarovalne
skupnosti Triglav — Dolenjske območne
skupnosti Novo mesto**

objavlja
prosta dela in naloge:

— zavarovalnega zastopnika za zastop Hinje

Pogoja: uspešno končana poklicna šola in 1 leto delov-
nih izkušenj

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas, s polnim
delovnim časom. Za objavljena dela in naloge je
določeno dvomesečno poizkusno delo.

Kandidati naj ponudbe s kratkim lastnoročnim napisanim
življenjepisom in dokazili o uspešno končani šoli
pošljejo v roku 8 dni na naslov: Zavarovalna skupnost
Triglav — Dolenjska območna skupnost Novo mesto,
Cesta herojev 1, Novo mesto.
Ponudb kandidatov, ki ne bodo priložili zahtevanih do-
kumentov, komisija ne bo obravnavala.
Sklep o izbiri bo kandidatom vročen v 30 dneh po prete-
ku roka za prijavo.
772/38-86

alpina

ALPINA, PRODAJALNA V NOVEM MESTU,

vas vabi na ogled

modne revije,

ki bo v petek, 19. 9. ob 20. uri na Glavnem trgu.
Ob tej priložnosti boste lahko kupili ali si ogledali pred-
stavljeno **obutev do 22. ure** na Komandanta Staneta 6 v
Novem mestu.
Pridite, čaka Vas presenečenje, še posebej pri otroški
obutvi!
ALPINA VAS VABI!
775/38-86

**KRKA, tovarna zdravil,
TOZD ZDRAVILIŠČA, zdraviliške in
gostinske storitve
POSLOVNA ENOTA HOTEL GRAD
OTOČEC**

PRVI GLAS DOLENJSKE
Hotel Grad Otočec in ansambel ORIONI vabita pevce in
vokalno-instrumentalne skupine zabavne glasbe na av-
dicijo za prireditve

PRVI GLAS DOLENJSKE.

Avdicija bo 27. 9. 1986 od 13. do 17. ure v motelski res-
tavraciji na Otočcu, zaključno tekmovanje oziroma
prireditve pa v soboto, 11. 10. 1986, ob 20. uri prav tako v
motelski restavraciji na Otočcu.

Pevci ali ansambli naj pripravijo vsaj po eno skladbo do-
mačega ali tujega avtorja, zaželene so tudi lastne
skladbe.

Prva nagrada na prireditvi bo snemanje na RTV
Ljubljana.
Vse dodatne informacije dobite po telefonu 21-830.
770/38-86

KRKA

**KRKA, tovarna zdravil, n. sol. o.,
Novo mesto**

Komisija za ocenitev in odprodajo sredstev izven up-
orabe objavlja

JAVNO LICITACIJO

rabljene gostinske opreme (stoli, mize, kuhinjski
pripomočki, ledomat, odeje itd.). Licitacija bo v
ponedeljek, dne 22. septembra 1986, ob 14. uri v gradu
Struga.
773/38-86

**KOMPAS
JUGOSLAVIJA**

KOMPASOVA ZIMA 1986/87

že v prodaji

JUGOSLAVIJA: Kranjska gora, Gozd Martuljk, Podkoren,
Planica, Mojstrana, Bohinjska Bistrica, Bohinj, Bled, Po-
kljuka, Ljubelj, Jezersko, Stari vrh, Preddvor, Krvavec,
Kamnik, Velika Planina, Logarska dolina, Golte, Slovenjg-
radec, Rogla, mariborsko Pohorje, Cerklje, Črni vrh, Tol-
min, Kobarid, Most na Soči, Bovec, Jahorina, Bjelašnica,
Brezovica (Šar planina), Popova Šapka.

FRANCIJA: Avoriaz, Val Thorens, Les Menuires, Val
d'Isere, Chamonix, La Plagne.

ANDORA: Ordino.

ITALIJA: Olang, Oberolanz, Mitterolanz, Niederolanz, St.
Martino, Pampago, Obereggen, Falcade, Alleghe.

AVSTRIJA: Bad Kleinkirchheim, Mallnitz.

ČSSR: Pec pod Snežko.

SNEŽNI KLUB KOMPAS: Bovec, Mallnitz.

JESEN — ZIMA — POMLAD 1986/87: Morje, zdravilišča,
kmečki turizem, kontinentalni predeli.

Programi so na voljo v poslovalnicah Kompas, kjer dobite
tudi potrebne informacije.

KOMPAS NOVO MESTO: tel. 068/21-333, 23-404
KOMPAS KRŠKO: tel. 068/72-109
KOMPAS RIBNICA: tel. 061/861-488

*Za nami žalostno je leto,
bridkosti polno in solza,
veliko, draga mama, se je spremenilo,
odkar si ti od nas odšla.
Nenehno si za nas skrbela
imela zlato si srce,
veliko garala in trpela,
imela pridne si roke.
Kako pri hiši tebe manjka,
to se povedati ne da,
saj nismo znali te ceniti,
dokler med nami si bila.*

V SPOMIN

3. septembra je minilo žalostno leto dni, odkar nas je zapustila naša zlata mama, stara mama in sestra

**TEREZIJA
KLOBUČAR**

z Uršnih sel 47

Hvala vsem, ki se je še spominjate!

Vsi njeni domači

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je po dolgoletni bolezni preminil

dipl. inž. **JOŽE MOKROVIČ**

upokojeni bančni delavec

Od njega smo se poslovili v četrtek, dne 11. septembra, na pokopališču v Dobovi.
Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Delavci delovne skupnosti LB-Temeljne posavske banke, Krško

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je po hudi bolezni zapustila

MILKA PUGELJ

delavka

Ohranili jo bomo v trajnem spominu.

KOLEKTIV TOZD BOR DOLENJSKE TOPLICE

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, babice in prababice

**TEREZIJE
LUNDER**

iz Cerovca pri Trebelnem

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje ter pomoč v težkih dneh. Hvala tudi pevcem, gospodu župniku s Trebelnega za opravljeni pogrebni obred in vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je zapustil

**RUDI
MAVRIČ**

iz Metlike

Zahvaljujemo se vsem sosedom, prijateljem in sorodnikom za izrečeno sožalje ter darovano cvetje. Posebna zahvala osebju ZD Metlika, pevcem, govorniku in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Marija in ostalo sorodstvo

*Na hribčku še zidanica stoji,
ob njej pa grozdiče že zori,
ob domačiji tvoji
še vedno potok tiho žurobi,
le tebe ni, le tebe ni...*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, starega očeta in pradedka

**MAKSA
PEČNIKA**

z Velikega Kamna 23

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje ter pokojniku darovali vence in cvetje. Hvala tudi osebju internega oddelka bolnice Brežice za pomoč v zadnjih trenutkih življenja, govorniku g. Moškoni za poslovilne besede doma in pri odprtju grobu, rudarski godbi na pihala, Društvu upokojencev Senovo za večkratni obisk na domu, pevcem za zapete žalostinke, župniku za opravljeni obred ter vsem, ki ste našega dragega očeta v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage in dobre žene, mame, stare mame, sestre in tete

ANICE BOHTE

roj. Petrič

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo spremili na zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom in zdravnikom, ki so pokojni lajšali gorje med težko boleznijo. Iskrena hvala vsem, ki so nam bili v težkih trenutkih v pomoč.

Vsi njeni

Novo mesto, 15. 9. 1986

ZAHVALA

Tiho in prezgodaj nas je 3. septembra zapustil

JOŽE PEČAVAR

polkovnik v pokoju

Iskreno se zahvaljujemo vsem znancem in prijateljem, ustanovam in društvom za izraze sožalja in spremstvo na zadnji poti. Pristrčna hvala vsem zdravstvenim delavcem, ki so se trudili povrniti mu zdravje, zlasti še osebju internega oddelka Splošne bolnišnice novo mesto. Posebej se zahvaljujemo govornikom in organizatorjem pogrebnih svečanosti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 97. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga in dobra mati, babica in prababica

**FRANČIŠKA
BREGANT**

roj. Iljaž

iz Mokronoga 76

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Obahatovim, Mici Koračin, Martinčičevim in družini Mikec za vso njihovo pomoč. Naša zahvala velja tudi Štefki Uhan za ganljive besede slovesa in pevcem za zapete žalostinke, pogrebnikom in gospodu župniku za obiske in slovesni pogrebni obred.

Žalujoči: sin Miha z družino, hčerka Marija z družino in vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega brata in strica

**STANETA
JANČARJA**

iz Orehovice 35

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom in kolektivu IMV za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje in vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za opravljeni obred in pevskega zboru Orehovica za lepo petje.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi moža, očeta in starega ata

DŽURA KRPIČA

iz Rake

se zahvaljujemo za vso pomoč in skrb družini Pirc in družini Zorc.

Žalujoča žena Anika, hčerki, vnuki in zetje

ZAHVALA

Za izjemno razumevanje ob iztekanju življenja

MIHAELA ROLIHA

v rodni kraj se zahvaljujemo prim. dr. Trampužu, osebju Doma starejših občanov v Šmihelu in soborcem Gorjanskega bataljona.

Sestra Albina Bizjak z otroci

*Solze, žalost, bolečina
te zbudila ni,
tvoja nema je gomila,
kjer počivaš, Janez, ti.*

V SPOMIN

21. septembra mineva leto žalosti, odkar nas je nepričakovano zapustil naš ljubljani

**JANEZ
VIDMAR**

iz Šmihela pri Žužemberku

Vsem znancem, prijateljem in mladincem, ki obiskujete njegov vsako preran grob, se iskreno zahvaljujemo.

Žalujoči: mama, sestra Anica z družino, brata Andrej in Mirko z družino ter Jože

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila naša mama, stara mama, prababica, teta in tašča

ROZALIJA ŽNIDARŠIČ

iz Goriške vasi 9 pri Mirni peči

Zahvaljujemo se vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so pomagali v najtežjih trenutkih in nam izrekli sožalje ter spremili pokojno na zadnji poti. DO Beti Mirna peč pa za podarjene vence. Lepa hvala gospodu župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: hčerke Mari, Vera, Ani z družinami in ostalo sorodstvo

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI LEDAR

Četrtek, 18. septembra — Irena Petek, 19. septembra — Suzana Sobota, 20. septembra — Svetlana Nedelja, 21. septembra — Matej Ponedeljek, 22. septembra — Mavricij Torek, 23. septembra — Slavojko Sreda, 24. septembra — Nada Četrtek, 25. septembra — Gojmir

LUNINE MENE

18. septembra ob 6.35 ščip

BREŽICE: 19. in 20. 9. hongkonški akcijski film Pest velikega zmaja. 21. in 22. 9. italijanski akcijski film Raš. 23. in 24. 9. ameriška komedija Prebujanje pomladi.
ČRNOMELJ: 18. in 21. 9. ameriški akcijski film Ognjene ulice. 19. 9. ame-

riško znanstvenofantastični film Čarovnice. 21. 9. hongkonški akcijski film Nepremagljivi Vudang. 23. 9. ameriški avanturistični film Veliko tveganje. 25. 9. ameriški film Nesmisel v grozljivi noči.

SEVNICA: 18. 9. kriminalni film Mrtvi in pokopani. 19. in 20. 9. akcijski film Umazani inšpektor Hary. 21. in 22. 9. komedija Neumni zaporniki. 24. in 25. 9. avanturistični film Nora misija.

KRŠKO: 21. 9. ameriški glasbeni film Škratni dež. 23. 9. ameriški horor film Noč čarovnic II. 24. 9. angleška komedija Zabava pri Larryju.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 18. 9. domača drama — filmsko gledališče Rdeči in črni. 19., 20. in 21. 9. ameriški akcijski film Past za Edija Macona. 22. in 23. 9. ameriški akcijski film Poslednja šansa. 24. 9. ameriški pustolovski film Baunty. 25. 9. domača drama — filmsko gledališče V zaporu. (Vse predstave so ob 18. in 20. uri).

mali oglasi

službo dobi

TAKOJ zaposlim delavce v zasebni obratovalnici v Galvanotehniko KORENT, Obrtniška 14, Trebnje. Kličite na telefon 21-864 po 20. uri zvečer.

NATAKARICO ali kuharico zaposlim. Gostilna Rakar, Gradac, tel. (068) 56-653.

ZAPOSILIMO takoj dva ključavničarja ali delavca s 3-letno prakso v kovinskih strojih. Veselje do terenskega dela. Valentin Turk, Brod 9, 68312 Podbočje.

TAKOJ zaposlim orodjarja ali strugarja. Obrtna delavnica Dane MIŽIGOJ, C. 4. julija 98, Krško.

TAKOJ zaposlim dve dekleti v gostilni: eno za čiščenje in pomivanje posode, drugo za strežbo gostom. Hrana in stanovanje. Gostilna MLAKAR, Črnivec 11, Brezje na Gor.

TAKOJ zaposlim mizarja. Hrana in stanovanje zagotovljena, OD po dogovoru. Ivan Suhorepec, Ručetna vas 2, Črnomelj, tel. (068) 56-120.

ZAPOSILIM pohištvenega mizarja. Možnost dobrega OD. Stanovanje brezplačno, ostalo po dogovoru. Mizarstvo »STRUNA«, Tržaška 539, Ljubljana, tel. (061) 653-202.

TEHNOUNION Ljubljana vabi k sodelovanju več zunanjih sodelavcev za delo na terenu. Informacije vsak četrtek od 17. do 18. ure v hotelu Sretni, Krško.

stanovanja

ENOSOBNO STANOVAJE ali garsonjero, po možnosti s centralno kurjavo, v Novem mestu išče zdravnica. Vukelič-Božič Bojana, interni odelek Splošne bolnice novo mesto, tel. 22-124.

DEKLE išče garsonjero ali sobo s kopalnico v Novem mestu. Telefon (068) 23-736, od 16. do 17. ure.

MLADA DRUŽINA nujno najame garsonjero ali večje stanovanje v Novem mestu. Tel. 22-206.

MLADA DRUŽINA nujno išče garsonjero, stanovanje v Brežicah ali Krškem. Naslov v upravi lista (5873/86).

SAMSKO DEKLE nujno išče sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (5874/86).

GARSONJERO ali enosobno stanovanje kupim v Novem mestu ali okolici. Plačilo po dogovoru. Vseletiv čez leto dni. Naslov v upravi lista (5875/86).

MLAD PAR išče sobo, garsonjero ali enosobno stanovanje v Novem mestu, Krškem, Brežicah ali bližnji okolici za določen čas. Lahko je tudi opremljeno. Naslov v upravi lista (5876/86).

MEDICINSKA SESTRA najame sobo, po možnosti WC in kopalnico. Telefon popoldne 44-609.

DVE DEKLETI iščeta dvosobno stanovanje s kopalnico v Novem mestu ali bližnji okolici. Šifra: »POHITITE, ZIMA PRIHAJA«.

motorna vozila

VW 1200, letnik 1968, prodam. Informacije popoldne tel. 24-346.

R 4, letnik 1978, po delih prodam. Cankarjeva 17, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjen cimos GS z malo prevoženimi km. Informacije po tel. 43-766, popoldne.

126 P, letnik 1982, prodam. Telefon 23-355.

ZASTAVO 101 comfort, letnik 1980, prodam. Pokličite na tel. 22-432 po 15. uri.

R 4 GTLJ, 1984, prodam. Plantan, Stranska vas 10, tel. 22-152, dopoldne.

JUGO 45, dobro ohranjen, letnik 1984, prodam. Tel. 21-948.

GOLF, letnik 1978, prodam. Macele, Dol. Kamence 48, tel. 21-532, dopoldne.

PRODAM dobro ohranjen ZASTAVO 750, letnik 1983, prevoženih 15.000 km. Informacije na tel. 27-021, Ob Težki vodi 1 (Šmilhel).

ZASTAVO 850, letnik 1981, prodam. Telefon 85-921.

NUJNO prodam VW 1300. Ogled v soboto, 20. septembra. Zagrebška 4, od 11. do 17. ure.

ZASTAVO 101 prodam za 70 SM. Jože Turk, Dol. Straža 74, tel. 85-335.

R 4 GTL, letnik avgust 1982, prodam. Govk, Stranska vas 11 a, Novo mesto.

ZASTAVO 750 LE, letnik 1985, registrirano do septembra 1987, nujno prodam. Andrejič, Majde Šilc 4, Novo mesto.

126 P, letnik 1980, prodam. Tel. 24-855.

LADO 1200, registrirano za eno leto, letnik 1974, za 35 SM ter dele za lado in kadeta, juke-box Rokola ter gostinski inventar prodam. tel. 72-446, po 18. uri.

126 P, letnik 1980, registriran do julija 1987, prodam. Informacije od 17. ure dalje na telefon (068) 88-832.

Z 101, letnik 1982, ugodno prodam. Robert Papež, Grajska 17, Črnomelj, tel. 52-073.

ZASTAVO 750 LE, letnik 1984, prevoženih 18000 km, prodam. Koren, Gabrje 12, Tržišče, tel. 88-913.

ZASTAVO 750, letnik 1984, prodam. Barkovič, Boršt 17, Cerklje.

126 P, letnik 1980, prodam. Telefon 32-234.

VARTBURG, letnik 1978, ugodno prodam. Štefan Pirš, Titova 120, Senovo, tel. (068) 79-054.

PRODAM R—4, letnik 1984. Tel. 26-032 dopoldan ali 20-387 po 18.00 uri.

126 P, letnik 1979, prodam. Tel. 23-260.

GolfJGL 1982 (december), prodam. Srečko Matkovič, Dol. Suhor 2, Dragatuš.

PRODAM R 4, letnik 1979. Telefon 84-944.

APN 6, letnik 1986, prodam. Edi Košmerl, Potov vrh 10, 68000 Novo mesto.

ŠKODO 120 LS, letnik 1978, registrirano do 1987, prodam. Gorenc, Zaloga 11, Škocjan.

Z 101 confort, letnik 1982, prodam. Ogled popoldne. Ivan Navoj, Cankarjeva 3, Krško.

Zaradi odhoda v JLA nujno prodam avtomobil ML, letnik 1986, še v garanciji. Silvo Koželj, Dvor pri Žužemberku.

R 6 TL, letnik 1976, registriran do septembra 1987, prodam. Telefon 56-247.

Z 750, letnik 1973, prodam za 4 SM. Tel. 27-265.

UGODNO prodam motor APN 4 (še v garancijskem roku) in dve peči — Lutovo in trajnozarečo. Telefon (068) 81-475.

PRODAM zastavo 101 GTL, letnik 1984, in obnovljeno zastavo 101, letnik 1977. Darko Gorenc, Zbure 34, Šmarješke Toplice.

AUTOMATIC 3 MS, nov, prodam. Karmen Polanc, tel. (068) 22-426.

R 4 GTLJ, letnik 1983, v odličnem stanju, in GOLF J, letnik 1979, nemški, prodam. Telefon 85-921.

Z 1300, celo ali po delih, in 3 gurne 13 x 155 prodam. Franc Novak, Ravno 6, Raka.

ZASTAVO 750/L, 1981, prodam. Franc Kovačič, Ribjek, Mokronog.

Z 750 LC, letnik 1979, prodam. Anton Avsec, Šmarješke Toplice 56.

ZASTAVO 101 GTL 55 prodam. Cena po dogovoru. Brane Fink, Ul. Slavka Gruma 2, Novo mesto.

R 4 prodam za rezervne dele. Martin Petretič, Gorjuпова 11, Kostanjevica na Krki.

ŠKODO, letnik 1974, obnovljeno, registrirano do aprila 86, in eno za rezervne dele prodam. Anton Palčič, Kočarja 2, Kostanjevica na Krki.

PRODAM moped M 14, prevoženih 500 km. Tone Miklič, Slakova 2 a, Novo mesto, telefon 24-249.

KOMBI IMV 1600 in Z 750 prodam. Šiler, Golobinjek, Mirna peč.

126 P, odlično ohranjen, letnik 1981, 21500 km, prodam. Tel. 21-484, po 14. uri.

FIAT 125 P, letnik 1980, prodam. Grill, Podturn 88, Dol. Toplice.

Z 101/75 ugodno prodam. Rudi Ravnikar, Hrstje 4, Mirna peč.

GOLF 1100, 78/11, obnovljen, ugodno prodam. Zorc, Dolž 59, telefon 43-726.

WARTBURG, letnik 1979, dobro ohranjen, prodam. France, Stranska vas 57, Novo mesto.

CITROEN GS 1.2, karamboliran, po delih prodam. Ernest Kožar, Vel. Malence 49 a, 68262 Krška vas.

126 P, starejši, ohranjen, prodam. Vidic, Segova 20, Novo mesto.

Z 101 GTL/5 V (prva registracija december 1983) prodam. Vse informacije vsako popoldne od 16. do 18. ure na telefon 20-384.

PRODAM vespo PX 200, letnik 1983. Informacije na telefon 85-747, popoldne.

PRODAM nov nezapakiran štarter za 126 P pod ceno. Starič, Ragovska 12/7, Novo mesto.

FIAT 126, letnik 1981, prodam. Henigam, Dol. Toplice 118/a, ali 85-723, od 18. do 20. ure.

GOLF, letnik 1982, prodam. Martin Gregorič, Groblje 25, Šentjernej, tel. 32-432.

R 4, letnik 1979, prodam. Hudoklin, Vrh 7, Šentjernej.

126 P, junij 1980, prevoženih 44.000 km, dodatno opremljen, prodam. Slavko Macedoni, Šmarjeta 11, 68220 Šmarješke Toplice.

RENAULT 4 GTL, letnik 1983, prodam. Stepan, Labanova 5, popoldne.

kmetijski stroji

PRODAM traktor Zetor 2511 z bočno kosilnico. Pust, Hudeje 19, Trebnje.

PRODAM silokombajn za koruzo. Markelj, tel. (068) 40-284.

PRODAM traktor TORPEDO 48, z originalno kabino, star eno leto. Tel. (061) 323-451 int. 330, Darinka, od 9. do 14. ure.

PRODAM kosilnico BCS in kravo sivko, visoko brejo. Telefon (068) 77-428.

PRODAM traktor Zetor 25—11 s koso, kabino ter manjšo kosilnico in krožne brane. Mrgole, Zbure 5, Šmarješke Toplice.

TRAKTOR Steier 18 KS, dobro ohranjen, prodam. Počrvina, Birčna vas 51 b.

MOLZNI STROJ Vitrex, nov, prodam. Janez Ogrinc, Ledina 82, 68290 Sevnica.

KOSILNICO Laverda prodam. Blaž Cerjak, Mrčna sela 10 a, 68282 Koprivnica.

PRODAM nov plug IMT (12 col). Marjan Gorenc, Zbure 38, Šmarješke Toplice.

TRAKTOR TV 21 KM, letnik 1979, prodam. Tel. (068) 32-117, od 19. ure dalje.

prodam

PRODAM motor za Z-101/1300 ccm, letnik 79, prevoženih 29.000 km. Prešeren Jože, Vrh pri Pahi 9 (Otočec).

UGODNO prodam glasbeni center Gorenje in termoakumulacijsko peč AEG 4 KW. Falkner, Jerebova 6, Novo mesto.

PRODAM vinsko prešo (80 l), mlin (motorni) za mletje sadja. Anton Golob, Sela 3, Šentjernej.

PRODAM kolo favorit s tabularji ter motor avtomatik A3 ML, oboje letnik 1985. Kavšek, Cesta herojev 5, Novo mesto.

PRODAM pralni stroj EI Niš, 5 let star. Informacije na tel. 22-042.

PRODAM peč na trda goriva, širina 30 cm. telefon 24-972, popoldne po 16. uri.

PRODAM kuhinjske elemente — bele. Informacije: telefon 23-412, popoldne.

PRODAM 4 m³ hrastovih desk (35 mm). Karel Kamet, Gor. Sušice 37 (vsak dan od 15. ure dalje).

CCA 500 kg vinogradniške žice prodam. Bife Rezelj, C. komandanta Staneta 34, Novo mesto.

PRODAM novo jadrarno desko. Cena 16 milijonov. Franc Opravž, Bukošek 62/a, Brežice.

LADIJSKI POD za ostrešje prodam 2100 din za m². Tel. 82-483.

PRODAM navadno harmoniko (B, Es, As). Srebernjak, Vel. Slatnik 21, Novo mesto.

UGODNO prodam eno leto staro trajno žarečo peč. Telefon 58-354, Metlika.

PO UGODNI ceni prodam peč za centralno kurjavo in mešalec. Tel. 75-649 zvečer, razen petka in sobote.

PRODAM novo prikolico za osebni avto. Cena po dogovoru. Janez Fink, Irča vas 13.

PRODAM nov kombinirani štedilnik Gorenje (4 plin, 2 električni). Štalar, Semič 17, telefon 56-100.

PRODAM domače grozdje v Straški gori. Klancičar, Dol. Toplice 131, telefon 85-737.

PRODAM dvovretenski priključek za skobeljni stroj za izdelavo oblog. Cena 520.000 din. Tel. 24-078.

PRODAM trajno žarečo peč, novo, po znižani ceni in TV sprejemnik, star eno leto, ter grozdje, v Ljubnu. Tel. 25-195.

PRODAM vhodna vrata (desna) in okno 90/140. Tel. 82-710.

PRODAM več ovc solčavske pasme. Franc Nagelj, Smolenja vas 51 a.

PRODAM novo motorno žago Stihl 038AV — 4,3 KS. Tel. 26-642.

PO UGODNI CENI prodam rabljen zidak (star format), primeren za peči in dimnike. Tel. 84-745, po 14. uri vsak dan.

PRODAM žrebico, staro 5 mesecev. Franc Gazvoda, Smolenja vas 50, Novo mesto.

UGODNO prodam KOLO PERSONAL, štiri GUME SEMPERIT 165 SR 13, komplet z litimi platišči, ter PLASTIČNE ROLETE raznih dimenzij. Tel. 25-153.

Komisija za delovna razmerja GG — TOZD Transport in gradnje Straža

objavlja prosta dela in naloge:

vodenje skupine za popravilo strojev in kamionov

Pogoji:

- KV avtomehanik
- vozniški izpit B, C, zaželeno E kategorije
- 1-letne delovne izkušnje avtomehanika
- odslužen vojaški rok
- prednost imajo kandidati z opravljeno delovodsko šolo

Vloge pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO TOZD Transport in gradnje Straža Straža 33/a 68351 STRAŽA

771/38-86

PRODAM čistokrvne mladiče nemške ovčarje. Tel. (068) 56-174.

KLAVIRSKO HARMONIKO Welmeister (60-basno), dobro ohranjeno, prodam. Tel. (068) 75-635, od 19. do 22. ure.

PRODAM brežiško spalnico. Informacije: Majde Šilc 21, Bulovec, od 19. do 20. ure in v nedeljo dopoldne.

PRODAM dve mladi kravi. Kren, Loke 16, tel. 84-774.

POCENI prodam peč na olje Emo 8 in olje (50 — 60 l) s posodo. Tel. 27-215.

POCENI prodam črno-beli televizor. Tel. 25-456.

PRODAM mlado kravo po izbiri. Jože Smolič, Šentjernej, Cesta oktobrskih žrtve 9a.

PRODAM nov trajno zareči štedilnik, termoakumulacijsko peč 3 KW, trifazni dvotarifni števec in uro, branik za P 126 (zadnji), polpanoerje št. 40. Informacije v Straži 160, stanovanje 14, od 17. do 18. ure.

PRODAM izredno lepo tri leta staro pripušeno kobilu Norik in črno-belo kravo po tretjem teletu. Gorenja vas 25, 68233 Mirna.

GOSTINCI! Ponuja se vam enkratna prilika kupiti 5000 l kvalitetnega vina laški rizling. Prodajni 3000 kg črnega grozdja (portugalka). Zvonimir Tomac, Donja Reka 5, Jastrebarsko.

ZELO ugodno prodam prevozno cirkularsko — krožno žago na kolesih, malo, na električni pogon, motor 2 KW. Ferjančič, Majde Šilc 7/II, Novo mesto.

PRODAM bukova drva, suha, po zelo ugodni ceni 8.000 din. Pirc, Sadična vas 24, 68361 Dvor pri Žužemberku.

PRODAM kombinirani štedilnik, 70-litrski hladilnik (malo rabljeno) 1/2 m³ hrastovih plohov in slive za pobiranje. Tel. 32-276.

KOLO Personal prodam. Tel. 32-273.

PRODAM rabljen pralni stroj (popoldne). Pavle Čerček, Segova 8, Novo mesto.

KRAVO, brejo 6 mesecev, staro 7 let, prodam. Kastelec, Pristava 24, Novo mesto.

PRODAM pralni stroj Gorenje PS 201. Naslov v upravi lista (5878/86).

PRODAM rabljeno peč za centralno kurjavo Stadler (30.000 kal.) in skoraj nov okopalnik Simplifici (8 KS). Tel. (068) 85-116.

BARVNI TV ugodno prodam. Jankovič, Sl. Gruma 12, Novo mesto, tel. 26-607.

PRODAM kombinirano peč Braun, kosilnico BCS in osebni avto JUGO 45. Bratkovič, Gor. Brezovica 26, Šentjernej.

PRODAM grozdje (šmarnico). Tel. 26-435.

PRODAM zaradi preusmeritve novo elektromotorno škroplilnico Standard Osijek in dve leti rabljen ročni mlin za grozdje, ki melje in peclja, iste znamke. Dam po ugodni ceni. Anton Kočevar, Stranje 17, 68283 Blanca.

PRODAM etažno peč za centralno ogrevanje (20.000 kalorij), še novo, novo 40-basno harmoniko (klavirsko) in traktor Tomo Vinkovič (30 KS) s priključki. Kovačič, Goriška vas 12, Mirna peč.

kupim

KUPIM žepni računalnik z logaritmi. Informacije na tel. 24-953.

KUPIM kosilnico »Kavali«, zadnjaj za traktor TV. Milenovič, Cerklje ob Krki, tel. 69-192.

KUPIM dvobrazdni traktorski plug

ZAHVALA

Ob smrti naše drage žene, sestre, tete in snahe

**VERONIKE — VERE
NENADIĆ**
rojene RANGUS

ki je bila pokopana 10. septembra 1986 v Novem mestu na pokopališču v Šmihelu, se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, izrekli sožalje in drago pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Pristrčna hvala medicinskemu osebju internega oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu, še posebej dr. Tonetu Starcu in medicinskima sestrama Metki Avsec in Branki Vidmar za nesebično skrb za našo Vero v zadnjih dnevih njenega življenja. Za pomoč se zahvalujemo tudi medicinski sestri Mariji Božič. Iskrena hvala pevskemu zboru Dušan Jereb in kolektivu NIŠRO Oslobođenje iz Sarajeva, kjer je Vera dolga leta delala in katerega člani so se v velikem številu udeležili pogreba.

Žalujoči: mož Krsto s sorodniki, brat Darinko in sestra Mira z družinama

*Zakaj usoda posega tja,
kjer je najmanj zaželena,
vzame ti, kar si imel najraje, in
dodeli pusto osamljenost,
polno spominov in bolečin.*

ZAHVALA

V 53. letu starosti nas je zapustila naša ljuba mami, žena, sestra in teta

**MILKA
PUGELJ**

iz Dolenjskih Toplic 69

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji podarili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Najlepša hvala sosedi Sonji ter Jelki in Vesni za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala tudi njenim sodelavcem iz TOZD BOR Dolenjske Toplice ter duhovnikom za opravljene obrede.

Žalujoči: mož Miha, hči Mihaela, brat Domine z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in svaka

**JANEZA
PARKLJA**

iz Prečne

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Pristrčna hvala OOS in delavcem VGP Novo mesto, delavcem konvertirnice iz Novoteksa, OOS tovarne zdravil Krka-TOZD Izolacije in delavcem rotorske delavnice ter delavcem otroškega oddelka ZCD Novo mesto. Pristrčna zahvala osebju ZCD Novo mesto za dolgoletno zdravljenje, hvala župniku za iskrene in ganljive besede in opravljeni pogrebni obred, pevcem in tov. Jazbecu za poslovilne besede in vsem, ki ste nam pisno ali ustno izrazili sožalje.

Vsi njegovi
Prečna, 11. 9. 1986

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je po težki bolezni za vedno zapustil naš dragi oče, tast, stari oče, praded in stric

**MILAN
ZUPANC**

pekovski mojster v pokoju
iz Dolenjskih Toplic 13

Najlepše se zahvalujemo sorodnikom, prijateljem in vsem krajanom, ki so pomagali v najtežjih trenutkih, darovali cvetje in spremljali pokojnega na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala dr. Janezu Kramarju in vsemu osebju urološkega oddelka bolnišnice novo mesto in gasilskemu društvu Dolenjske Toplice za organizacijo pogreba, govornikom za poslovilne besede, g. župniku Romanu pa za lepo opravljeni obred.

Vsi njegovi

*Prerano zapustil si nas,
srcu zadal bolečino,
ki ne zaceli je čas.
Nisi utegnil se posloviti od nas,
tako hiter je bil tvoj zadnji korak.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata in starega očeta

**JOŽETA
PERUŠA**

iz Dolge njive pri Šentlovrencu

se pristrčno zahvalujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom, posebno tov. Edvardu Hribarju, Martinu Kozlevčarju in Francu Lavrihi za nesebično pomoč v teh težkih trenutkih. Zahvaljujemo se LD Velika Loka za lepo organiziran pogreb, delovnim kolektivom Tesnila Velika Loka, Elma Čatež, Osnovna šola Veliki Gaber in SCT Metlika za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje. Hvala tudi pevcem iz Trebnjega in godbenikom iz Novega mesta. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Slavka, hčerka Vilma, sinova Stane in Branko, bratje, sestre, vnuki Aleš, Boštjan, Robi in Sandi

*Ljubezen, zvestoba, trud in trpljenje
skrb za nas vse je bilo tvoje življenje.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame, stare mame, prababice, sestre in tete

**MARIJE
PRIJATELJ**

z Rakovnika 11, Šentrupert

se pristrčno zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in nesebično pomoč v težkih trenutkih. Posebna zahvala podjetjem Dana Mirna, Mercator Trebnje, Trimo Trebnje, Kolinska Mirna, Univerzal Ljubljana, Iskra Novo mesto, gospodu župniku za opravljeni obred, pevcem, dr. Vilfanovi za dolgotrajno zdravljenje, vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti, ji podarili cvetje in darovali za maše, iskrena hvala!

Vsi njeni

V SPOMIN
dragim staršem

**JANEZU in
MARIJI SMRKE**

27. avgusta je minilo deset let, odkar nas je za vedno zapustil dragi in nepozabni oče, 5. oktobra pa bo minilo 5 let, odkar je odšla, pustila nas in svojo zemljičo, katero je tako ljubila, naša nadvse ljubljena mama. S hvaležnostjo se jih spominjamo in še vedno pogrešamo.

Njuni otroci

ZAHVALA

Ob boleči, prerani smrti

BRANKA KERINA

majorja v pokoju,
iz Veliškega Podloga

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom in krajanom za podarjeno cvetje in izrečene tolažilne besede. Hvala vsem, ki ste se v tako velikem številu udeležili njegovega pogreba. Pristrčno se zahvaljujemo KS Vel. Podlog, KK SZDL, GD, LD in sosednim družinam, OŠ heroja Milke Kerin iz Leskovca in podružnični šoli Vel. Podlog, ZRVS Krško, ZB Leskovec in Krško ter Zvezi lovskih družin Posavje. Iskrena hvala VP Cerklje, ki ga je spremlila z vsemi vojaškimi častmi. Hvala vsem govornikom: Francu Juvancu, Francu Urbanču, Cirilu Plutu in Milošu Medvedu. Iskrena hvala Jožetu Urbanču in obratni menzi Pionirja ter pihalnemu orkestru Celuloze Krško za žalostinke. Zahvaljujemo se Franciju Žičkarju za organizacijo pogrebnih svečanosti in poslovilne besede pred domačo hišo. Hvala vsem, ki v teh težkih dneh sočustvujete z nami!

Vsi njegovi
Vel. Podlog, 13. 9. 1986

ZAHVALA

Ob boleči, nepričakovani izgubi našega skrbnega in ljubelega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

**ALOJZA
KUSLJA**

iz Podboršta pri Šentjanžu

se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, darovali vence, izrazili sožalje ter v tako velikem številu spremili pokojnega na zadnji poti. Posebna hvala g. župniku za lep obred, sosedom Zupetovim, Prijatlovim, Renarjevim ter Škodovim. Zahvaljujemo se tudi DO GG Brežice MKK Sevnica ter govorniku Srečku Žveglju.

Žalujoči: mama, žena Mija, sinovi Jože, Ivan in Lojze z ženo, vnukinja Lidija in Mojca ter ostalo sorodstvo

*Zakaj si moral nam umreti,
ko pa s Tabo je bilo lepo živeti?
Odkar utihnil je Tvoj glas,
žalost, bolečina domujeta pri nas.*

V SPOMIN

10. septembra je minilo žalostnih šest let, odkar nas je zapustil naš nadvse ljubljani sin, brat, stric in vnuk

**JOŽE
NOSE**

iz Gabrja 41

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu nosite cvetje in mu prižigate svečke.

Žalujoči: mama, oče, brat, sestre in ostalo sorodstvo

*Solze, žalost, bolečina
te zbudila ni,
tita, nema je gomila,
kjer počivaš mirno ti.*

V SPOMIN

21. septembra bo minilo žalostno leto, kar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče

**FRANC
SAŠEK**

iz Dolnjega Suhadola pri Brusnicah.

Iskrena hvala vsem, ki obiskujete njegov zadnji dom, mu pri-
našate cvetje in prižigate sveče

ŽALUJOČI: vsi, ki smo te imeli radi

FRANCI PUST

»V Pirničah je bila zemlja bolj peščena. Precej sem uničil plug. A v težki zemlji bi zmrznil, ker je moj plug kot vsi drugi jugoslovanski tovrstni izdelki bolj za lahko zemljo.« pojašnjuje, kako je bilo na letošnjem republiškem tekmovanju traktoristov-oračev v Pirničah, 21-letni kmet Franci Pust, doma na Hudejem, gruščastem naselju kakih 5 kilometrov severno od Trebnjega.

Franci je letos v hudi konkurenci mladih združnikov iz vse Slovenije že drugo leto zapored zmagovalac (lani je prvič postal prvak v Puju) in je seveda v slovenskem moštvu traktoristov-oračev, ki bodo tokrat na doljenjskih tleh v soboto v Dobruški vasi kosali s kolegi iz drugih republik na 28. zveznem tekmovanju »Titova brazda«. Čeprav se ne obremenjuje s pomenom tega preizkusa znanja, le odvrne, da bi zmagal že rad, na evropsko prvenstvo pa ne bi šel. Na mednarodnih tekmah imajo tuji vgrajene v traktorje že toliko elektronike, da se oraču ni treba kar naprej ozirati in nastavljal plug. Vse mu pokaže monitor. Že v Pirničah so se tekmeči posmihali Pustu in še nekemu, ker sta prišla na tekmo z jugoslovanskim plugom, z Oltom. Dolenjec se je

otožno oziral po avstrijskih Regentih in drugih tujih plugih tekmecev, toda ob koncu tekmovanja se je najslajše smejal prav Franci Pust. Tekmuje že od leta 1977, lani je bil na državnem prvenstvu v Kraljevu četrti. Računa s tem svojim konjičkom sploh nima, kajti pred vsakim tekmovanjem se en teden zavzeto pripravlja, ne da bi se spraševal, če se mu to izplača.

Naposled dobro oranje spada k umnemu kmetovanju. Od 19 ha površin imajo Pustovi samo 9 ha obdelovalne zemlje, zato morajo Franci, njegov oče in mama čim bolj skrbno obdelati vsako ped zemlje, če želijo imeti v hlevu privezanih vedno nad 30 glav živine. Krompirju so se morali zavoljo premajhnih površin odpovedati.

Specializacija je pri nas zelo tvegana zaradi nezanesljivih in neuskaljenih cen, hkrati pa tudi dobra, ker je mehanizacija cenejša, bolje izkoriščena, pravi Franci. Lani so oddali 50.000 litrov mleka, letos pa računajo, da ga bo 10.000 litrov več. V hlevu imajo Pustovi zdaj 34 glav živine.

Oče Franc je ponosen na svojega sina Francija in v njem vidi zagotovilo, da bo kmetija ostala trdna. Franci namreč zna preliti v prakso podlago, ne znanje (to posebej poudarjal), ki mu jo je dala dveletna poklicna kmetijska šola na Grmu. To dobro podlago pa nenehno izpolnjuje s prebiranjem strokovne literature. Franci bi s toliko trdega dela in znanja kje drugje več zaslužil, a po njegovem je veselje do dela na kmetiji tolikšno, da ne bi za noben denar pustil zemlje. »Zastrupljen« je od malih nog z ropotom strojev, posebno traktorja, se je zapisal kmetovanju. Zadovoljen je, ko pri večjih sezonskih delih pridejo pomagati še njegove tri starejše, že poročene sestre, z možmi vred. Morda tudi urejena družina daje Franciju potreben duševni mir in so zato njegove brazde najlepše — zmagovalne?

PAVEL PERC

Tudi pes brez šole »nima ugleda«

V Kočevju letos že dve pasji šoli, jeseni pa še pasja mala šola

KOČEVJE — V Kočevju že tri leta deluje Kinološko društvo, njegov predsednik pa je Silvo Guštin. Društvo šteje zdaj 72 članov, a v njem niso le lastniki, ampak tudi ljubitelji psov. Za strelščem v Dolgi vasi so si uredili poligon za vadbo in šolanje psov. Dokončali so ga letos in to predvsem prostovoljnimi delom.

Izpit I je delalo pet psov in lastnikov. Vsi so ga uspešno končali.

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Kinološko društvo Novo mesto pripravlja za vse ljubitelje psov in pasje športa zanimivo prireditev, ki bo v petek, 19. septembra, ob 16. uri na stadionu v bližini zdraviliščne stavbe. Gostje iz Ljubljane bodo prikazali s svojimi ljubljenci več tekmovalnih in drugih veščin, po prireditvi pa bo za vse navzoče piknik odprtega tipa ob stadionu.

Izmed 300 možnih točk sta jih zbrala največ in si delila prvo mesto pes Gol-di lastnika Borisa Bardorferja in psica Alma lastnika Silva Guština s po 272 točkami, tretji pa je bil Flok lastnika Tomaža Arka (269 točk). Izpit B (začetni) je od 10 tečajnikov opravilo osem. Najuspešnejši je bil pes Goro lastnika Bojana Podlogarja, ki je osvojil 89 točk od 100 možnih.

19. oktobra pa se bo začela pasja mala šola za lastnike mlajših psov in psov, ki bodo v prihodnjem letu obiskovali tečaj B (začetni) ter opravljali izpite. Prijave Kinološko društvo še vedno prejema.

J. P.

SLEDENJE JE ENA TEŽJH DISCIPLIN — Na fotografiji je Tomaž Arko s svojim Flokom, ko delata izpit iz sledenja. (Foto: Zoran Radanovič)

NEOSNOVANE GOVORICE O AIDS

KOČEVJE — Zadnje tedne se po Kočevju pojavljajo govornice, da je na območju občine odkrit najmanj en primer bolnika z AIDS. Za odgovor o tem smo zaprosili direktorja zdravstvenega doma Kočevje-Ribnica dr. Mihaela Petroviča. Odgovoril je, da so govornice neosnovane, ker je na območju kočevske občine le en sam sumljiv primer. Ta pacient je pod redno kontrolo klinike za nalezljive bolezni in vročišna stanja Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, vendar ni na zdravljenju v bolnišnici, ker ni prav nobenega dokaza, da bi bil okužen z AIDS, ampak je še naprej redno zaposlen.

Razstava gob v Novem mestu in Šentjerneju

Povabilo obiskovalcem

NOVO MESTO — Gobarska družina devetih zapovrstjo pripravlja razstavo gob, ki bo v Novem mestu v osnovni šoli Katja Rupena od 18. do 20. septembra odprta za ogled vsak dan od 8. do 20. ure. Razstavljeni bodo primerki večine gob, ki rastejo na Dolenjskem. Na dosedanjih razstavah se je število razstavljenih vrst gibalo med 320 do 380. Ogled razstave je za vsakega, ki ga svet gob kakorkoli zanima, priložnost, da poveča svoje znanje o gobah, njihovi razširjenosti in uporabnosti.

Razstava gob bo tudi v osnovni šoli narodnega heroja Martina Kotarja v Šentjerneju, in sicer od 3. do 4. oktobra med 8. in 19. uro. Tudi to razstavo si bo vredno ogledati. Pripravili jo bodo učenci šole, člani gobarske družine Novo mesto in Turistično društvo Šentjerneja. Na ogled bodo gobe, ki rastejo na širnem območju Šentjerneja.

ŽIVŽAV V KOSTANJEVICO

NOVO MESTO — Aktivisti Društva prijateljev mladine Center pripravljajo za šolske otroke in tiste, nekaj mlajše, od petega leta naprej, velik celodnevni brezplačni izlet v kostanjeviško jamo. Bogat program, v katerem bo tudi ogled Forme vive, živžav piknik z zabavnimi igrami in še polno drugih presenečenj, se bo pričel ob 8. uri na avtobusni postaji Novo mesto in končal ob 17. uri na istem mestu. Vsi, ki želijo iti na izlet, naj se s kartico prijavi na naslov: Škof, Jefebova 10 Novo mesto (ime, priimek, starost, naslov) do 1. oktobra.

med delavce prijetno tekmovalsko vzdušje, hkrati pa je tekmovalje tudi priložnost za spoznavanje najboljših tekstilcev med seboj.

R. B.

NOVOTEKSOVA TKALSKA EKIPA tik pred začetkom republiškega tekmovanja v tkanju volne, kjer so novoteksove osvojile prvo mesto. V sredini je tudi slovenska tkalska prvakinja (posamično) Martina Kroni. (Foto: R. Bačer)

kozerija

NIKOLI ZADOVOLJNI REPIČANI

Repičani so res čudni tiči. To ljudstvo ni nikoli zadovoljno. Če sije sonce, kolnejo: »Prekleta vročina!« Če dežuje, dvigajo proti nebu pesti.

Pred leti je koruza slabo obrodila. Repiška oblast je napadla kmete, ker so je premalo posejali.

Zdaj jo bomo morali uvažati, zanjo bomo odštevali dragocene devize, je bilo šaljivo komentarje po radiu in televiziji. Tudi časopisi so bili polni obtožb. Podražilo se je meso, piščanci in kokoši. Pa še drugo, kar je povezano s koruzo. Malo

Medved tovoril prašiča na rami

Zato je bil sosed sprva prepričan, da je tat človek — Šele ropotanje kanglice po asfaltu je prestrašilo medveda, da je prašiča spustil

BLATA — Šeletedni smo zvedeli, kako je pred tremi tedni Polde Zobec iz vasi Blata v ribniški občini otel iz medvedovih šap svojega prašiča. Zgodbo je obnovila njegova mama Marija Zobec takole:

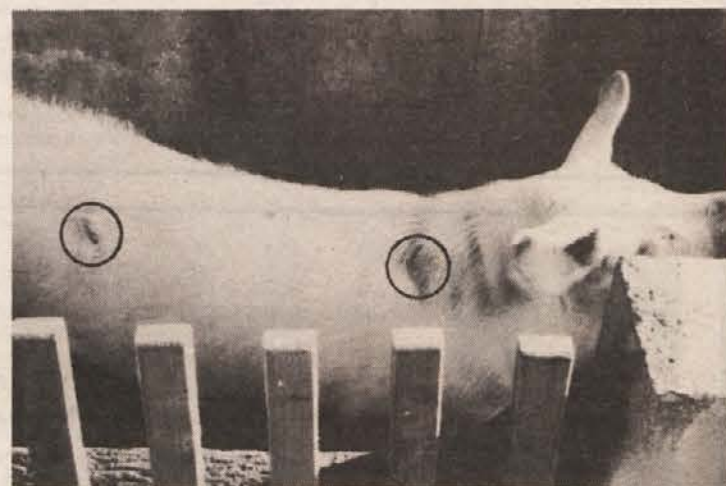
»Tisto noč smo precej dolgo čuli. Okoli ene ure ponoči smo zaslišali obupne krike naših dveh prašičev iz svinjaka, ki se drži hiše. Sin in snaha sta planila gledat, kaj je. Sin se vrnil ves blede: Medved je! Videl je namreč, da je medved vrgel na ramo prašiča in ga nesel, kot bi ga nesel človek. Zagrabil je kanglico za mleko in jo potočil za njim, da bi medveda preplašil. Ko jo je vrgel prvič, se medved ni ustrašil, ko jo je pa drugič, je ropotala po asfaltu in

medved je prašiča spustil. Preplašeni prašič se je zatekel pod sosedov skedenj. Tudi tega soseda je malo prej zbudil ropot in cviljenje. Videl je senco, ki nese prašiča na rami, in je vpil: »Tat nese prašiča!«

In kakšne so posledice medvedovega obiska? Medved je pri Zobčevih nemu prašiču zlomil nogo in hrbtnico, da so ga morali takoj zaklati.

Kaže, da gre za istega medveda, ki se je prej loteval podobnih podvigov v Rakitnici in še nekaterih krajih.

Nekateri sodijo, da ima medved okoli 450 kg, potrebno pa je upoštevati, da ima strah velike oči. Vendar bo gotovo držalo, da je bila mrcina velika, saj Zobčev pes (ki mu je ime

SLEDI MEDVEDJEGA PRIJEMA — Rani na prašičjem hrbtu.

Del mesa in drobcev ni bil užiten. Drugi prašič, tisti, ki ga je medved nosil okrog, pa ima še nekaj ran in tudi preplašen je tako, da bolj malo je.

»Medo«, laja na vsak moped in celo avtomobil, ki vozi mimo, ko je prišel medved, je bil pa čisto tiho in se je skrtil nekje pod kozolecem.

JOŽE PRIMC

PEVCI SE BODO ZBRALI NA LISCI

LISCA — V soboto, 20. septembra, se bodo na družabnem srečanju zbrali na Lisci vsi pevski zbori iz Posavja. Zbiranje se bo začelo med 9. in 11. uro dopoldne, družabni del srečanja pa bo po 11. uri. Organizatorji vabijo vse pevce, da pridejo na Lisco, kjer zna biti zelo veselo.

PREBUJENE IN POLEPŠANE VASI OB MEJI

VELIKA DOLINA — Kraji na obronkih Gorjancev pred hrvaško mejo oživljajo in vasi tekmujejo med seboj, katera bo lepše urejena. Za tokratni praznik krajevne skupnosti (slavili so ga 14. septembra) je dobila najboljšo oceno Velika Dolina, čeprav so si vsi zaselki nadedi prikupnejši vitez. Izkazali so se tudi z izvirnostjo, s katero so vaščani okrasili kmetijske stroje za slavnostni sprevod.

Na svoj račun so tokrat prišli vsi tisti obiskovalci, ki cenijo odlično pripravljene domače jedi za zdaj že tradicionalno kulinarčno razstavo. Odziv žensk je vsako leto večji. Za naprej bo turistično društvo razpisalo tudi tekmovanje za najlepše urejeno dvorišče in tako po vaseh vzbudilo več zanimanja za zunanji videz kmečkih gospodarstev.

POKOŠENA KONOPLJA

KOČEVJE — Te dni so kočevski mlilniki pokosili sadke indijske konoplje, ki so bile posajene pri nekdanji Auerspergovih žagi v bližini vrha Kočevskega Roga. Nasad so odkrili zeliščarji, ki so tu nabirali zdravilne rože. Kdo je posadil indijsko konopljo, iz katere pridobivajo priljubljeno mamilo narkomanov, še ni ugotovljeno.

RIBNIČANOM PLAČEVALA S PONAREJENIMI DOLARJI

RIBNICA — Postaja milice v Ribnici je odkrila dva moška s Kosova, ki sta na območju ribniške občine odkupovala les in ga petim kmetom plačala kar z »ameriških« dolarjev. Skupna vsota plačila je znesla 3.150 dolarjev. Ribniški izvoz za zelene dolarje pa se ni povsem posrečil. Ugotovljeno je namreč bilo, da so dolarji ponarejeni. Kupcem so v Prištini zasegli les, kmetom pa dolarje. Kupca lesa se izgovarjata, da nista vedela, da so dolarji ponarejeni, zapustil pa ju je deloma tudi spomin, saj se ne spominjata, kje sta dolarje dobila.

Bližajoča se jesen premaguje tudi vročo zagnanost obiskovalcev glasbenih večerov Na Loki, zato prireditelji najavljajo, da se bodo naslednje glasbene večeri začeli že ob 5. uri zvečer, kar seveda pomeni, da se bodo zvočki z naše in vaše lestvice oglasili nekoliko bolj zgodaj, a zato nič manj vroči. Lestvica je v grobem enaka, odpadla sta le veterana: Van Halen in Dato Shake. Nagrada — kaseto s posnetki lestvice — pa je tokrat dobil FRANC VIDERVOL iz Rakitnice pri Dolenji vasi.

- Lestvica je za ta teden takšna:
1. Vinus — BANANARAMA
 2. Slaghammer — P. GABRIEL
 3. Look away — BIG COUNTRY
 4. Midnight lady — C. NORMAN
 5. Wonderful world — S. COOK
 6. Touch me — S. FOX
 7. Love touch — R. STEWARD
 8. Atlantis is calling — NODERN TALKING
 9. Lesson in love — LEVEL 42
 10. Papa don't preach — MADONNA

Predloge za naslednjo lestvico pošiljate na naslov: Glasbena zadruga, Kettejev drevored 3, 68000 Novo mesto, s pripisom: TOP LESTVICA.